

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ / ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Πτυχιακή εργασία

**Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ
(OFFSHORE) ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Κυριάκος Σαχπαζίδης 15531

Ευθύμιος Βλαχαντώνης 16125

Επιβλέπων Ντόβας Δημήτριος

Μεσολόγγι

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων/Μεσολογίου του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	i
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	vi
1 Φορολογικοί παράδεισοι και Offshore Εταιρείες	1
1.1 Τι είναι οι φορολογικοί παράδεισοι;	1
1.2 Τι είναι οι Υπεράκτιες εταιρείες;.....	1
1.3 Ιστορική αναδρομή - Πρώτη εμφάνιση των Offshore.....	2
1.4 Χαρακτηριστικά των Φορολογικών Παραδείσων.....	3
1.5 Πλεονεκτήματα των Υπεράκτιων Εταιρειών	4
1.6 Προνόμια των Υπεράκτιων Εταιρειών.....	5
1.7 Απαιτήσεις λειτουργίας των Offshore εταιρειών	6
1.8 Οι πιο επιτυχημένοι Φορολογικοί Παράδεισοι σήμερα	8
1.8.1 Με κριτήριο τη μυστικότητα και ανωνυμία	8
1.8.2 Με κριτήριο τους φορολογικούς συντελεστές	12
2 Είδη και Σύσταση των Υπεράκτιων Εταιρειών	14
2.1 Σύσταση των Υπεράκτιων Εταιρειών	14
2.2 Βασικές μορφές Υπεράκτιων Εταιρειών.....	15
2.2.1 Εταιρίες χαρτοφυλακίου ή συμμετοχών (Holding companies).....	15
2.2.2 Εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.....	15

2.2.3	Εταιρείες παροχής διοικητικών υπηρεσιών (Administration Companies).....	15
2.2.4	Εταιρείες αδειών- δικαιωμάτων (Licensing Companies).....	16
2.2.5	Εμπορικές εταιρείες (Trading Companies)	16
2.2.6	Ναυτιλιακές εταιρείες (Shipping Companies)	16
2.2.7	Εμπιστεύματα (Trusts)	17
2.2.8	Εταιρείες Επενδύσεων (Investment Companies)	17
2.2.9	Τραπεζικές εταιρείες (Banking Companies)	17
2.2.10	Εταιρείες αντιπροσώπευσης (Nominee Companies).....	18
2.2.11	Εταιρείες Ασφαλίσεων	18
2.2.12	Ακίνητα (Real Estate).....	18
3	Δράσεις, Αποτελέσματα και Αντιμετώπιση των Φορολογικών Παραδείσων	19
3.1	Παράνομες δράσεις των Offshore	19
3.1.1	Ξέπλυμα Μαύρου Χρήματος.....	19
3.1.2	Τριγωνικές Συναλλαγές.....	20
3.2	Οι συνέπειες και οι αρνητικές επιδράσεις των Φορολογικών Παραδείσων	22
3.3	Αντιμετώπιση των Offshore από κυβερνήσεις εκτός της ΕΕ.....	23
3.4	Αντιμετώπιση των Offshore από την ΕΕ.....	24
3.5	Ε.Ε. και Φοροδιαφυγή.....	24
3.6	Μείωση της Φοροδιαφυγής.....	26
3.7	Η στάση του ΟΟΣΑ για τις Υπεράκτιες εταιρείες	28
3.8	Οι εκθέσεις του ΟΟΣΑ για τους Φορολογικούς παραδείσους και η κριτική προς τον οργανισμό	29
3.9	Τα Μέτρα του ΟΟΣΑ απέναντι στους Φορολογικούς Παραδείσους.....	32
3.10	Η αίτηση για τη Διαφάνεια από τις τράπεζες.....	33
4	Η περίπτωση της Ελλάδας	34
4.1	Αντιμετώπιση των Υπεράκτιων Εταιρειών στην Ελλάδα.....	34

4.2	Η Ελλάδα ως φορολογικός παράδεισος	35
4.3	Κρανίδι, το Λιχτενστάιν της Ελλάδας.....	35
4.4	Ίδρυση Υπεράκτιων εταιρειών στην Ελλάδα.....	36
4.5	Κίνδυνοι για της Υπεράκτιες Εταιρείες στην Ελλάδα	38
4.6	Οι υποχρεώσεις των εταιρειών στο κρατικό μηχανισμό.....	40
4.7	Συμμετοχή Αλλοδαπής επιχείρησης σε Ελληνική Κοινοπραξία.....	40
4.8	Νομική και Φορολογική Αντιμετώπιση των Υπεράκτιων Εταιρειών.....	41
4.8.1	Φορολόγηση τόκων από εισοδήματα σε Offshore Εταιρείες.....	41
4.8.2	Φορολόγηση Εισοδημάτων και Μετοχών.....	41
4.8.3	Υποχρεωτική ύπαρξη Βιβλίων των Υπεράκτιων Εταιρειών & υποβολή δήλωσης Φόρου Εισοδήματος	42
4.8.4	Νομολογία Αρείου Πάγου.....	42
4.8.5	Κατηγορίες φορολόγησης των offshore στην Ελλάδα.....	44
4.9	Αντιμετώπιση των Τριγωνικών Συναλλαγών με τις Υπεράκτιες Εταιρείες.....	44
4.10	Η Περίπτωση των Ακινήτων στην Ελλάδα.....	46
4.10.1	Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα απόκτησης ακινήτων από Εξωχώριες Εταιρείες.....	46
Άρθρο 17 - Διαδικασία Επιβολής του Ειδικού Φόρου.....		51
4.11	Η περίπτωση των Ναυτιλιακών Εταιρειών στην Ελλάδα.....	52
4.11.1	Ίδρυση Ναυτιλιακής Εταιρίας στην Ελλάδα.....	53
4.12	Αντιμετώπιση του Ξεπλύματος Μαύρου Χρήματος.....	56
4.13	Υπερτιμολογήσεις του Ελληνικού Δημοσίου από Offshore	58
5	Η Περίπτωση της Κύπρου.....	66
5.1	Κατηγορίες Υπεράκτιων Κέντρων Χρηματοδότησης.....	68
5.2	Κριτήριο έγκρισης Υπεράκτιων Κέντρων Χρηματοδότησης στην Κύπρο.....	68
5.3	Η Κυπριακή Φορολογία	70

5.4	Ανάλυση συμβάσεων για την αποφυγή φορολογίας.....	72
5.5	Εξωχώριες Εταιρείες στην Κύπρο – Σημερινή Κατάσταση.....	2
5.6	Κύπρος – Eurogroup Η Τελική Απόφαση.....	4
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ/ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ/ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	5
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	9

Ευχαριστίες

Η συγκεκριμένη εργασία αποτελεί μια σύνοψη γεγονότων και αποτελεσμάτων που αφορά τις offshore εταιρείες και κυρίως σε Ελλάδα και Κύπρο.

Αρχικά θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον επιβλέποντα καθηγητή Δημήτρη Ντόβα για την στήριξη που μας πρόσφερε στη πτυχιακή αλλά και για τις πολύτιμες γνώσεις και καθοδηγήσεις. Επιπλέον βασικό ρόλο στην εκπόνηση την πτυχιακής διατέλεσαν ο κύριος Κώστας Διώτης και ο κύριος Αναστάσιος Μπεζεντάκος οι οποίοι κατείχαν ιδιαίτερες γνώσεις πάνω στο θέμα των offshore εταιρειών που αφορούν την περίπτωση της Ελλάδος. Ποιο συγκεκριμένα αποτέλεσαν σημαντικό ρόλο κατά τη διάρκεια της θητείας τους στο υπουργείο οικονομικών και αυτό αποτέλεσε πολύ θετικό δεδομένο για την πραγματοποίηση της πτυχιακής εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε έναν παγκοσμιοποιημένο και φιλελεύθερο κόσμο, από οικονομικής απόψεως τον 21^ο αιώνα, ο ανταγωνισμός μεταξύ επιχειρήσεων γίνεται όλο και πιο έντονος. Με τα εργαλεία που διαθέτουν σήμερα οι επιχειρήσεις, όπως η τεχνολογία, επιδιώκουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των αντιπάλων τους. Δηλαδή, επιδιώκουν πρώτον την επιβίωση τους και δεύτερον την κερδοφορία, είτε αυξάνοντας τα έσοδα, είτε μειώνοντας τα λειτουργικά και αλλά έξοδα τους.

Λόγο της παγκοσμιοποίησης όμως, ο ανταγωνισμός δεν επηρεάζει μόνο τις επιχειρήσεις, αλλά και τα ίδια τα κράτη. Υπάρχουν χώρες όπως, η ΗΠΑ, η Κινά, η Ρωσία, η Γερμανία, οι οποίες έχουν τους απαραίτητους πόρους και κεφάλαια για να επιβιώσουν σαν αυτόνομες χώρες. Οι χώρες αυτές έχουν το περιθώριο να επενδύσουν για την ανάπτυξη τους, κάνοντας τις αρκετά ανταγωνιστικές έναντι άλλων χωρών. Απέναντι σε τέτοιες χώρες, τι θα μπορούσαν να κάνουν άλλες χώρες για να ανταγωνιστούν τέτοιες χώρες-κολοσσοί: Πως θα μπορούσαν μικρές χώρες όπως το Γιβραλτάρ και οι νήσοι Κάιμαν να επιβιώσουν χωρίς τα εφόδια που έχουν βιομηχανοποιημένες χώρες όπως η Κίνα. Χώρες, οι οποίες είναι παρά πολύ μικρές σε έκταση, και απέχουν πολύ από μια αναπτυγμένη χώρα.

Εδώ εμφανίζονται οι Υπεράκτιες εταιρίες. Πολλές πολυεθνικές αντιμετωπίζουν προβλήματα με τις νομοθεσίες των χωρών εγκατάστασης τους, όπως η υψηλή φορολογία. Γι αυτό το λόγο, μικρές χώρες όπως ο Παναμάς προσφέρουν μειωμένους φόρους και άλλες ευνοϊκές νομοθεσίες για την λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών.

Η πρώτη εμφάνιση των υπεράκτιων εταιριών γίνεται στις βρετανικές αποικίες και αναπτύχθηκαν μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Ως πρώτη ιδέα η δημιουργία OFFSHORE είχε θετικό αντίκτυπο για τις χώρες με μικρές δυνατότητες ως προς την αύξηση του βιοτικού επίπεδου και την διευκόλυνση των μεγαλύτερων χωρών να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους. Όμως ο ρόλος άρχισε να γίνεται περισσότερο ύποπτος, διότι η δημιουργία μιας OFFSHORE εταιρείας τα τελευταία χρόνια φαίνεται να αποσκοπεί στην απόκρυψη περιουσιακών στοιχείων και ξέπλυμα μαύρου χρήματος είτε από ναρκωτικά είτε πώλησης παρανομών οπλών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο μεγαλύτερος φορολογικός παράδεισος έχει έδρα το Μανχάταν των ΗΠΑ όπου δεν υπάρχει η δυνατότητα ανταλλαγή πληροφορήσης σχετικά με τα κεφάλαια που επενδύονται στις ΗΠΑ. Μερικοί ακόμα φορολογικοί παράδεισοι είναι η Ελβετία, τα Νησιά Κάιμαν, το Χονγκ Κονγκ, η Σιγκαπούρη, η Ιαπωνία, η Γερμανία, η νήσος Τζέρσεϊ, το Μπαχρέιν.

Η Ελλάδα ιδιαίτερα πριν την μακροχρόνια κρίση που βιώνει βίαια τα τελευταία χρόνια είχε μεγάλη αύξηση στην ύπαρξη επιχώριων εταιριών. Το μεγάλο μειονέκτημα της Ελλάδος αυτή τη στιγμή είναι η συνεχής αλλαγή των φορολογικών επιβαρύνσεων και ποιο συγκεκριμένα το φορολογικό σύστημα με τη συνεχή αύξηση των φορολογικών βάσεων απωθεί νέες εταιρείες να προσέλθουν στη χώρα μας. Αυτό το ρίσκο δεν είναι εύκολο να το παραβλέψει μια επιχείρηση, όπως η περίπτωση την διπλής φορολόγησης όπου τα κέρδη μια

θυγατρικής φορολογούνται εξ ολοκλήρου στο κράτος που εδρεύει και στη συνέχεια τα χρήματα επαναφορολογούνται όταν επιστρέφουν στη χώρα ιδρύσεως της κεντρικής εταιρείας και φαίνονται ως πραγματικό εισόδημα. Για αυτό και η δημιουργία των Offshore εξυπηρετεί έτσι ώστε οι φορολογικές επιβαρύνσεις να υπάρχει μόνο στη χώρα την οποία εδρεύει η μητρική εταιρεία και όχι η θυγατρική.

1 Φορολογικοί παράδεισοι και Offshore Εταιρείες

1.1 Τι είναι οι φορολογικοί παράδεισοι;

Ως «φορολογικοί «παράδεισοι» ή «φορολογικά καταφύγια» ορίζονται γενικότερα τα υπεράκτια κέντρα, δηλαδή χώρες που προσφέρουν ευνοϊκές συνθήκες όσον αφορά τη φορολογία και άλλες φορολογικές επιβαρύνσεις κυρίως για ξένους επενδυτές.

Ο όρος φορολογικός παράδεισος δεν έχει έναν ακριβή τεχνικό ορισμό. Υπό ευρεία έννοια θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει οποιαδήποτε χώρα. Ο φορολογικός συντελεστής διαφέρει σε κάθε χώρα ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε μιας. Επόμενος μια χώρα μπορεί να έχει χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή σε κάποιο τομέα σε σχέση με άλλες για τον ίδιο τομέα. Ο ορισμός δεν έχει να κάνει με τη σύγκριση μεταξύ των φορολογικών συντελεστών των χωρών. Επίσης δεν ορίζονται ακριβώς φορολογικοί παράδεισοι χώρες με πολύ χαμηλό ή μηδενικό φορολογικό συντελεστή, γιατί θα περιλάμβανε πολλές χώρες.

Πολλές χώρες προκειμένου να προσελκύσουν επενδυτές θεσπίζουν νομούς χαμηλής φορολογίας οι όποιοι δίνουν φορολογικά κίνητρα σε ξένους επενδυτές που θα επιλέξουν την χώρα ως έδρα για την εταιρεία τους

Οι φορολογικοί παράδεισοι χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

1. Φορολογικός παράδεισος μηδενικής φορολογίας(δεν έχουν αμέσους φόρους, όπως ο φόρος εισοδήματος ή φόρος κεφαλαιουχικών κερδών)
2. Φορολογικός παράδεισος χαμηλής φορολογίας
3. Κανονικοί φορολογικοί παράδεισοι (επιβάλλουν κανονικά φόρους αλλά παρέχουν απαλλαγές και προνομιακή μεταχείριση σε ορισμένες κατηγορίες εισοδήματος)

Χώρες που χαρακτηρίζονται ως φορολογικοί παράδεισοι είναι: Η Ελβετία, η Ιρλανδία, η Κόστα-Ρίκα, η Κύπρος, η Λιβερία, το Λιχτενστάιν, το Βανουάτου, το Λουξεμβούργο, το Μονακό, ο Παναμάς, η Σιγκαπούρη, το Χονγκ-Κόνγκ, οι Σεϋχέλλες, η Σαμόα, το Μπελίτζε, οι Μπαχάμες, το Ναούρου καθώς και κάποιες υπερπόντιες κτήσεις όπως το Γιβραλτάρ, τα νησιά Γκέρσει και Γκένσει, οι Βερμούδες, οι Βρετανικές Παρθενικοί Νήσοι, ο Μαυρίκιος, τα Νησιά Καϋμάν, η Νήσος του Μαν, η Νήσος του Νέβις, το Νιούε κ.α.

1.2 Τι είναι οι Υπεράκτιες εταιρείες;

Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενος, οι φορολογικοί παράδεισοι δίνουν κίνητρα σε ξένους επενδυτές να ιδρύσουν μια εταιρεία έχοντας έδρα εκείνη τη χώρα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα,

διάφορα άτομα και οργανισμοί να επιλέγουν την ίδρυση μιας εταιρείας σε έναν φορολογικό παράδεισο. Οι εταιρείες αυτές ονομάζονται υπεράκτιες εταιρείες ή Offshore εταιρείες. Ο όρος Offshore σημαίνει μακράν των ακτών, αλλά επειδή προέρχεται από την Αγγλία που είναι μια μεγάλη νήσος, σημαίνει εκτός επικρατείας. Σύμφωνα με τον ορισμό που έδωσε το Σ.Δ.Ο.Ε., Offshore είναι η εταιρεία που ιδρύθηκε σε ένα φορολογικό καταφύγιο. Αυτές ιδρύονται συχνά ώστε ο ιδιοκτήτης να έχει τη δυνατότητα να φοροδιαφύγει νόμιμα ή παράνομα, να αποκρύψει έσοδα και κέρδη ή να πραγματοποιήσει ξέπλυμα χρήματος. Παρόλο που δίνουν τη δυνατότητα, σε κάποιον να προβεί σε οικονομικά εγκλήματα, η ίδρυση των Offshore δεν είναι παράνομη. Γενικά δεν ιδρύονται μόνο από φυσικά πρόσωπα ή μικρούς οργανισμούς που θέλουν να αποκρύψουν έσοδα, αλλά και από μεγάλες πολυεθνικές που επιλέγουν τους φορολογικούς παραδείσους ώστε να φορολογούνται με μικρό φορολογικό συντελεστή.

1.3 Ιστορική αναδρομή - Πρώτη εμφάνιση των Offshore

Από το ξεκίνημα της ύπαρξης των φορολογικών παραδείσων, αυτές προσέφεραν χαμηλούς φόρους ή και σε κάποιες περιπτώσεις μηδενικούς έτσι ώστε να προσελκύσουν επενδύσεις σε συγκεκριμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικά, τον 12^ο αιώνα στο City του Λονδίνου, οι έμποροι της Χανσεατικής Ένωσης απαλλάχτηκαν από όλα τα φορολογικά εμπόδια με αποτέλεσμα την ανάπτυξη της ένωσης.

Τον 15^ο αιώνα το λιμάνι της Φλάνδρας που πλέον ανήκει στο Βέλγιο απαλλάχτηκε από φόρους με αποτέλεσμα να προσελκύσει αρκετούς εμπόρους και ιδιαίτερα των άγγλων εμπόρων που πουλούσαν μάλλινα υφάσματα, και αυτή η τάση δημιουργήθηκε, διότι η Αγγλία εκείνη την εποχή είχε πολύ υψηλούς δασμούς.

Τον 16^ο 17^ο και 18^ο αιώνα ακολούθησε αυτή την οικονομική στρατηγική και η Ολλανδία, δηλαδή επέβαλε χαμηλούς δασμούς στα λιμάνια της και κατάφερε να στρέψει το ενδιαφέρον μεγάλου αριθμού εμπόρων της εκείνης εποχής.

Το 1930, οι Μπαχάμες αποτέλεσαν φορολογικό παράδεισο για πολλούς πλούσιους Αμερικάνους και Καναδούς, οι οποίοι προχωρούσαν στην ίδρυση ιδιωτικών trust, που περιείχαν τα περιουσιακά τους στοιχεία με σκοπό να αποφύγουν την υψηλή φορολογία.

Εξαιρώντας αυτά τα παραδείγματα, οι φορολογικοί παράδεισοι δεν χρησιμοποιούνται συχνά για φοροδιαφυγή. Χρησιμοποιήθηκαν ως μέσο φοροδιαφυγής μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Την δεκαετία του 60, με την αφαίρεση των δασμών και την ελευθερία μετακίνησης των συντελεστών παραγωγής, δημιουργήθηκαν ευκαιρίες μετακίνησης κεφαλαίων από χώρες με υψηλούς φορολογικούς συντελεστές σε δικαιοδοσίες με χαμηλή έως και μηδενική φορολογία. Πολλές θυγατρικές αμερικάνικες τράπεζες έκαναν την εμφάνιση τους στα νησιά της Καραϊβικής. Οι κυριότερες υπεράκτιες δικαιοδοσίες σε Ευρώπη και Αμερική βρίσκονται σε νησιά ανοικτά των ακτών της ηπειρωτικής χώρας. Έτσι δημιουργήθηκε ο όρος «Offshore» που χρησιμοποιείται για να περιγράψει τους φορολογικούς παραδείσους και τις υπεράκτιες εταιρείες.

1.4 Χαρακτηρίστηκα των Φορολογικών Παραδείσων

Τι είναι λοιπόν αυτό που προσελκύει επενδυτές στο να μεταφέρουν κεφάλαια και να ιδρύσουν εταιρείες σε χώρες που μπορεί να βρίσκονται χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά από τη χώρα στη οποία κατοικούν; Πως μπορούν να εμπιστευτούν τα περιουσιακά τους στοιχεία σε δικαιοδοσίες επιχειρήσεις που βρίσκονται σε χώρες όπως αυτές της Καραϊβικής; Η offshore εταιρείες πλέον αποτελούν την εύκολη και οικονομικότερη λύση για αποφύγουν έξοδα είτε λειτουργικά είτε φορολογικά.

Οι φορολογικοί παράδεισοι χαρακτηρίζονται από την ανωνυμία που προσφέρουν στους επενδυτές, τόσο σε τραπεζικό, όσο και σε εμπορικό τομέα. Οι άνθρωποι που συναλλάσσονται εμπορικά με offshore εταιρείες έχουν την εγγύηση ότι η ταυτότητα τους θα παραμείνει ανώνυμη. Αυτό δυσκολεύει τη προσπάθεια άλλων χωρών να εξακριβώσουν τη ταυτότητα των επενδυτών και να συλλέξουν φόρους από αυτούς. Στους περισσότερους φορολογικούς παραδείσους ακολουθείται ο κοινός νόμος που προβλέπει το προνόμιο της πληροφορίας που έχει ένας τραπεζίτης σε σχέση με τον πελάτη του, πράγμα που έχει εξελιχθεί σε μια σταθερή βάση για τη προστασία τραπεζικών υποθέσεων και οικονομικών συναλλαγών από διαφορές φορολογικές αρχές. Όσον αφορά τις διατάξεις περί απορρήτου όμως, γίνεται κατάχρηση των φορολογικών παραδείσων για τη διευκόλυνση της φοροδιαφυγής. Οι τράπεζες διαχωρίζουν τις τραπεζικές δραστηριότητες των κατοίκων και μη κατοίκων. Για τη περίπτωση των μη μόνιμων κατοίκων, δεν προϋποθέτουν τραπεζικά αποθεματικά και φορολογούνται λιγότερο ή και καθόλου. Αυτή η εύνοια προς τους μη μόνιμους κατοίκους είναι απαραίτητη για τους φορολογικούς παραδείσους καθώς κερδίζουν σε μεγάλο βαθμό λόγω της παρουσίας ξένων τραπεζών καθώς οι οικονομικές δραστηριότητες δημιουργούν έσοδα στις χώρες υποδοχής.

Άλλο ένα σημαντικό χαρακτηριστικό των φορολογικών παραδείσων είναι η μη πληροφόρηση και συνεννόηση με αλλά κράτη σχετικά με τη μεταχείριση των επενδυτών. Συγκεκριμένα, δεν δίνονται πληροφορίες στις κυβερνήσεις σχετικά με τα οφέλη και τις απαλλαγές που έχουν οι επενδυτές. Η γνώση τέτοιων πληροφοριών θα βοηθούσε τις κυβερνήσεις να αντιμετωπίσουν τη φοροδιαφυγή, καθώς θα βοηθούσε στην αποτελεσματική εφαρμογή των φορολογικών νόμων.

Άλλο ένα χαρακτηριστικό των φορολογικών παραδείσων, που επίσης αποτελεί πλεονέκτημα και κίνητρο για τους επενδυτές είναι η έλλειψη συναλλαγματικών ελέγχων. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους επενδυτές να μεταφέρουν χρήματα. Επίσης, ο ελάχιστος έως ανύπαρκτος έλεγχος προστατεύει τα κεφάλαια και εισοδήματα των επενδυτών που έχουν στους φορολογικούς παραδείσους από τις διαφορές στην αξία των νομισμάτων των διαφόρων χωρών. Για την προστασία από τις διαφορές των νομισματικών αξιών, οι φορολογικοί παράδεισοι διαθέτουν σύστημα έλεγχου διπλού νομίσματος, το οποίο ξεχωρίζει κατοίκους, επιχειρήσεις και νομίσματα σε «ντόπιο» και «ξένο». Έτσι δίνουν στις επιχειρήσεις ξένων συμφερόντων ελευθερία από συναλλαγματικούς ελέγχους και επίσης προστατευτούν και την εγχώρια οικονομία από μια τέτοια ελευθερία.

Τα προνομία των φορολογικών παραδείσεων για την ίδρυση και λειτουργία μια εξωχώριας εταιρείας σε αυτές είναι μια πολύ ελκυστική ιδέα, ειδικότερα οι φορολογικές ελαφρύνσεις που προκύπτουν. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, ένα επιβλαβές προνομιακό φορολογικό καθεστώς μπορεί να υπάρξει τόσο σε φορολογικούς παραδείσους όσο και σε χώρες με υψηλή φορολογία. Χαρακτηριστικό των χώρων που υπάρχουν επιβλαβή φορολογικά καθεστάτα είναι οι χαμηλή ή μηδενικοί φόροι, όπου δεν υπάρχει διαφάνεια και επίσης δεν ανταλλάσσουν πληροφορίες για θέματα φορολογίας με άλλες χώρες. Περισσότερα στοιχεία για τα επιβλαβή φορολογικά καθεστάτα θα αναλυθούν στις εκθέσεις του ΟΟΣΑ.

Ο όρος «φορολογικός παράδεισος» χρησιμοποιείται και ως «offshore/εξωχώριο/υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο». Υποστηρίζεται ότι ο τελευταίος όρος αντανακλά καλύτερα το ευρύ φάσμα των εμπορικών και οικονομικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στις εν λόγω χώρες. Ενώ και οι δυο οροί αντιπροσωπεύουν την μετακίνηση κεφαλαίων από μια χώρα με υψηλό φορολογικό συντελεστή σε μια με χαμηλό ή μηδενικό συντελεστή. Η διάφορα είναι ότι ένα υπεράκτιο χρηματοπιστωτικά κέντρο μπορεί να είναι μια δικαιοδοσία όπου λαμβάνει χώρα μια σειρά οικονομικών δραστηριοτήτων και όπου υπάρχουν υποκαταστήματα ή θυγατρικές μεγάλων διεθνών τραπεζών.

Οι φορολογικοί παράδεισοι μπορούν ή δεν μπορούν να φιλοξενήσουν μια σειρά από χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Ενώ ένα υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο μπορεί να είναι ένα φορολογικός παράδεισος, δεν είναι όλοι οι φορολογικοί παράδεισοι υπεράκτια χρηματοπιστωτικά κέντρα.

1.5 Πλεονεκτήματα των Υπεράκτιων Εταιρειών

Έχοντας γίνει αρκετά γνώστες τα τελευταία χρόνια, υπάρχουν πολλοί λόγοι που επιχειρηματίες επιλέγουν την ίδρυση και επένδυση σε offshore εταιρεία αντί μιας οποιαδήποτε άλλης μορφής. Βασικά πλεονεκτήματα που έχουν οι υπεράκτιες είναι:

1. Έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν εμπορικές και άλλες δραστηριότητες σε οποιαδήποτε χώρα εγκατασταθούν (πλην μερικών εξαιρέσεων).
2. Τα όργανα της εταιρείας όπως το διοικητικό συμβούλιο και η γενική συνέλευση μπορούν να πραγματοποιηθούν και σε άλλες χώρες που δεν αποτελούν έδρα της εταιρείας και μάλιστα νόμιμα.
3. Οι μετοχές των εταιρειών είναι κυρίως ανώνυμες ακόμα και αν η νομοθεσίας της χώρα προέλευσης υποχρεώνει τις εταιρείες να έχουν ονομαστικές μετοχές.
4. Τα δικαιώματα των μετόχων διέπονται από το δίκαιο της έδρας της εταιρείας.

1.6 Προνόμια των Υπεράκτιων Εταιρειών

Οι βασικοί λόγοι που μια επιχώρια εταιρεία προτιμάται περισσότερο από μια αντίστοιχη ελληνική (Ο.Ε , Ε.Ε, Ε.Π.Ε. ή Α.Ε.) είναι:

1. Η ταχύτητα και η απλότητα της διαδικασίας σύστασης τους

Γενικότερα οι περισσότερες υπεράκτιες εταιρείες μπορούν να συσταθούν και σε μόλις μια ημέρα, από έναν μέτοχο, χωρίς να εμπλακεί σε γραφειοκρατικά εμπόδια (συνεννοήσεις, διαπραγματεύσεις κλπ) καθώς όλα αυτά μπορούν να ρυθμιστούν μετά την ίδρυση.

Αντίθετα μια ελληνική εταιρεία απαιτεί μια ημερολογιακή εβδομάδα και απαιτείται ανάμειξη δικηγόρου, συμβολαιογράφου, εποπτευουσών αρχών και τουλάχιστον δύο μετόχους.

2. Το χαμηλό κόστος σύστασης και λειτουργίας τους

Μια επιχώρια εταιρεία (π.χ. Λιβεριανή) μπορεί να συσταθεί με 735,50 δολάρια ΗΠΑ και δεν χρειάζεται η ανάμειξη δικηγόρου, συμβολαιογράφου, ούτε η ανάληψη επιπλέον γραφειοκρατικού κόστους, όπως δημοσιεύσεις στο ΦΕΚ, όπως έγγραφες στο οικείο επιμελητήριο κ.ο.κ. Τα έξοδα λειτουργίας κυμαίνονται μεταξύ 450 και 700 δολαρίων ΗΠΑ κάθε χρόνο.

Στην Ελλάδα, για την ίδρυση απαιτείται το λιγότερο 70.000 ευρώ που είναι το καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο, φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου, τέλος υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αμοιβή συμβολαιογράφου και δικηγόρου, δημοσιεύσεις στο ΦΕΚ, εγγραφή στο οικείο επιμελητήριο κλπ. Για την διατήρηση μια ανώνυμος εταιρείας στην Ελλάδα απαιτεί την απασχόληση νομικού και οικονομικού σύμβολου, λόγω των πολυαριθμών διατυπώσεων που επιβάλλει η ελληνική νομοθεσία.

3. Η δυνατότητα διατήρησης της ανωνυμίας του μετόχου

Σε φορολογικούς «παραδείσους» δίνεται η δυνατότητα πλήρης ανωνυμίας των μετοχών μιας επιχώριας εταιρείας. Συγκεκριμένα υπάρχουν δυο δυνατότητες. Είτε να μην απαιτείται καν η ταυτοποίηση των πραγματικών μετοχών, είτε είναι δυνατή η γνωστοποίηση «ονομαστικών» μετοχών, οι όποιοι κατέχουν τις μετοχές για λογαριασμό άλλων.

Στην Ελλάδα η σύσταση οποιασδήποτε μορφής εταιρείας απαιτεί τη γνωστοποίηση των πραγματικών μετοχών στις αρμόδιες αρχές.

4. Η παροχή οικονομικών κινήτρων

Γενικότερα η ανωνυμία του μετόχου ήταν σημαντική για να αποφύγουν τη φορολογία. Για παράδειγμα μπορούσαν να αποφύγουν το «πόθεν έσχες» σε αγορές περιουσιακών στοιχείων μεγάλης αξίας ή και περιπτώσεις εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επίσης ήταν δυνατή η αποφυγή πληρωμής φόρου μεταβίβασης, κληρονομιάς ή δωρεάς σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτων, αφού ο κάτοχος των

ανώνυμων εταιρειών της offshore αποκτούσε αυτοδίκαια και την κυριότητα των ακινήτων

Ακόμη, το γεγονός ότι δεν γίνεται να γνωστοποιηθεί η ταυτότητα του πραγματικού μετόχου της υπεράκτιος είναι μεγάλο κίνητρο για την προστασία των περιουσιακών στοιχείων αυτού από ενδεχόμενες μελλοντικές διεκδικήσεις κάθε μορφής πιστωτών.

1.7 Απαιτήσεις λειτουργίας των Offshore εταιρειών και λάθη

Τα λάθη που γίνονται συνήθως στη λειτουργία της εξωχώριας σχετίζονται με τις τυπικές διαδικασίες οι οποίες σχετίζονται με το λειτουργικό μέρος π.χ. αποφάσεις ΔΣ, διάφορα έγγραφα κτλ. (Μελάς 2010).

Θα πρέπει να τηρούνται οι βασικές διαδικασίες, με αλλά λόγια θα πρέπει να τηρούνται όλα τα έγγραφα τα όποια αναφέρουν των διορισμό διευθυντών, την εκδοχή μετοχών, την καταγραφή των πρακτικών κτλ. Οι μέτοχοι θα πρέπει να κάνουν τακτικές συνελεύσεις και στις οποίες πρέπει να κρατούνται πρακτικά.

Όσον αφορά τους τραπεζικούς λογαριασμούς τους οποίους ανοίγει η εξωχώρια ή τα επισυναπτόμενα συμβόλαια, αυτά θα πρέπει να εγκρίνονται από τη συνέλευση του Δ.Σ. και να τηρούνται και τα βιβλία εσόδων και εξόδων. Εάν η εξωχώρια δεν τηρεί αυτές τις τυπικές διαδικασίες τότε διατρέχει κίνδυνο διακοπής της λειτουργιάς της και να πρέπει οι ιδιοκτήτες της μπορεί να απολέσουν το πλεονέκτημα που τους παρέχει και σε κάποιες περιπτώσεις τη στιγμή που τα χρειάζονται περισσότερο.

Για κάθε υπεράκτια εταιρεία, άσχετα με τη χώρα στην οποία εδρεύει, υπάρχει ένα σύνολο απαιτήσεων για τη σωστή λειτουργία της. Οι απαιτήσεις αυτές είναι οι εξής (Μελάς 2010):

1. Επιβάλλεται να τηρούνται όλα τα έγγραφα για τον διορισμό διευθυντών, έκδοση μετοχών και για την καταγραφή πρακτικών.
2. Για τους τραπεζικούς λογαριασμούς τους οποίους ανοίγει μια υπεράκτια εταιρεία και επισυναπτόμενα συμβόλαια πρέπει να δίνεται έγκριση από τη συνέλευση του Δ.Σ.
3. Πρέπει να τηρούνται οι εσωτερικοί κανονισμοί και τα άρθρα του καταστατικού.
4. Πριν τη πραγματοποίηση μιας συνέλευσης, πρέπει να εκδίδονται και να διανέμονται γραπτές επιστολές προς όλους τους εμπλεκόμενους.
5. Διευθυντές και μέτοχοι πρέπει να πραγματοποιούν συνελεύσεις σε ετήσια βάση.
6. Στις συνελεύσεις πρέπει να κρατούνται πρακτικά.
7. Κατά τον διορισμό αξιωματούχων της υπεράκτιης εταιρείας θα πρέπει να γίνεται η κατάλληλη εγγραφή.
8. Πρέπει να γίνεται εγγραφή και τήρηση στα δημόσια αρχεία για αλλαγές και τροποποιήσεις στη σύνθεση του Δ.Σ.
9. Επιβάλλεται η τήρηση βιβλίου εσόδων- εξόδων.
10. Οι υποχρεώσεις του τοπικού πράκτορα θα πρέπει να εκτελούνται συνεχώς.

11. Οι αποφάσεις στις συνελεύσεις των μετοχών στο Δ.Σ. γίνονται κατόπιν ψηφοφορίας και εγγράφονται στα πρακτικά.
12. Για κάθε εργασία της εταιρείας πρέπει να γίνεται συμβόλαιο.
13. Πρέπει να γίνεται ξεχωριστή τήρηση λογαριασμών της εταιρείας και των προσωπικών λογαριασμών των μετοχών.
14. Τα δάνεια της εταιρείας πρέπει να καταχωρούνται στα βιβλία.
15. Πρέπει να υπάρχει σχολαστική τήρηση όλων των εγγράφων και λογαριασμών της εταιρείας.
16. Υποχρεωτική τήρηση βιβλίων μετοχών.
17. Τα νέα πιστοποιητικά των μετοχών θα πρέπει να εκδίδονται όταν καθίσταται αναγκαίο και στη συνέχεια να γίνονται οι αντίστοιχες έγγραφες στο βιβλίο των μετοχών.
18. Τα επίσημα έγγραφα της εταιρείας θα πρέπει να γίνονται από εξουσιοδοτημένα άτομα και θα πρέπει να αναγράφεται ο τίτλος του και να υπογράφεται εκ μέρους της εταιρείας.

1.8 Λειτουργία των Εξωχώριων Εταιρειών

Όπως προαναφέρθηκε, η ίδρυση μιας εξωχώριας εταιρείας γίνεται προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι φόροι και η διαδικασία ίδρυσης ήταν απλή. Το κόστος ίδρυσης ήταν χαμηλό αλλά και ο ιδιοκτήτης δεν ήταν απαραίτητο να δηλωθεί. Οι ανώνυμες μετοχές διασφάλιζαν τη μεταφορά της ιδιοκτησίας χωρίς την καταγραφή του νέου ιδιοκτήτη και πλήθος εξουσιοδοτήσεων καθορίζονταν. Σε κάποιες χώρες αυτό ισχύει ακόμα αλλά σε κάποιες άλλες έχουν σημειωθεί σημαντικές αλλαγές. Σήμερα, οι πιο συνηθισμένες διαδικασίες απαιτούν ο τελικός δικαιούχος να είναι γνωστός τουλάχιστον στον εγγεγραμμένο αντιπρόσωπο και οι ανώνυμες μετοχές τείνουν προς κατάργηση.

1.9 Χαρακτηριστικά λειτουργίας των Εξωχώριων Εταιρειών

Τα βασικά έγγραφα για την ύπαρξη τα εταιρείας είναι το μνημόνιο και τα άρθρα τους καταστατικού τα οποία μπορεί να παρουσιάζουν με λεπτομερή τρόπο τα δικαιώματα τόσο των μελών της εταιρείας της εταιρείας όσο και τους στόχους και τις εσωτερικές της διαδικασίες, το κεφάλαιο της και το είδος της.

Ο Έφορος Εταιρειών ή η αντίστοιχο αρμόδιοι εκδίδουν το πιστοποιητικό εγγραφής και το οποίο είναι αποδεικτικό ότι η εταιρεία είναι αληθινή. Αντίστοιχα άλλες πληροφορίες είναι αναγκαίες προκειμένου να αποδειχθεί ότι η εταιρεία δεν διαγράφηκε ή δεν εκκαθαρίστηκε. Για τις επίσημες ανακοινώσεις διορίζονται εγγεγραμμένοι αντιπρόσωποι. Ο αντιπρόσωπος θα πρέπει να έχει την απαραίτητη αδεία και να μπορεί να έχει έναν βαθμό ευθιγής για της δραστηριότητες της εξωχώριας.

Η επίσημη διεύθυνση της εταιρείας και τα εγγεγραμμένα γραφεία αποτελούν την έδρα στην οποία στέλνονται τα έγγραφα αλλά και λαμβάνονται οι νομικές ειδοποιήσεις.

Προκειμένου να διατηρηθεί ανωνυμία ένας εταιρικός παροχές μπορεί να υποβάλει υποψηφιότητα για να έχει μετοχές για λογαριασμό του ιδιοκτήτη/δικαιούχου και έτσι να μπορεί να ενεργεί κατ' εντολή του. Αυτοί που διαχειρίζονται τις καθημερινές υποθέσεις της εξωχώριας είναι οι διευθυντές και οι εκπρόσωποι τους. Σε αρκετές χώρες οι εταιρείες μπορούν να είναι διευθυντές άλλων εταιρειών. Υπάρχουν εταιρείες παροχής υπηρεσιών οι όποιοι προσφέρουν διευθυντές υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί είναι σε θέση να ελέγξουν και να είναι ικανοποιημένοι με τις δραστηριότητες της εταιρείας.

Οι διευθυντές που είναι επισκιασμένοι αποτελούν μέρος της εξωχώριας εταιρείας και σουρισμένες περιπτώσεις ο διευθυντής του διοικητικού συμβούλιου που έχει οριστεί επίσημα, ενεργεί ακλουθώντας τύφλα τις οδηγίες των άλλων. Τα δικαστήρια στις περιπτώσεις αυτές έκριναν ότι αυτοί που ελέγχουν πραγματικά την εταιρεία είναι οι διευθυντές που δίνουν τις εντολές ενώ οι επώνυμοι διευθυντές ακολουθούν άπλα αυτόματες αποφάσεις.

Η γραμματεία της εταιρείας πρέπει να διασφαλίζει ότι η εταιρεία εκπληρώνει τις κανονιστικές της υποχρεώσεις. Συνήθως είναι εταιρικοί παροχή αυτοί που παρέχουν αυτού του τύπου υπηρεσία.

Είναι υποχρεωτικό να υπάρχουν νόμιμες έγγραφες γιατί η εταιρεία πρέπει να καθορίζει τα μητρώα τα ορισμένες πληροφορίες γι' αυτή. Υπάρχει διάφορα από χώρα σε χώρα των υποχρεωτικών εγγράφων όπως υπάρχει διάφορα και στο επίπεδο πρόσβασης που μπορεί να έχει το κοινό στις πληροφορίες που εμπεριέχονται στα αρχεία. Τα αρχεία που απαιτούνται μπορεί να έχουν τα πρακτικά των συνεδριάσεων, τα έξοδα, τα μητρώα των μελών και των στελεχών. Επιβάλλεται να διατηρούνται βιβλία και οι διευθυντές είναι επίσης υποχρεωμένοι να τηρούν σε λογιστικά βιβλία τα πεπραγμένα.

Οι ειδικές απαιτήσεις είναι διαφορετικές μεταξύ των χωρών και μπορεί να εξαρτώνται από τη φύση των δραστηριοτήτων της εξωχώριας.

1.10 Οι πιο επιτυχημένοι Φορολογικοί Παράδεισοι σήμερα

Σε αυτή την ενότητα θα αναλυθεί με βάση κριτήριων ποιοι φορολογικοί παράδεισοι θεωρούνται πετυχημένοι. Οι χώρες αυτές επιλέγονται με γνώμονα το βαθμό μυστικότητας, τους φορολογικούς συντελεστές τους, τη ταχύτητα και χαμηλό κόστος ίδρυσης και τι κίνητρα (νομικά και οικονομικά) προσφέρουν.

1.10.1 Με κριτήριο τη μυστικότητα και ανωνυμία

Με την ερευνά που πραγματοποίησε το 2018 ο οργανισμός Tax Justice Network που εδρεύει στη Βρετανία, δημοσιεύτηκε η λίστα με τις χώρες που επιλέγονται να επενδυθούν κεφάλαια λόγω της δυνατότητας που προσφέρει η χώρα να κρατήσει το απόρρητο των μετόχων και επενδυτών. Εκτιμάται ότι περίπου 32 τρις δολάρια αποκρύπτονται σε φορολογικούς παραδείσους σε όλο τον κόσμο. Οι χώρες αξιολογούνται με τον δείκτη FSI (Financial Secresy Index). Η κλίμακα έχει ως εξής:

31-40	Μέτρια μυστικότητα
41-50	
51-60	
61-70	
71-80	
81-90	
91-100	Υψηλή μυστικότητα

- 1) **Ελβετία** - Η Ελβετία, με βαθμό μυστικότητας σύμφωνα με τον FSI 76/100, είναι γνωστή για το τραπεζικό της σύστημα. Ως φορολογικός παράδεισος έχει καταφέρει να εδραιωθεί σε οικονομικές δραστηριότητες. Συγκεκριμένα, δραστηριοποιείται στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων έχοντας προσελκύσει το 28% του μεριδίου της αγοράς και έχει φτάσει να διαχειρίζεται περιουσία στοιχεία αξίας 6,5 τρις δολαρίων από τα οποία πάνω από τα μισά προέρχονται από το εξωτερικό. Σύμφωνα με τον δείκτη FSI, οι ελβετικές οικονομικές αρχές και τράπεζες θα ανταλλάξουν πληροφορίες με πλούσιες χώρες αν χρειαστεί, αλλά θα συνεχίσουν να προσφέρουν στους πολίτες φτωχότερων χώρων ευκαιρία να αποφύγουν τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.
- 2) **ΗΠΑ** - Η ΗΠΑ βρίσκεται στη δεύτερη θέση του δείκτη FSI, με βαθμό 59,8/100 το οποίο έχει παραμείνει σταθερό από το 2015. Μέσα στην τριετία 2015-2018 είναι από τις λίγες χώρες που έχουν σταθερό ή αυξημένο δείκτη. Η ΗΠΑ έχει καταλάβει μερίδιο της αγοράς στις παγκόσμιες υπεράκτιες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, το οποίο αυξήθηκε από 19,6% σε 22,3%, με μόνο κύριο ανταγωνιστή το Λονδίνο. Η ΗΠΑ παρέχει μυστικότητα και αφορολόγητες εγκαταστάσεις τόσο σε ομοσπονδιακό επίπεδο όσο και σε μεμονωμένες πολιτείες.
- 3) **Νήσοι Cayman** - Βρίσκονται στη τρίτη θέση σύμφωνα με τον δείκτη FSI με βαθμό μυστικότητας 72/100. Στις νήσους έχουν καταγραφεί περιουσιακά στοιχεία αξίας 1,4 τρισεκ, τα οποία διαχειρίζονται μέσω 176 τραπεζών και μέσω εταιρικών εμπιστευμένων. Παλαιότερα αποτελούσε κέντρο διακινήσεις ναρκωτικών και για ξέπλυμα χρήματος. Πλέον αποτελεί το όγδοο μεγαλύτερο τραπεζικό κέντρο.

- 4) **Χονγκ Κονγκ** - Το Χονγκ Κονγκ βρίσκεται στην τέταρτη θέση και σύμφωνα με τον δείκτη FSI έχει βαθμολογία 71/100 που αποτελεί μεγαλύτερη από όλες τις φορολογικές δικαιοδοσίες που συνδέονται με τη Βρετανία. Είναι από τα νεότερα φορολογικά καταφύγια. Έχει μερίδιο 4.17% στη παγκόσμια αγορά των υπεράκτιων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Όσον αφορά τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, το Χονγκ Κονγκ διαχειρίστηκε περίπου 2,2 τρισεκατομμύρια δολάρια και επίσης έχει σε τράπεζες τις λογαριασμούς που ξεπερνούν τα 470 δισεκατομμύρια. Επιπλέον αποτελεί και έδρα του τρίτου μεγαλύτερου χρηματιστηρίου στην Ασία πίσω από το Τόκιο και τη Σαγκάη. Η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ επεμβαίνει ελάχιστα στην αγορά της χώρας, πράγμα που την κάνει ελκυστική ως φορολογικό καταφύγιο. Η χώρα παρέχει προνόμια όπως η εξαιρέση, σε μερικές περιπτώσεις, από τη φορολόγηση καθώς και μυστικότητα από τους συναλλαγματικούς ελέγχους που πραγματοποιεί η Κίνα.
- 5) **Σιγκαπούρη** - Η Σιγκαπούρη αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα φορολογικά κέντρα της νοτιοανατολικής Ασίας, σε αντίθεση με την το Χονγκ Κονγκ το οποίο εξυπηρετεί την Κίνα και τη βόρεια Ασία. Στον δείκτη FSI έχει βαθμό 67/100. Από το τέλος του 2015 εκτιμάται ότι η Σιγκαπούρη διαχειρίζεται κεφάλαια αξίας 1,8 τρις δολαρίων, από τα οποία το 80% προέρχεται από το εξωτερικό. Τα τελευταία χρόνια η Σιγκαπούρη έχει καταφέρει σαν χώρα να περιορίσει το ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Το 2017 υπέγραψε συμφωνία για το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς του ΟΟΣΑ. Παρόλα αυτά συνεχίζει σαν χώρα να προσφέρει εγκαταστάσεις ευνοϊκές για απόκρυψη πληροφοριών, κεφαλαίων και εσόδων.
- 6) **Λουξεμβούργο** - Στην έκτη θέση είναι το Λουξεμβούργο με βαθμό στον δείκτη FSI 58/100, το οποίο παρά το μέγεθος του, ελέγχει το 12% του παγκοσμίου μεριδίου για τις υπεράκτιες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Βρίσκεται στο κέντρο της Ευρώπης και λαμβάνει βοήθεια από πολιτικούς και άλλους εύπορους ευρωπαίους που απολαμβάνουν προνόμια που παρέχει το Λουξεμβούργο ως offshore χώρα. Εκτιμάται από το FSI ότι 143 τράπεζες του διαχειρίζονται περιουσιακά στοιχεία ύψους περίπου 800 δισεκατομμύρια δολαρίων. Το Λουξεμβούργο, τα τελευταία χρόνια έχει συνεργαστεί με άλλες χώρες για την πάταξη της φοροδιαφυγής, με το να παρέχει πληροφορίες. Παρόλα αυτά, το Λουξεμβούργο παραμένει μια offshore με υψηλό ποσοστό μυστικότητας, όπου πραγματοποιούνται πολλές χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.
- 7) **Γερμανία** - Στην εβδόμη θέση του FSI βρίσκεται η Γερμανία με βαθμό στον δείκτη FSI 59/100. Παρόλο που είναι πολύ αναπτυγμένη και οργανωμένη σαν οικονομία, υπάρχουν πολλά κενά και παράθυρα στον νόμο όσον αφορά τη φορολογική νομοθεσία και υπάρχει και μεγάλη χαλαρότητα. Στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες κατέχει το 5% στον κλάδο.
- 8) **Ταιβάν** – Βρίσκεται στην όγδοη θέση του FSI με βαθμό 76/100. Η πολιτική Πεκίνου «One China» έπαιξε μεγάλο ρόλο στην επιτυχία της Ταιβάν ως φορολογικός παράδεισος. Το Ταιβάν άρχισε να ανθίζει ως φορολογικός παράδεισος λόγω της

πολιτικής σύγκρουσης με την Κίνα. Οι offshore δραστηριότητες ξεκίνησαν από τη OBU (Offshore Banking Unit) που αποτελεί μια χρηματοοικονομική δομή που δημιουργήθηκε για να ανταγωνιστεί με τις ξένες μη ελεγχόμενες αγορές συναλλάγματος στο Λονδίνο και στη Σιγκαπούρη. Αυτές οι τράπεζες επιτρέπουν σε φυσικά και νομικά πρόσωπα να κάνουν συναλλαγές με ξένο νόμισμα με ελάχιστο έλεγχο, μεγάλη μυστικότητα και χωρίς φορολογικές επιβαρύνσεις. Στην αγορά των παγκόσμιων υπεράκτιων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών κατέχει λιγότερο από 1%.

9) Ντουμπάι - Βρίσκεται στην ενάτη θέση του δείκτη FSI με βαθμό 84/100. Είναι μια από τα επτά Αραβικά Εμιράτα και αποτελεί μια δικαιοδοσία που παρέχει μυστικότητα. Παρόλο που το Παγκόσμιο οικονομικό κέντρο του Ντουμπάι περιγράφεται ως μια Onshore χώρα, παρέχει μεγάλη μυστικότητα, χαμηλή φορολογία και δυνατότητες ελευθέρου εμπορίου.

10) Νήσοι Γκέινσεν – Βρίσκεται στη δέκατη θέση του δείκτη με βαθμό 72/100. Πρόκειται για ένα σύνολο νησιών που βρίσκεται ανάμεσα στο Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία. Το ΑΕΠ των Νήσων έφτασε τις 2.9 δις λίρες. Επίσης, διαχειρίζονται κεφάλαια ύψους 225 δις λίρες, παρόλο έχουν πληθυσμό γύρω στις 60.000.

ΧΩΡΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ FSI
Ελβετία	76/100
ΗΠΑ	59,8/100
Νήσοι Cayman	72/100
Hong Kong	71/100
Σιγκαπούρη	67/100
Λουξεμβούργο	58/100
Γερμανία	59/100
Ταϊβάν	76/100
Ντουμπάι	84/100
Νήσοι Γκέινσεν	72/100

(<https://www.financialsecrecyindex.com/introduction/fsi-2018-results>)

1.10.2 Με κριτήριο τους φορολογικούς συντελεστές

Σε αυτή τη λίστα καταγράφονται δέκα χώρες, όπου οι συντελεστές φορολογίας είναι 0%. Χαρακτηριστικά, στη λίστα περιλαμβάνονται πολλές χώρες τις μέσης ανατολής, κυρίως αυτές που εξάγουν πετρέλαιο, αλλά επίσης και πρώην Βρετανικές αποικίες. Στη λίστα θα καταγράφεται ο αριθμός κάτοικων της εκάστου χώρας, το ΑΕΠ, και το κατά κεφαλήν εισόδημα. Δεν συμπεριλαμβάνεται το ΦΠΑ καθώς είναι 0 για όλες τις χώρες.

1. **Κατάρ** (1,9 εκατομμύρια κάτοικοι, ΑΕΠ=182 δισεκατομμύρια δολάρια, κατά κεφαλήν εισόδημα =102.000 δολάρια). Το Κατάρ σαν χώρα έχει το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν εισόδημα. Ενώ δεν φορολογούνται οι κάτοικοι και οι περιουσίες τους ,αλλά ούτε τα κέρδη που βγάζουν, υπάρχουν περιπτώσεις εταιρειών που πρέπει να πληρώνουν φορολογία όπως οι εταιρείες υδρογονανθράκων που φτάνει το 35%.
2. **Βερμούδα** (64.000 κάτοικοι, ΑΕΠ = 5,8 δισεκατομμύρια δολάρια, κατά κεφαλήν εισόδημα = 86.000 δολάρια) Η χώρα αυτή είναι γνωστή για τον μεγάλο αριθμό ασφαλιστικών εταιρειών που έχει εγγεγραμμένες, ενώ επίσης αποτελεί έδρα για την Google. Οι πολίτες της, φορολογούνται μόνο στα ακίνητα και στον φόρο κληρονομίας 19% και αντίστοιχα 5-20%. Όσον αφορά το εισόδημα τους δεν φορολογούνται αλλά γίνονται κρατήσεις 7% του μισθού τους από τον εργοδότη.
3. **Μπρουνέι** (410.000 κάτοικοι, ΑΕΠ =21 δισεκατομμύρια δολάρια, Κατά κεφαλήν εισόδημα=54.300 δολάρια). Το Μπρουνέι βασίζεται στις εξαγωγές πετρελαίου το οποίο είναι το μισό ποσοστό του ΑΕΠ της χώρας. Παρόλο που ο φορολογικός συντελεστής είναι 0%, οι κάτοικοι υποχρεούνται να συνεισφέρουν στα ασφαλιστικά ταμεία της χώρας.
4. **Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα** (8,2 εκατομμύρια κάτοικοι, ΑΕΠ= 271 δισεκατομμύρια δολάρια, κατά κεφαλήν εισόδημα= 49.000 δολάρια). Η φορολογία για το εισόδημα και τα περιουσιακά στοιχεία για φυσικά και νομικά πρόσωπα είναι 0% με εξαίρεση τις ξένες τράπεζες που δουλεύουν ως υποκαταστήματα για τράπεζες από το εξωτερικό, όπου ο φόρος είναι 20%. Επιπλέον, εξαιρούνται και οι εταιρείες που ασχολούνται με την εξόρυξη και εξαγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου.
5. **Νησιά Κέιμαν** (57.000 κάτοικοι, ΑΕΠ=3,2 δισεκατομμύρια δολάρια, κατά κεφαλήν εισόδημα 43.800 δολάρια). Στα νησιά Κέιμαν δεν φορολογούνται πολλές χρηματοπιστωτικές ενέργειες. Το εισόδημα, τα κέρδη ξένων εταιρειών και αρκετά άλλες ενέργειες που κανονικά σε άλλες χώρες φορολογούνται, έχουν φορολογικό συντελεστή 0%.

6. **Κουβέιτ** (2,8 εκατομμύρια κάτοικοι, ΑΕΠ=163 δισεκατομμύρια δολάρια, κατά κεφαλήν εισόδημα=39.800 δολάρια). Στο Κουβέιτ δεν φορολογείται το ατομικό εισόδημα, αλλά γίνεται κράτηση 7,5% για τις ασφαλιστικές εισφορές. Όσον αφορά τις εταιρείες, οι ξένες εταιρείες καλούνται να πληρώνουν 15% των κερδών τους.
7. **Μπαχάμες** (353.000 κάτοικοι, ΑΕΠ=11 δισεκατομμύρια δολάρια, κατά κεφαλήν εισόδημα=31,400 δολάρια). Οι Μπαχάμες γενικά βασίζονται στον τουρισμό που αποτελεί και τα 2/3 των εσόδων της χώρας. Επίσης, σχεδόν αφορολόγητη είναι και η ακίνητη περιουσία που φτάνει το πολύ μέχρι 1%. Το μόνο που πληρώνουν οι κάτοικοι της χώρας είναι οι ασφαλιστικές εισφορές που είναι 3,9% για τους εργαζόμενους και 5,9% για τις επιχειρήσεις.
8. **Σαουδική Αραβία** (30 εκατομμύρια κάτοικοι, ΑΕΠ=900 δισεκατομμύρια δολάρια, κατά κεφαλήν εισόδημα). Στη Σαουδική Αραβία δεν φορολογείται το εισόδημα των κατοίκων της χώρας, αλλά φορολογείται το εισόδημα των ξένων εργαζόμενων του ιδιωτικού τομέα κατά 20%. Όπως και στις περισσότερες αραβικές χώρες που εξάγουν πετρέλαιο, έτσι και η Σαουδική Αραβία φορολογεί τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εξόρυξη και εξαγωγή φυσικού αερίου κατά 30%. Όσον αφορά τις εταιρείες που ασχολούνται με την εξόρυξη και εξαγωγή πετρελαίου ο φόρος είναι 50%-85% ανάλογα με το μέγεθος της επένδυσης της εταιρείας.
9. **Ομάν** (3,8 εκατομμύρια κάτοικοι, ΑΕΠ=90 δισεκατομμύρια δολάρια, κατά κεφαλήν εισόδημα= 29.100 δολάρια). Στο Ομάν, οι εταιρείες πρέπει να πληρώνουν ΦΠΑ 15%. Οι κάτοικοι δεν φορολογούνται αλλά πρέπει να συμβάλουν σε ασφαλιστικές εισφορές το 6,5% του εισοδήματός τους.
10. **Μπαχρέιν** (1,2 εκατομμύρια κάτοικοι, ΑΕΠ=31 δισεκατομμύρια κάτοικοι, κατά κεφαλήν εισόδημα=28.700 δολάρια). Το Μπαχρέιν όπως και οι περισσότερες αραβικές χώρες της λίστας εξαρτάται κυρίως από το πετρέλαιο, αλλά παρουσιάζει ελλείμματα λόγω των υψηλών επιδομάτων που παρέχει στους πολίτες. Παρόλο που δεν φορολογούνται οι πολίτες πρέπει να πληρώνουν κοινωνική ασφάλιση. Το ίδιο ισχύει και με τις επιχειρήσεις που πρέπει να πληρώνουν κοινωνική ασφάλιση 12%.

(<http://www.fortunegreece.com/photo-gallery/deka-chores-mideniki-forologia-isodimatos/#2>)

2 Είδη και Σύσταση των Υπεράκτιων Εταιρειών

2.1 Σύσταση των Υπεράκτιων Εταιρειών

Για να πραγματοποιηθεί η ίδρυση μιας υπεράκτιης εταιρείας πρέπει πρώτα όλοι ιδρυτές της να δημιουργήσουν ένα καταστατικό και να το υπογράψουν, το οποίο πρέπει να κατατίθεται στην αντίστοιχη αρμόδια αρχή κάθε χώρας για να επικυρωθεί. Σε μερικές χώρες πρέπει το καταστατικό να είναι θεωρημένο ή να έχει συνταχθεί από συμβολαιογράφο αν η εταιρεία είναι ανώνυμη.

Η αρμόδια αρχή εκδίδει το πιστοποιητικό ίδρυσης για να ξεκινήσει η διαδικασία. Αξίζει να σημειωθεί ότι συνήθως όλη η διαδικασία ίδρυσης την αναλαμβάνουν δικηγορικά γραφεία που έχουν εμπειρία στην ίδρυση τέτοιων ανωνύμων εταιρειών ή από συμβούλους.

Στη συνέχεια το πρώτο βήμα είναι η το όνομα της εταιρείας, έπειτα πρέπει να καταβληθούν τα αντίστοιχα τέλη και τέλος γίνεται η σύσταση της. Όμως στο πρώτο βήμα που αφορά το όνομα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή διότι δεν πρέπει να υπάρχει εταιρεία που να έχει το ίδιο όνομα. Επίσης οι μεγάλες εταιρείες εξουσιοδοτούν ένα άτομο εμπιστοσύνης για τη σύσταση της εταιρείας τα οποία φροντίζουν να καταβάλουν όλα τα απαιτούμενα τέλη στο κράτος στο οποίο ανήκει η έδρα της εταιρείας, έτσι ώστε να συνεχίζεται αδιάκοπα η λειτουργία της.

Επιπλέον υπάρχει και το έγγραφο ίδρυσης της υπεράκτιης εταιρείας στο οποίο δίνεται η ακριβής ονομασία αν η εταιρεία ακολουθεί τη βρετανική ή την αμερικανική νομοθεσία. Αλλά και ο σκοπός, οι δραστηριότητες και ο τύπος των μετοχών.

2.2 Βασικές μορφές Υπεράκτιων Εταιρειών

2.2.1 Εταιρίες χαρτοφυλακίου ή συμμετοχών (Holding companies)

Είναι από τις πιο συνηθισμένες μορφές υπεράκτιων εταιριών. Οι εταιρείες χαρτοφυλακίου ακολουθούν πρότυπα και μεθόδους διεθνούς φορολογικού σχεδιασμού για να χρηματοδοτήσουν τις υπεράκτιες εταιρείες. Οι δραστηριότητες σε τρίτες χώρες συγκεντρώνονται σε μια υπεράκτια εταιρεία. Αυτές οι εταιρίες είτε έχουν υποκαταστήματα είτε έχουν αγοράσει μετοχές από άλλες εταιρείες που βρίσκονται σε τρίτες χώρες. Η υπεράκτια εταιρεία λειτουργεί ως εκκαθαριστής για τα κέρδη από δραστηριότητες στις τρίτες χώρες, για συσσώρευση κερδών, επανεπένδυση των κερδών και φορολογικό σχεδιασμό δραστηριοτήτων. Βασικά προνομία των εταιρειών αυτών είναι η αναβολή πληρωμής φόρων σε μερίσματα, η αναβολή πληρωμής φόρους σε υπεράξια(π.χ. υπεραξία από πώληση θυγατρικής) και απουσία συναλλαγματικών ελέγχων.

2.2.2 Εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

Μια εταιρία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που βρίσκεται σε μια τρίτη χώρα υπάρχει για να δίνει δάνεια σε άλλες θυγατρικές εταιρείες. Οι εταιρείες αυτές παρέχουν τη δυνατότητα να μετακινούν κέρδη από μια άλλη θυγατρική εταιρεία που έχει λάβει δάνειο, η οποία βρίσκεται σε χώρα με υψηλούς συντελεστές φορολογίας και να τα μεταφέρει σε υπεράκτια δικαιοδοσία με χαμηλή φορολογία. Το μειονεκτικά των εταιριών παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών είναι ότι οι χώρες έδρας της δανειολήπτριας εταιρείας επιβάλλουν την παρακράτηση φόρου σε ποσό του τόκου του δάνειου. Οι εταιρείες αυτές όμως είναι αποτελεσματικές όταν μια χώρα έχει υψηλή φορολογία εισοδήματος και μερισμάτων. Η αποπληρωμή των τόκων δεν μειώνει μόνο τα φορολογητέα κέρδη της δανειολήπτριας αλλά μειώνει και τα μερίσματα προς αποπληρωμή.

2.2.3 Εταιρείες παροχής διοικητικών υπηρεσιών (Administration Companies)

Κάποιες υπεράκτιες δραστηριότητες δεν περιλαμβάνουν απλά μια ξένη θυγατρική εταιρεία αλλά ένα όμιλο που αποτελείται από τη μητρική εταιρεία και τις θυγατρικές σε διαφορές χώρες και με διαφορετικές δραστηριότητες. Ο όμιλος διοικείται και ελέγχεται μέσω μιας επιχώριας εταιρείας παροχής διοικητικών υπηρεσιών. Το υπεράκτιο σχήμα αυτό έχει εμπορικά πλεονεκτήματα με τη συγκέντρωση όλων των διοικητικών και διαχειριστικών λειτουργιών σε μια ενιαία διοίκηση-φορέα μειώνοντας τα λειτουργικά έξοδα. Το να ιδρυθεί κεντρικών διοικήσεων σε έναν φορολογικό παράδεισο αποτελεί μέθοδος μεταφοράς κερδών, όπου οι δραστηριότητες διαχείρισης ενός ομίλου εταιρειών αναλαμβάνονται από την υπεράκτια εταιρεία παροχής διοικητών υπηρεσιών, η οποία αμείβεται με ποσοστό επι των κερδών τους ομίλου. Η υπεράκτια εταιρεία μπορεί να μην φορολογείται για τα κέρδη της ή να φορολογείται με πολύ χαμηλό συντελεστή.

2.2.4 Εταιρείες αδειών- δικαιωμάτων (Licensing Companies)

Οι εταιρείες αδειών και δικαιωμάτων λειτουργεί ως χορηγός αδειών δικαιωμάτων σε μια ξένη θυγατρική εταιρεία. Οι περιοδικές πληρωμές για τα δικαιώματα χρήσης βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, συγγραφικά δικαιώματα, σήματα, εικόνες, ήχος, επιστημονικές πληροφορίες και αλλά, λειτουργούν και χρησιμοποιούνται από πολλές δικαιοδοσίες σαν ενοίκιο, δηλαδή σαν έξοδο που μείνουν τη φορολογητέα υλη των επιχειρήσεων. Έτσι μεταφέρονται κέρδη και συγκεντρώνονται κεφάλαια στην υπεράκτια εταιρεία.

2.2.5 Εμπορικές εταιρείες (Trading Companies)

Είναι οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται με το εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο. Με τη χρήση της υπεράκτιος εταιρείας τα κέρδη μεταφέρονται από μια χώρα με υψηλό φορολογικό συντελεστή σε μια τρίτη χώρα με χαμηλή φορολογία. Τα σχήματα που διαμορφώνονται σε αυτές τις περιπτώσεις αποκαλούνται επίσης «τριγωνικό εμπόριο». Έστω ότι μια εμπορική εταιρεία ιδρύει μια υπεράκτια εταιρεία, η οποία λειτουργεί ως διαμεσολαβητής μεταξύ πωλητή και αγοραστή. Όταν η επιχείρηση που ίδρυσε την υπεράκτια κάνει εισαγωγές, ο προμηθευτής στέλνει τα προϊόντα στην ιδρύτρια επιχείρηση και εκδίδει τιμολόγιο στο όνομα της υπεράκτιος εταιρείας, που με τη σειρά της τιμολογεί την ιδρύτρια επιχείρηση σε τιμή προσ αυξημένη. Σε περίπτωση που η ιδρύτρια εταιρεία πραγματοποιεί εξαγωγές, η ιδρύτρια επιχείρηση τιμολογεί την υπεράκτια εταιρεία και αυτή με τη σειρά της τιμολογεί τον αγοραστή. Με αυτόν τον τρόπο η ιδρύτρια επιχείρηση μειώνει τα εμφανιζόμενα κέρδη και συσσωρεύει κεφάλαιο στο λογαριασμό της υπεράκτιος εταιρείας. Έτσι ένα κομμάτι του κέρδους που βγάζει η ιδρύτρια εταιρεία μεταφέρεται στην υπεράκτια η όποια έχει χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή. Δεδομένου ότι οι περισσότερες offshore δικαιοδοσίες επιβάλλουν υψηλούς εισαγωγικούς δασμούς, σημαντικό ρόλο θα έπαιζε η offshore εμπορική επιχείρηση να μην παραλαμβάνει τα αγαθά, αλλά να τα πουλά στην ξένη θυγατρική χωρίς τα αγαθά να εκτελωνιστούν από την έδρα της offshore. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγονται διπλοί και αυξημένοι εισαγωγικοί δασμοί.

2.2.6 Ναυτιλιακές εταιρείες (Shipping Companies)

Γενικότερα υπάρχουν δυο τύποι υπεράκτιων ναυτιλιακών εταιρειών. Αυτές που έχουν πλοία και τα χρησιμοποιούν για να πετύχουν τους επιχειρησιακούς στόχους τους και αυτές που ασχολούνται μόνο με την διαχείριση τους. Αρκετοί φορολογικοί παράδεισοι έχουν θεσπίσει ένα σύνολο νομών που ευνοούν τις εταιρείες που ασχολούνται με την ναυτιλία, συν την ναύλωση και ενοικίαση σκαφών. Οι ναυτιλιακές εταιρείες που δεν έχουν εγκατασταθεί σε υπεράκτιο κέντρο έχουν τη δυνατότητα να λειτουργούν τα σκάφη τους με σημαίες των επιχώριων κέντρων χωρίς μεγάλο κόστος και ανταγωνισμό. Τα κέρδη από την εκμετάλλευση του πλοίου που έχει μια υπεράκτια εταιρεία υποβάλλονται σε πολύ χαμηλή φορολογία,

2.2.7 Εμπιστεύματα (Trusts)

Η ιδέα των trust αναπτύχθηκε ως τρόπος προστασίας της περιουσίας. Σε ένα trust ενεργό ρολό παίζουν τέσσερις ομάδες ατόμων. Πρώτον έχουμε τον διαθέτη (Settlor), οι οποίοι μεταφέρουν περιουσιακά στοιχεία σε ένα trust. Δεύτερον, ο διαχειριστής (trustees) ο οποίος διοικεί το trust. Τρίτον, ο θεματοφύλακας (Custodian) και ο δικαιούχος (Beneficiary), που λαμβάνει τα οφέλη των περιουσιακών στοιχείων του trust. Τα trust έχουν διάρκεια 100 ετών από τη δημιουργία τους και χρησιμοποιούνται συνήθως όταν ο δικαιούχος είναι ηλικιωμένος και δεν κείται καθαρά ή οι δικαιούχοι βρίσκονται σε αντιπαράθεση. Το trust από μόνο του δεν έχει νομική προσωπικότητα και δεν μπορεί να έχει περιουσιακά στοιχεία. Τα περιουσιακά στοιχεία εκχωρούνται στον διαχειριστή, που μπορεί να είναι φυσικό πρόσωπο ή εταιρεία. Τα περιουσιακά στοιχεία του trust μπορεί να είναι μετρητά, ακίνητα και αλλά αξιόγραφα.

Για τη σύσταση ενός trust απαιτείται εγγραφή συμφωνία. Πολλές φορές ο διαθέτης και ο δικαιούχος είναι το ίδιο πρόσωπο. Το trust αναγνωρίζεται σε λίγες χώρες, κυρίως αγγλοσαξονικού δικαίου. Χώρες που ακολουθούν το γαλλογερμανικό μοντέλο, όπως και η Ελλάδα, δεν αναγνωρίζουν το trust. Κατά πλειοψηφία, τα trust αναγνωρίζονται σε εξωχώριες δικαιοδοσίες. Ο συνηθέστερος λόγος χρήσης των υπεράκτιων trust είναι η απόκρυψη ταυτότητας των διαθέτων για την αποφυγή διατάξεων περί ξεπλύματος μαύρου χρήματος και αυξημένης φορολογίας.

Το trust επιτρέπει τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας ή των δικαιωμάτων ενός περιουσιακού στοιχείου. Παρέχει μεγάλη ευελιξία και ανωνυμία κατά τη μεταφορά και τον έλεγχο κεφαλαίων ή περιουσιακών στοιχείων. Ένα trust δεν αντιμετωπίζει προβλήματα με μέτοχους, μερίσματα ή άλλες υποχρεώσεις που εμφανίζουν οι άλλες μορφές υπεράκτιων εταιρειών.

2.2.8 Εταιρείες Επενδύσεων (Investment Companies)

Κεφάλαια συγκεντρωμένα δια μέσου υπεράκτιων εταιριών επενδύσεων μπορούν να επενδυθούν ή να κατευθυνθούν οπουδήποτε στον κόσμο. Η προσεκτική επιλογή του φορολογικού παραδείσου επιτρέπει μα επενδυθούν προαναφερόμενα κεφάλαια σε χώρες με ή φορολογία εφόσον αυτές έχουν συνάψει φορολογικές συμβάσεις με υπεράκτιο κέντρο.

2.2.9 Τραπεζικές εταιρείες (Banking Companies)

Τον τελευταίο καιρό τράπεζες που έχουν ιδρυθεί σε υπεράκτιες δικαιοδοσίες έχουν καθιερωθεί ως φορολογικά κέντρα. Οι περισσότερες αποτελούν υποκαταστήματα μεγάλων τραπεζών. Το πλεονέκτημα των τραπεζών αυτών είναι ότι καταβάλλουν τόκους απαλλαγμένους από τη παρακράτηση φόρου. Επιπλέον πραγματοποιούν χρηματοδοτήσεις, δάνεια και επενδύσεις από το επιχώριο κέντρο, χωρίς να υποστεί συναλλαγματικούς ελέγχους.

2.2.10 Εταιρείες αντιπροσώπευσης (Nominee Companies)

Οι εταιρείες αντιπροσώπευσης είναι εταιρείες που λειτουργούν ως αντιπρόσωποι άλλων εξωχώριων εταιρειών. Οι επιχώριες εταιρείες γενικότερα δημιουργούνται με σκοπό τη μειωμένη φορολόγηση εσόδων και σε αρκετές περιπτώσεις το ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Οι χώρες που έχουν υποστεί οικονομική ζημία από αυτή τη μέθοδο προσπαθούν να καταπολεμήσουν αυτή τη μέθοδο θέτοντας ειδικούς νομοθετικούς κανόνες για τη διασφάλιση σύλληψης της φορολογητέας ύλης και τη δημιουργία εμποδίων για τη λειτουργία των υπεράκτιων εταιρειών. Στην Ελλάδα υπάρχει ο Ν. 3091/2002, όπου οι συναλλασσόμενοι με τις υπεράκτιες εταιρείες δεν μπορούν να αναγνωρίσουν τις δαπάνες και τις αποσβέσεις για αγαθά και υπηρεσίες που προέρχονται από αυτές, και επιπλέον επιβάλλεται ειδικός ετήσιος φόρος ύψους 15% της ακίνητης περιουσίας των υπεράκτιων εταιρειών.

2.2.11 Εταιρείες Ασφαλίσεων

Αρκετοί διεθνείς οργανισμοί έχουν υιοθετήσει μια πρακτική συνδυασμού ενός υφιστάμενου Trust με πολιτική ασφάλισης (δεν είναι νέα Offshore προϊόντα), Τα προϊόντα αυτά σε συνδυασμό δίνουν νέες ευκαιρίες. Όταν ασφαρίζεται κάποιος πληρώνει ασφάλιστρα. Η ασφαλιστική εταιρεία αφού κάνει την ασφάλιση, χρησιμοποιεί τα εναπομείναντα ποσά μαζί με τα δικά της επενδυτικά κεφάλαια και προβαίνει στην παθητική διαχείριση, δηλαδή σε επένδυση χαμηλού ρίσκου. Έτσι η ασφαλιστική πολιτική οδηγεί στον σχηματισμό ενός επενδυτικού χαρτοφυλακίου, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει χρήματα και άλλες μορφές όπως, όπως μετοχές, ομολογίες, παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, ομολόγια κ.λπ.

2.2.12 Ακίνητα (Real Estate)

Είναι η συχνότερη μορφή υπεράκτιος εταιρείας στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Για να πραγματοποιηθεί η απόκτηση ενός ακινήτου από μια υπεράκτια εταιρεία απαιτείται η εμφάνιση ενός φυσικού προσώπου ενώπιον συμβολαιογράφου ως εκπρόσωπος της εταιρείας, να έχει όλα τα απαιτούμενα έγγραφα για να αποδείξει τη νόμιμη σύσταση της εταιρείας κατά το δίκαιο της έδρας της, την μέχρι εκείνη τη στιγμή λειτουργία και μη λύση της και την πληρεξουσιοδότηση του εμφανιζόμενου προσώπου για την κατάρτιση και υπογραφή συμβολαίου αγοράς.

3 Δράσεις, Αποτελέσματα και Αντιμετώπιση των Φορολογικών Παραδείσων

3.1 Παράνομες δράσεις των Offshore

3.1.1 Ξέπλυμα Μαύρου Χρήματος

Το ξέπλυμα μαύρου χρήματος ένα από τα μεγαλύτερα οικονομικά προβλήματα που έχουν να αντιμετωπίσουν όλες οι χώρες και οι οικονομικοί οργανισμοί. Για την επεξήγηση του οικονομικού φαινομένου αυτού, πρέπει πρώτα να οριστεί το τι είναι μαύρο χρήμα. Μαύρο ή Βρώμικο χρήμα θεωρείται το χρηματικό ποσό το οποίο προέρχεται από παράνομες δραστηριότητες, όπως διακίνηση, ναρκωτικών, εμπόριο όπλων και κάθε άλλου τύπου παράνομες συναλλαγές.

Γενικότερα, όλες οι χώρες και οι παγκόσμιοι οικονομικοί φορείς αντιμετωπίζουν μεγάλο πρόβλημα στη εξάλειψη του ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Ξέπλυμα μαύρου χρήματος ορίζεται οποιαδήποτε συναλλαγή όπου χρησιμοποιείται μαύρο χρήμα, επί νόμιμης πράξης που επιφέρει οικονομικό αγαθό το οποίο στη συνέχεια δεν αποκρύπτεται και έτσι μεταβάλλεται σε καθαρό χρήμα. Φορείς του ξεπλύματος μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ακόμα και κυβερνήσεις. Άσχετα με το ποιος το πράττει, το ξέπλυμα έχει τρία στάδια.

Το πρώτο στάδιο είναι η «Τοποθέτηση» που συνήθως γίνεται μέσω εταιρειών «βιτρίνας» η όποια μπορεί να ασκεί άπλες οικονομικές δραστηριότητες. Ο ιδιοκτήτης της εταιρείας σε αυτή τη περίπτωση καταθέτει στο λογαριασμό τα νόμιμα κέρδη μαζί με το παράνομο χρήμα.

Το δεύτερο στάδιο είναι αυτό του «Στοιβάγματος» που έχει να κάνει με την απομάκρυνση του κεφαλαίου από το έγκλημα με το οποίο σχετίζεται και η συνεχή μετακίνηση του ώστε να εξαλειφθεί οποιαδήποτε σχέση ή απόδειξη ότι τα χρήματα αυτά μπορεί να έχουν σχέση με το έγκλημα και να χαθούν τα ίχνη τους. Γίνεται συνήθως με το να διασπάται το ποσό σε μικρά κομμάτια και να καταθέτονται σε τραπεζικούς λογαριασμούς. Εφόσον πρόκειται για μικρά ποσά, δεν θα κινήσουν τα «βλέμματα» πάνω τους. Όντας λοιπόν μέρος του τραπεζικού συστήματος, οι ιδιοκτήτες των χρημάτων μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν για να αγοράσουν

μετοχές της υπεράκτιος εταιρείας τους, και να τα αναλώσουν σε επενδύσεις στον τομέα που θέλει να εισάγει το ανακυκλωμένο χρήμα. Έπειτα, μπορεί πάλι να τα πουλήσει σε άλλον αγοραστή για να είναι δυσκολότερη η εύρεση των ίχνών των χρημάτων.

Το τελευταίο στάδιο, είναι η τελική «Νομιμοποίηση» του μαύρου χρήματος παρουσιάζοντας το ως κέρδος από μια οικονομική συναλλαγή.

Σήμερα, δεν υπάρχει οργανωμένη και συντονισμένη προσπάθεια από χώρες και οικονομικούς οργανισμούς στην αντιμετώπιση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Οι περισσότερες χώρες, όπως και η Ελλάδα προσπαθούν μεμονωμένα, με δίκες τους νομοθεσίες να αποτρέψουν το φαινόμενο. Στην Ελλάδα ισχύουν οι νόμοι Ν. 2331/1995, Ν. 3424/2005, Ν.3472/2005 και Ν. 3691/2008 που αφορούν την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Οι εξωχώριες εταιρείες διευκολύνουν το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, καθώς προσφέρουν απροσεξίες που άλλες χώρες δεν μπορούν να προσφέρουν, όπως το τραπεζικό απόρρητο. Εφόσον δεν υπάρχει συντονισμένη προσπάθεια από τα κράτη, το παράνομο χρήμα μετακινείται μέσω των εταιρειών αυτών, με την ταυτότητα του πραγματικού ιδιοκτήτη να παραμένει απόρρητο. Έτσι, ο ιδιόκτητης μπορεί να πουλήσει τις μετοχές ή τα μερίδια σε τρίτους χωρίς να υπάρχουν έλεγχοι πάνω στη διαδικασία. Με τα χρήματα αυτά μπορεί να προβεί σε αγοροπωλησίες με σκοπό να χαθούν τα ίχνη της προέλευσης του μαύρου χρήματος. Αφότου φτάσουν τα χρήματα αυτά στη χώρα του φορολογικού παραδείσου τότε τοποθετούνται σε λογαριασμούς εταιρειών βιτρίνας, η όποια απορροφά τα κεφάλαια και αποκρύβει στοιχεία της προέλευσης τους, για να μετατραπεί σε νόμιμο χρήμα.

3.1.2 Τριγωνικές Συναλλαγές

Ο Όρος «Τριγωνικές Συναλλαγές» περιγράφει την συνεργασία για μεταξύ δυο εμπόρων ή εταιρειών που ασκούν εμπόριο και χρησιμοποιούν ένα τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το όποιο συμβάλει στην συναλλαγή. Τέτοιου είδους μέθοδοι συναλλαγής χρησιμοποιούνται από πολυεθνικές εταιρείες ή εμπορικές εταιρείες για να μειώσουν τα φορολογικά καθήκοντα τους, μέσω της μεταβιβαστικής τιμολόγησης. Σύμφωνα με την ελληνική ιστοσελίδα Banking News, μεταβιβαστική τιμολόγηση είναι η μέθοδος που χρησιμοποιούν οι πολυεθνικές για τη τιμολόγηση χρημάτων που έδωσαν οι ίδιες ως δάνεια, την εκμετάλλευση ακίνητων και παγίων και τη παροχή προϊόντων και υπηρεσιών εντός της εταιρείας.

Η διαδικασία της τριγωνικής συναλλαγής από μονή της δεν αποτελεί παράνομη, παρόλο που αποσκοπεί στη αποφυγή φορολογικών επιβαρύνσεων. Εάν όμως χρησιμοποιείται για συναλλαγές που πραγματοποιούνται στα πλαίσια μια εταιρείας, δηλαδή αν πρόκειται για συναλλαγές μεταξύ διαφορετικών διακλαδώσεων μιας εταιρείας, τότε η διαδικασία διώκεται ποινικά. Παρόλο που η περίπτωση αυτή είναι παράνομη, αποτελεί κίνητρο για πολλές πολυεθνικές που έχουν υπό-εταιρείες και θυγατρικές σε διαφορές χώρες. Η διαδικασία παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών μεταξύ δυο εταιρικών μονάδων αντιμετωπίζεται λογιστικά όπως και οι συναλλαγές με πελάτες. Η διάφορα είναι ότι αφού η συναλλαγή γίνεται όντος

της εταιρείας, η τιμή μπορεί να καθοριστεί. Έτσι, οι εταιρείες επιλέγουν να κάνουν τη συναλλαγή με χαμηλή τιμή για να μειώσουν τους φόρους.

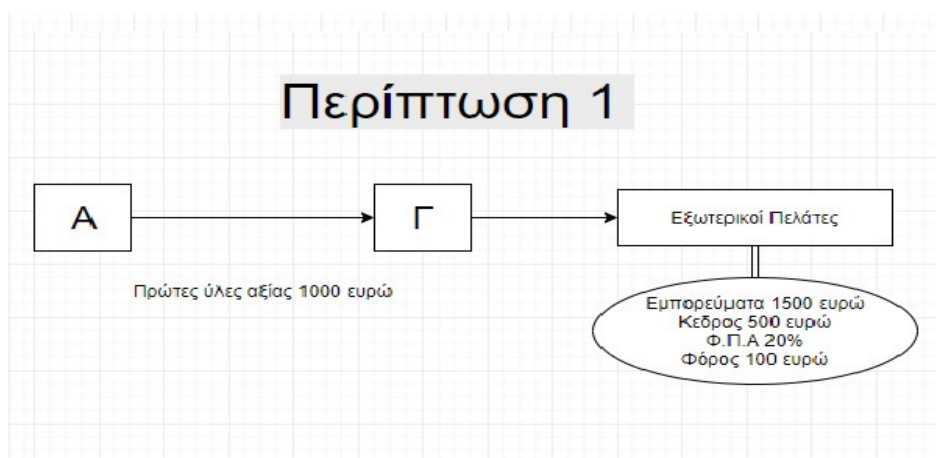
Για την κατανόηση των τριγωνικών συναλλαγών, θα αναλυθούν οι δυο περιπτώσεις της διαδικασίας.

Περίπτωση 1: Έχουμε μια πολυεθνική εταιρεία κατασκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών, η οποία έχει τρεις θυγατρικές μονάδες, Α, Β, Γ.

Η θυγατρική μονάδα Α είναι ο προμηθευτής πρώτων υλών

Η θυγατρική μονάδα Γ είναι ο αγοραστής των πρώτων υλών και ταυτόχρονα πωλητής σε εξωτερικούς πελάτες

Η θυγατρική μονάδα Β είναι ο μεσάζοντας που έχει έδρα μια χώρα με χαμηλή φορολογία.

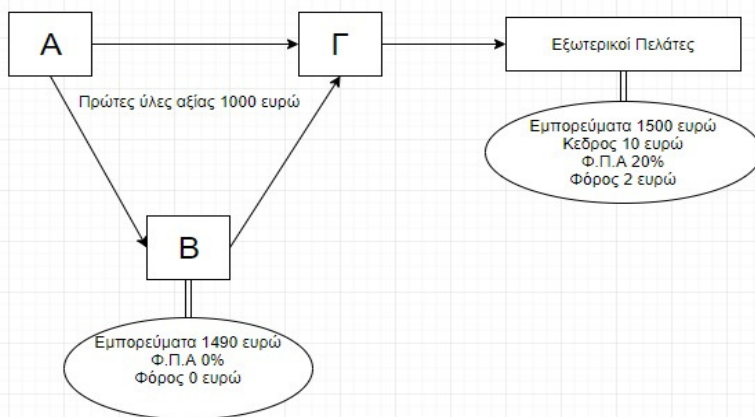

Περίπτωση 1 (Χωρίς τον μεσάζοντα Β): Έχουμε την εξής συναλλαγή με τις επιχειρηματικές μονάδες με την Α και Γ χωρίς την παρέμβαση της Β. Ο Α πούλησε πρώτες ύλες αξίας 1000 ευρώ στην Γ, η οποία με τη σειρά της πουλάει τα υλικά σε εξωτερικούς πελάτες με τιμή 1500 ευρώ. Η Γ έχει κέρδος 500 ευρώ. Αν ο φορολογικός συντελεστής είναι 20%, τότε πληρώνει 100 ευρώ.

Περίπτωση 2 (με τον μεσάζοντα Β): Η Α πουλάει στον Β πρώτες ύλες αξίας 1000 ευρώ, η οποία με τη σειρά της τα πουλάει στην Γ για 1490 ευρώ. Η Γ έχοντας αγοράσει τις πρώτες ύλες για 1490 ευρώ, τα πουλάει σε εξωτερικούς πελάτες για 1500 ευρώ έχοντας συνολικό κέρδος 10 ευρώ. Αν ο φορολογικός συντελεστής είναι 20%, όπως στη πρώτη περίπτωση, τότε ο φόρος που πρέπει να πληρωθεί είναι 2 ευρώ.

Αν η Β, η οποία έχει έδρα μια χώρα με χαμηλό ή μηδενικό φορολογικό συντελεστή, τότε η μητρική εταιρεία θα πληρώσει 98 ευρώ λιγότερα σε σχέση με την πρώτη περίπτωση.

Περίπτωση 2

3.2 Οι συνέπειες και οι αρνητικές επιδράσεις των Φορολογικών Παραδείσων

Οι φορολογικοί παράδεισοι έχουν επηρεάσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τη παγκόσμια οικονομία και σε αρκετό βαθμό έχουν καθορίσει τη μορφή που έχει σήμερα αυτή. Οι υπεράκτιες εταιρείες έχουν σώσει οικονομικά κάποιες χώρες που δεν είναι αναπτυγμένες και δεν διαθέτουν τα μέσα για να ανταγωνιστούν μεγαθήρια όπως η ΗΠΑ ή η Κίνα. Παρόλα αυτά έχουν δημιουργήσει και μεγάλη ζημία σε πλούσιες και φτωχές χώρες.

Οι χώρες που χαρακτηρίζονται φορολογικοί παράδεισοι αποτελούν έδρα θυγατρικών εταιρειών και άλλων εταιρειών μικρότερης ισχύος και αναγνώρισης. Πολλές από αυτές τις χώρες έχουν μεταρρυθμίσει την εγχώρια οικονομία και νομοθεσία τους για να είναι ελκυστικές σε ξένους επενδυτές. Αυτό σημαίνει ότι αρκετοί φορολογικοί παράδεισοι είναι εξαρτημένοι από τη παρουσία των υπεράκτιων εταιρειών και δίχως αυτές, μπορεί να πέσουν σε οικονομικό λήθαργο.

Τις τελευταίες δεκαετίες έχουν δημιουργηθεί δυο ζώνες φορολογικών παραδείσων. Η πρώτη αποτελείται από πρώην αποικίες της Βρετανίας και η άλλη από χώρες της Καραϊβικής, οι οποίες έχουν δημιουργήσει σχέσεις εξαρτήσεως με τις αμερικάνικες τράπεζες. Τις προηγούμενες δεκαετίες, οι φορολογικοί παράδεισοι είχαν να κάνουν με την απομάκρυνση των κεφαλαίων από χώρες και τη μετακίνηση τους σε αυτές καθώς και για τη φοροδιαφυγή. Με τη δημιουργία των δυο ζωνών, οι φορολογικοί παράδεισοι έχουν να κάνουν και με την αποφυγή των χρηματοπιστωτικών ρυθμίσεων. Οι εταιρείες λοιπόν, έχοντας περισσότερους λόγους να συνδεθούν με τους φορολογικούς παραδείσους, μεγάλωσε η ζήτηση τους και δημιουργήθηκε ένα κλίμα ελεύθερου ανταγωνισμού. Οι χώρες των ζωνών ανταγωνίζονταν μεταξύ τους ως προς τη χαλαρή χρηματοπιστωτική ρύθμιση, τη φορολογία, την εχεμύθεια και τη δυνατότητα ανωνυμίας των φυσικών προσώπων.

Ενώ τα τελευταία χρόνια η παγκόσμια οικονομία αναπτύσσεται αργά και μερικές φορές κάνει βήματα πίσω λόγω οικονομικών κρίσεων, το υπεράκτιο σύστημα αναπτύχθηκε ραγδαία. Μαζί με τον οικονομικό φιλελευθερισμό που επικρατεί τα τελευταία χρόνια στον δυτικό κόσμο, το υπεράκτιο σύστημα αποτέλεσε μεγάλη επιρροή, είτε θετική είτε αρνητική, στη παγκοσμιοποίηση της οικονομίας.

Αρκετοί πίστευαν ότι η ύπαρξη των φορολογικών παραδείσων και των υπεράκτιων εταιρειών θα βοηθούσε σε γρηγορότερη ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Για παράδειγμα, με την κατάργηση της διπλής φορολογίας και με την ελεύθερη μετακίνηση κεφαλαίων, πίστευαν αρκετοί ότι θα ήταν μια σημαντική ώθηση προς την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη. Το αποτέλεσμα όμως ήταν τελείως διαφορετικό, καθώς αυτό δημιούργησε νέες μεθόδους εφαρμογής οικονομικής εγκληματικότητας που ζημιώνουν χώρες που χάνουν κεφάλαια και έσοδα από φόρους.

Οι φορολογικοί παράδεισοι δίνουν επίσης πάτημα σε εγκληματικές δραστηριότητες. Είτε είναι οικονομικά εγκλήματα, είτε αλλά κακουργήματα από διαφορές οργανώσεις και εταιρείες. Πολλοί φορολογικοί παράδεισοι, που πραγματοποιούν ελάχιστους ελέγχους στις ξένες εταιρείες, κάνουν εύκολη τη διαδικασία ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Τα χρήματα αυτά μπορεί να προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες όπως το εμπόριο ναρκωτικών ή όπλων. Έτσι παροτρύνουν την αύξηση της εγκληματικότητας, η οποία για να αντιμετωπιστεί απαιτεί περεταίρω πόρους.

Οι φορολογικοί παράδεισοι επηρεάζουν αρνητικά και τις ίδιες τις εταιρείες σε κάποιες περιπτώσεις. Αυτό έχει να κάνει κυρίως με τα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσουν αυτές σε ένα τέτοιο περιβάλλον που μπορεί να είναι τελείως διαφορετικό σε σχέση με τη χώρα προέλευσης τους. Το πρώτο πρόβλημα είναι οι κοινωνικές διαφορές και οι διαφορές στη κουλτούρα μεταξύ εταιρείας και φορολογικού παραδείσου. Για παράδειγμα, μια εταιρεία που έχει έδρα της Φιλιππίνες πρέπει αναγκάστηκε να συμμορφωθεί και να σεβαστεί τα ήθη και τις παραδόσεις της χώρας. Πρέπει να λειτουργεί με τρόπο ώστε να μην έρχεται αντιμέτωπη με τα «πιστεύω» των πολιτών της χώρας. Οι εταιρείες μπορεί επίσης να αντιμετωπίσουν και προβλήματα επικοινωνίας. Με το να βρίσκεται σε μια χώρα όπου η τοπική γλώσσα υπερिशύει και όπου λίγοι πολίτες μιλούν ξένες γλώσσες, θα δυσκολέψει το έργο της εταιρείας. Ειδικότερα, θα δυσκολευτούν οι εταιρείες, οι οποίες προσφέρουν υπηρεσίες προς κατοίκους της χώρας ή αυτές που απασχολούν ντόπιους εργαζόμενους, χρειάζονται την καλύτερη δυνατή επικοινωνία και κατανόηση για να πετύχουν.

3.3 Αντιμετώπιση των Offshore από κυβερνήσεις εκτός της ΕΕ

Η Αμερικανική κυβέρνηση προκειμένου να εντοπίσει αμερικανούς πολίτες σε τράπεζα τις Ελβετίας (UBS) επέβαλε ποινή ύψους 780 εκατομμυρίων δολαρίων με αποτέλεσμα η τράπεζα να αποκαλύψει 300 ονόματα πελατών της. Στη συνέχεια η αμερικανική κυβέρνηση

πίεσε εκ νέου τη συγκεκριμένη τράπεζα για να στείλει επιπλέον 52.000 στοιχεία Αμερικανών πελατών της αλλά για να υπάρξει άμεσο αποτέλεσμα κατατέθηκε αυστηρό νομοσχέδιο απέναντι στους φορολογικούς παραδείσους από τον Υπουργό Οικονομικών Timothy Geithner.

3.4 Αντιμετώπιση των Offshore από την ΕΕ

Το νομοθετικό πλαίσιο που έχει θέσει σε εφαρμογή η ΕΕ από την 1^η Ιουλίου του 2005 είναι αρκετά αυστηρό στη περίπτωση που ένας κάτοικος μίας χώρας έχει εισόδημα από τόκους καταθέσεων σε μια άλλη χώρα, τότε αυτόματα πληροφορίες για το συγκεκριμένο άτομο αλλά και για τις συγκεκριμένες τραπεζικές συναλλαγές που έχει διαπράξει αποστέλλονται στη χώρα καταγωγής του, έτσι ώστε να φορολογηθεί αναλόγως από τη συγκεκριμένη χώρα. Η απόφαση της ΕΕ εφαρμόζεται και από τα εξαρτώμενα εδάφη και από τρίτα κράτη (Μονακό, Ελβετία, Σαν Μαρίνο, Λιχτενστάιν, Ανδόρα). Επιπλέον υπάρχουν και οι χώρες που έχουν εξαιρεθεί από αυτή την απόφαση που είναι η Αυστρία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο αλλά επιβάλλουν φόρο επί του τόκου που φτάνει το 20% των κατατεθειμένων κεφαλαίων, ο οποίος αυξήθηκε στο 35% το 2011. Αξίζει αν σημειωθεί ότι το 75% των εισπράξεων αυτού του φόρου καταβάλλονται στη χώρα καταγωγής του καταθέτη.

Σύμφωνα με το TJN(Tax Justice Network) η συγκεκριμένη οδηγία έχει τα εξής νομικά κενά:

- Πρώτων, προσεγγίζει τις καταθέσεις μόνο των φυσικών προσώπων, τεθέντος εκτός τις καταθέσεις των εταιρειών.
- Δεύτερων, τα έσοδα από τόκους που μπορεί να αποκτήσουν διαφορετική μορφή και π.χ. να φαίνονται ως κέρδη κεφαλαίου.
- Τρίτον, οι ενδιαφερόμενοι έχουν τη δυνατότητα να εισπράξουν τους τόκους από μια τράπεζα που η έδρα της δεν βρίσκεται στην ΕΕ ή στα συνεργαζόμενα κράτη.

Με τη διαπίστωση αυτών των κενών η ΕΕ τον Νοέμβριο του 2008 ξεκίνησε διαδικασίες για την τροποποίηση της οδηγίας για να καλυφτούν τα νομικά κενά. Όμως είναι και πάλι δύσκολη η αντιμετώπιση του φαινομένου της φοροδιαφυγής αφού τα κράτη όπως Ελβετία και το Λιχτενστάιν με τη φορολογική βάση που προσφέρουν στους ενδιαφερόμενους είναι νομικά καλυμμένα και έγκυρη παρόλο που η φορολογική συντελεστές βρίσκονται πολύ χαμηλά σε σχέση με τον μέσο όρο της ΕΕ.

3.5 Ε.Ε. και Φοροδιαφυγή

Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής αποτελεί βασική προτεραιότητα για την ΕΕ.. Η φοροδιαφυγή και η φοροαποφυγή προσδίδουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε όσους ξεφεύγουν από τις υποχρεώσεις τους ως φορολογούμενοι, υπονομεύουν την εσωτερική αγορά και την εμπιστοσύνη των πολιτών της ΕΕ (εκτός από την απώλεια φορολογικών πόρων). Η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της ΕΕ.

Φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή- Ορισμοί

Διαφορετικοί ορισμοί χρησιμοποιούνται σήμερα για την περιγραφή της πράξης διαφυγής ή ελαχιστοποίησης της φορολογικής συμμόρφωσης. (Μελάς 2010)

Φοροαποφυγή (παράνομη): οπού η κατανάλωση του εισοδήματος ή η παράγωγη αυτού δεν δηλώνονται για φορολογικούς λογούς παρά για το γεγονός ότι είναι φορολογητέες. Συμπεριλαμβάνει επίσης, και την καθαρή φοροαποφυγή, που δεν συνδέεται με οποιαδήποτε δραστηριότητα, με μοναδικό σκοπό την απόκρυψη εισοδήματος ή την αναφορά μεγαλύτερων εκπιπτόμενων δαπανών (πχ απόκρυψη χρημάτων σε φορολογικά καταφύγια).

Φοροδιαφυγή (παράνομη): οπού η πρόθεση είναι η σκόπιμη αποφυγή της φορολόγησης.

Φορολογικοί παράδεισοι και τα εξωχώρια χρηματοοικονομικά κέντρα είναι οι περιοχές που έχουν συγκεκριμένα φορολογικά χαρακτηριστικά ήτοι ελάχιστοι καθόλου φορολόγηση στο εισόδημα και στα περιουσιακά στοιχεία για μη κατοίκους κτλ.

Σκιώδης οικονομία: Όλες οι νόμιμες παραγωγικές δραστηριότητες στις όποιες η πληρωμή είναι φορολογητέα αλλά ο πωλητής αμελεί να πληρώσει τους φόρους (συχνά σε κοινή συμφωνία με τον αγοραστή).

Η αδήλωτη εργασία αποτελεί βασικό στοιχείο της σκιώδης οικονομίας. Μετράται από την τιμή στην μαύρη αγορά της παραγωγής που δεν αναφέρεται στις φορολογικές αρχές (όχι το ποσό του μη καταβληθέντος φόρου). Ωστόσο, από τη φύση τους, οι εκτιμήσεις των μη παρατηρούμενων καταστάσεων και κρυφών συναλλαγών αντιμετωπίζουν δυσκολίες και περιορισμούς στην αξιοπιστία τους.

Οι μέθοδοι αξιολόγησης μπορεί να βασίζονται σε εκτιμήσεις για την κατανάλωση (μεταξύ παρατηρήσεων παραγόντων που συσχετίζονται με το αληθινό αλλά μη παρατηρήσιμο εισόδημα), έρευνες (με τον κίνδυνο ότι οι άνθρωποι δεν αναφέρουν την παράνομη συμπεριφορά τους), συστηματικούς φορολογικούς ελέγχους και ακόμα εργαστηριακά πειράματα. Η καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής αφορά τόσο τους άμεσους (ιδίως μετρά για την καταπολέμηση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών) όσο και έμμεσους (μη καταβεβλημένος ΦΠΑ) φόρους. Στηρίζεται κυρίως στην ανταλλαγή πληροφοριών.

Η Κομισιόν το 2012 παρουσίασε ένα σχέδιο δράσης για τη φοροδιαφυγή. Το σχέδιο αποτελείται από 34 βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες δράσεις. Συγκεκριμένα, αναφέρεται στην καλή φορολογική διακυβέρνηση και στη φορολογική διαφάνεια (σε εθνικό, Ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο), την καταπολέμηση των επιζήμιων πρακτικών, τον ΦΑΠ και τη φορολόγηση των επιχειρήσεων. Οι δράσεις σχετίζονται με την αύξηση της ανταλλαγής πληροφορίας εντός της ΕΕ, την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της αποφυγής καταβολής του ΦΠΑ, την παροχή αντικινήτρων για απάτη και τον συνδυασμό των διεθνών φορολογικών συμφωνιών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το πολυετές πρόγραμμα Fiscalis (ξεκίνησε 1993) καλύπτει σήμερα την περίοδο 2014-20. Ο στόχος είναι να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για να βελτιωθεί η ορθή λειτουργία των φορολογικών συστημάτων στην εσωτερική αγορά. Συγκεκριμένα, το

πρόγραμμα υποστηρίζει την καταπολέμηση της φορολογικής άπατης και της φοροδιαφυγής, καθώς και ένα επιθετικό φορολογικό σχεδιασμό. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα στις 12 Δεκεμβρίου 2013 με έκκληση για μετρήσιμη και δεσμευτική υποχρέωση εναντίον της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής στη ΕΕ με βάση το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής.

Η ανταλλαγή πληροφοριών (κατόπιν αιτήματος, χωρίς αιτήματα και η χρονογραφημένη αυτόματη ανταλλαγή) παρέχει στις φορολογικές αρχές στοιχεία που θα βοηθήσουν να εντοπιστεί η φοροδιαφυγή. Προϋποθέτει την κατάλληλη και χρήσιμη ταυτοποίηση των φορολογούμενων.

Ο στόχος είναι να ξεπεραστούν οι σημερινές δυσκολίες που αντιμετωπίσουν τα κράτη μέλη στον ορθό προσδιορισμό όλων των φορολογούμενων τους (φυσικών και μη φυσικών προσώπων) που ασχολούνται με διασυνοριακές επιχειρήσεις (Gravelle 2013).

3.6 Μείωση της Φοροδιαφυγής

Η φοροαποφυγή είναι κατ' αρχήν νόμιμη, αλλά δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία (επιτρέπεται η εκ νέου ρύθμιση του εισοδήματος π.χ αμοιβές υπό τη μορφή μερισμάτων χαμηλότερο φορολογητέο εισόδημα, μετατροπή των δαπανών σε φορολογικά εκπιπόμενες δαπάνες).

Υπάρχει ανάγκη οι χώρες να εργαστούν από κοινού και να δεσμευτούν για «ορισμένους κανόνες του παιχνιδιού» προκειμένου να αποφευχθεί ο φορολογικός ανταγωνισμός που χρησιμοποιείται για την επιθετική ελαχιστοποίηση των φορολογικών υποχρεώσεων και τη μείωση των φορολογικών εσόδων των χωρών. Ο ασυντόνιστος ανταγωνισμός μπορεί να προκαλέσει έναν αγώνα φορολογικής συρρίκνωσης. Μονομερείς ενέργειες για την αντιμετώπιση του φορολογικού ανταγωνισμού είναι περιορισμένης αποτελεσματικότητας δεδομένου ότι η φορολογική βάση μπορεί άπλα να μεταφερθεί σε μια χώρα από δεν πραγματοποιούνται τέτοιου είδους ενέργειες. Με λίγα λόγια, υπάρχει ανάγκη για συνεργασία για την επίτευξη κοινή βελτιστοποίησης.

Αυτή η έλλειψη συνεργασίας καταλήγει στο πιο ευνοϊκό φορολογικό σύστημα που εφαρμόζεται σε βάρος των άλλων εθνικών φορολογικών συστημάτων. Η συνεργασία δεν μπορεί να περιοριστεί εντός ΕΕ. Ακόμα και η συνεργασία εντός της ΕΕ είναι πιο σημαντική, οι διμερείς ή πολυμερείς δράσεις είναι επίσης απαραίτητες. Στην ΕΕ η διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών έχει ως στόχο να υποστηρίξει την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης στον τομέα φορολογίας.

Υπάρχουν διάφορα νομικά μέσα, που αφορούν ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Η συνεργασία περιλαμβάνει πρακτικά εργαλεία και μέσα, όπως είναι η ηλεκτρονική μορφή για την ανταλλαγή πληροφοριών και τα ασφαλή εργαλεία επικοινωνία και ανταλλαγής ορθών διοικητικών πρακτικών. Η βοήθεια για την είσπραξη φορών στην ΕΕ έχει ευρύ πεδίο εφαρμογής, δεδομένου ότι καλύπτει όλους τους φόρους που επιβάλλονται

από ή για λογαριασμό ενός κράτους μέλους ή διοικητικές υποδιαίρεσεις, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, ή για λογαριασμό της Ένωσης.

3.7 Η έκθεση Edwards

Το 1998, ο Υπουργός Εσωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου παρουσίασε την έκθεση Edwards στο Κοινοβούλιο. Αυτή η έκθεση, με επίσημο τίτλο «Αναθεώρηση των δημοσιονομικών κανονισμών στα εξαρτώμενα μελή του Στέμματος», εμπεριείχε μια μελέτη των δημοσιονομικών κανονισμών στα εξαρτημένα μελη του Ηνωμένου Βασιλείου, δηλαδή των Τζέρσεϋ, Sark, Guernsey και τη Νήσο του Man.

Τα θέματα διερευνήθηκαν περιλάμβαναν τη συνεργασία του Τζέρσεϋ με ξένες φορολογικές αρχές για τη φοροδιαφυγή και τη φοροαποφυγή στο Τζέρσεϋ, τη λειτουργία κρυφών χωρίς επίβλεψη εταιρειών στη νήσο του Man και τη χρήση πλασματικών υποψηφίων διευθυντών στο Guernsey και Sark. Η έκθεση κατηγόρησε το Sark για τη χρήση υποψηφίων διευθυντών για τις υπεράκτιες εταιρείες χωρίς την γνώση των αληθινών ιδιοκτητών, επιτρέποντας έτσι στις υπεράκτιες εταιρείες να έχουν μυστικότητα και αφορολόγητο καθεστώς.

Η έκθεση Edwards συνέστησε ορισμένα μετρά με τα όποια αυτές οι περιοχές όφειλαν να συμμορφωθούν. Σε γενικές γραμμές, τα ευρήματα της έκθεσης ήταν ευνοϊκά για αυτές τις περιοχές. Η έκθεση επαίνεσε τις σχετικές δικαιοδοσίες για τον τρόπο με τον οποίο έχουν αναπτύξει τα υπεράκτια χρηματοδοτικά κέντρα τους και τον τρόπο με τον οποίο αυτά τα κέντρα λειτουργούν.

Οι συστάσεις της έκθεσης εξεταστήκαν δεόντως τόσο εντός των αντιστοιχών δικαιοδοσιών όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Μερικές από αυτές τις δικαιοδοσίες έλαβαν μετρά για να συμμορφωθούν με τις συστάσεις της έκθεσης. Ωστόσο, ορισμένες από τις συστάσεις δεν ήταν εύκολο να τηρηθούν, δεδομένο ότι απαιτούνται ένας σημαντικός αριθμός νομοθετικών αλλαγών, σε ορισμένες δε περιπτώσεις, ολοκληρωτική αναθεώρηση ορισμένων νομών.

3.8 Η έκθεση KMPG

Το 1999, η βρετανική κυβέρνηση δημοσίευσε το σχέδιο της για τα εξαρτώμενα εδάφη ε μια Λευκή Βίβλο στην όποια περιγράφονταν οι οροί και οι συνθήκες που αναμένονταν από τα βρετανικά υπερόντια εδάφη της Ανγκουίλα, των Βερμούδων, των Βρετανικών Παρθένων Νήσων Τερκς και Κάικος. Σε απάντηση της Λευκής Βίβλου το 2000, η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου προσέλαβε την παγκόσμια συμβουλευτική και λογιστική εταιρεία KPMG για τη διερεύνηση των δημοσιονομικών κανονισμών στα ανωτέρω βρετανικά υπερόντια εδάφη.

Τα πορίσματα της έκθεσης της KPMG ήταν, ωστόσο ευνοϊκά για τα εδάφη. Η κριτική που ασκείται για την ερευνά ήταν ότι χρηματοδοτήθηκε εν μέρει από τις ίδιες αυτές περιοχές και ως εκ τούτου δεν είναι πολύ επικριτική για αυτές.

3.9 Η στάση του ΟΟΣΑ για τις Υπεράκτιες εταιρείες

Το ζήτημα των Υπεράκτιων εταιρειών επανήλθε στο προσκήνιο με την χρηματοπιστωτική κρίση. Για την αντιμετώπιση της κρίσης, οι κυβερνήσεις προσπαθούσαν να δημιουργήσουν πλεόνασμα με την επιβολή μεγαλύτερων φόρων και άλλων οικονομικών επιβαρύνσεων. Για αποφύγουν τις υψηλές οικονομικές ευθύνες, πολλοί εύποροι επέλεξαν τους φορολογικούς παραδείσους, καθιστώντας αδύνατο για τις χώρες προέλευσης να φορολογήσουν τα όποια κεφάλαια ή οικονομικές δραστηριότητες πραγματοποιούνται σε αυτές τις δικαιοδοσίες.

Σήμερα 35 δικαιοδοσίες, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η Κύπρος, το Γιβραλτάρ, η Μάλτα, και άλλες μη ευρωπαϊκές χώρες, έχουν δεσμευτεί να συνεργαστούν με τον ΟΟΣΑ, παρέχοντας πληροφορίες για την πάταξη της φοροδιαφυγής. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ανδόρα, το Λιχτενστάιν και το Μονακό δεν έχουν δεσμευτεί στο να βοηθήσουν με το να παρέχουν πληροφορίες.

Ο γενικός γραμματέας του ΟΟΣΑ δήλωσε πως η αντιμετώπιση των φορολογικών παραδείσων θα βοηθήσει τις φτωχές χώρες. Από την άλλη μεριά, με τα στοιχεία που δίνονται από την Παγκόσμια Τράπεζα, στη παγκόσμια κατάταξη χωρών με το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν εισόδημα, στη πρώτη δεκάδα υπάρχουν πέντε φορολογικοί παράδεισοι.

Η πρώτη προσπάθεια για τον περιορισμό των φορολογικών παραδείσων έγινε από το G-7, το οποίο το 1996 ζήτησε από τον ΟΟΣΑ να λάβει μετρά για τον φορολογικό ανταγωνισμό. Ο ΟΟΣΑ με την έκθεση δημοσίευσε για το ζήτημα, ίδρυσε και το φόρουμ για της Επιζήμιες Φορολογικές Πρακτικές όπου δημοσιεύτηκε μια λίστα με φορολογικούς παραδείσους. Μια νέα έκθεση που δημοσιεύτηκε το 2000, περιελάμβανε μια λίστα με 35 φορολογικών παραδείσων, εναντίων των οποίων είχαν ληφθεί μετρά όπως η παρακράτηση φόρου επί συναλλαγών με πολίτες των εν λόγω χωρών. Στα επόμενα χρόνια η πρωτοβουλία του ΟΟΣΑ. Το 2009 ανέκτησε πάλι το ρολό του στο συγκεκριμένο ζήτημα. Το G-20 που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2009, αποφασίστηκε ότι θα υπάρξουν κυρώσεις σε φορολογικούς παραδείσους που δεν συνεργάζονται, με σκοπό την προστασία των δημόσιων οικονομικών και χρηματοπιστωτικών συστημάτων των μελών του. Για τη φτωχοποίηση των χωρών αυτών θα χρησιμοποιηθεί η μαύρη λίστα του ΟΟΣΑ.

Από το 1996, χώρες που είναι ενταγμένες στον ΟΟΣΑ, ξεκίνησαν από κοινού έναν αγώνα για την πάταξη της φοροδιαφυγής, προωθώντας τη συνεχή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ χωρών είναι ενταγμένες στον ΟΟΣΑ είτε όχι. Στην αναφορά του ΟΟΣΑ το 2000 “Towards Global Tax Co-operation ” συμπεριλαμβάνεται μια λίστα με 35 δικαιοδοσίες οι οποίες τηρούσαν κριτήρια που είχαν τεθεί από μια προηγούμενη αναφορά το 1988. Στην αναφορά του 2000, ξεκίνησε η διαδικασία όπου οι χώρες που τήρησαν τα κριτήρια, θα δεσμευτούν να συνεργαστούν και να παρέχουν πληροφορίες για την πάταξη της φοροδιαφυγής. Λίγες

δικαιοδοσίες ανταποκρίθηκαν. Μαζί με την Κύπρο, χώρες όπως οι νήσοι Cayman, η Μάλτα, Μαυριτανία και Σαν Μαρίνο δεσμευτήκαν να βοηθήσουν με ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά τη φορολογία πριν τη δημοσίευση της αναφοράς του ΟΟΣΑ το 2000 και έτσι δεν συμπεριλήφθησαν στην αρχική λίστα, ακόμα και αν τηρούσαν τα κριτήρια.

3.10 Οι εκθέσεις του ΟΟΣΑ για τους Φορολογικούς παραδείσους και η κριτική προς τον οργανισμό

Στην έκθεση του 1998, ο ΟΟΣΑ επισήμανε την αρνητική επιρροή που ασκούν οι φορολογικοί παράδεισοι στην παγκόσμια οικονομία. Σύμφωνα με την έκθεση, οι φορολογικοί παράδεισοι υπομονεύουν την ακεραιότητα και την αμεροληψία των φορολογικών δομών, αποθαρρύνουν τους φορολογούμενους από το να ανταπεξέλθουν στις φορολογικές ευθιγές τους, προκαλούν τη μετακίνηση μέρους του φορολογικού βάρους σε λιγότερο κινητές φορολογικές βάσεις όπως είναι η εργασία και αύξηση των δαπανών των χωρών και επιπλέον επιβάρυνσης των φορολογούμενων για την εξισορρόπηση του κρατικού προϋπολογισμού.

Για την αντιμετώπιση τους ο ΟΟΣΑ έκανε προτάσεις, συστάσεις και προτάσεις για επιβολή κανόνων σε χώρες. Έκανε κάποιες συστάσεις σε χώρες, ώστε να τις υιοθετήσουν στη νομοθεσία τους, για την βέλτιστη αντιμετώπιση των φορολογικών παραδείσων όσον αφορά τη περίπτωση φοροδιαφυγής. Επίσης πρότεινε στις χώρες να υποβάλουν εκθέσεις όπου θα καταγράφονται οι διεθνείς συναλλαγές και ξένων επιχειρήσεων των φορολογούμενων κατοίκων ημεδαπής και θα πρέπει να ανταλλάσουν πληροφορίες που αφορούν τους κανόνες. Επιπλέον πρότεινε στις χώρες να εξετάσουν την ανάληψη συντονισμένων προγραμμάτων εφαρμογής σε σχέση με το εισόδημα ή των φορολογούμενων που επωφελούνται από πρακτικές που συνιστούν επίσημο φορολογικό ανταγωνισμό. Ο ΟΟΣΑ επίσης πρότεινε στις χώρες να ανασυντάξουν τους κανόνες για την επιβολή φορολογικών απαιτήσεων των άλλων χωρών και επιπλέον σύστησε οι χώρες να υιοθετήσουν νομοθεσία με σκοπό την αντιμετώπιση της υπεράκτιης φοροδιαφυγής. Ζήτησε την αναθεώρηση νόμων, κανόνων και των πρακτικών πρόσβασης σε τραπεζικές πληροφορίες για να είναι πιο εύκολη η πρόσβαση και ο έλεγχος από τις φορολογικές αρχές. Ο ΟΟΣΑ επίσης ζητήστε και την επανεξέταση των ήδη υπαρχόντων μέτρων και να εντοπιστούν εκείνα που αποτελούν επίσημες φορολογικές πρακτικές. Όσον αφορά τις χώρες που έχουν οικονομικές ή άλλες μη εχθρικές σχέσεις με φορολογικούς παραδείσους, πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι σχέσεις τους δεν συμβάλλουν στον επίσημο φορολογικό ανταγωνισμό.

Όλες αυτές οι προτάσεις, κανόνες και συστάσεις δεν πέρασαν απαρατήρητες από τους φορολογικούς παραδείσους. Όλες οι ενέργειες που πρότεινε ο ΟΟΣΑ έγιναν με σκοπό την εξάλειψη των υπεράκτιων εταιρειών και των φορολογικών παραδείσων συνολικά. Οι χώρες αυτές άσκησαν κριτική ως προς την έκθεση του ΟΟΣΑ, καθώς υποστήριξαν ότι έδινε προτεραιότητα στα συμφέροντα μόνο των χωρών μελών του ΟΟΣΑ και όχι τα προβλήματα και τις ανησυχίες των φορολογικών παραδείσων καθώς και επίσης επισημάνουν ότι αποτελεί απειλή για την έννοια της αυτονομική φορολογικής κυριαρχίας της κάθε χώρας. Κριτική

έγινε και για το γεγονός ότι η έκθεση δεν αναφερόταν στους φορολογικούς παραδείσους συνολικά αλλά επιλεκτικά. Φορολογικοί παράδεισοι που είναι και μέλη του ΟΟΣΑ, όπως η Ελβετία και το Λουξεμβούργο επέλεξαν να συμμορφωθούν με τα μέτρα του ΟΟΣΑ και να μην τεθούν αντιμέτωποι τους όπως άλλοι φορολογικοί παράδεισοι. Η έκθεση δημιούργησε και αντιπαραθέσεις και στα μέλη του οργανισμού. Πολλές χώρες-μέλη ισχυριστήκαν ότι επρόκειτο για μια προσπάθεια του ΟΟΣΑ να επιβάλλει ένα ενιαίο φορολογικό σύστημα για όλα τα έθνη.

Μεγάλη αντίθεση στην έκθεση εξέφρασε και η ΗΠΑ. Γενικά οι Ηνωμένες Πολιτείες ήταν της άποψης ότι σε περίπτωση ανάγκης για λήψη πληροφοριών από χώρα σε χώρα για θέματα φοροδιαφυγής, πρέπει να μην υπάρξουν παρεμβάσεις στις εσωτερικές παρεμβάσεις φορολογικής πολιτικής των κρατών. Επιπλέον, είναι της άποψης ότι, η εστίαση της πρωτοβουλίας του ΟΟΣΑ δεν πρέπει να περιορίζει τον φορολογικό ανταγωνισμό αλλά βοηθήσει χώρες να λαμβάνουν πληροφορίες για φορολογικά ζήτημα από άλλες χώρες.

Ως απάντηση προς του επικριτές του για την έκθεση του 1998, ο ΟΟΣΑ κυκλοφόρησε μια νέα έκθεση τον Ιούνιο του 2000, με την οποία υποστήριξε την προηγούμενη έκθεση.. Στην έκθεση αυτή, ο ΟΟΣΑ δήλωσε πως ο σκοπός της δεν είναι να ασκήσει επιρροή στις φορολογικές δομές ή εξαναγκάσει την ρύθμιση των φορολογικών συντελεστών των χωρών που δεν είναι μέλη του οργανισμού. Αντιθέτως με τα μέτρα που ζητά να ληφθούν, επιδιώκει μια φορολογία δίκαια κατανομημένη και ότι ο φόρος δεν πρέπει να είναι κυρίαρχος παράγοντας στη λήψη αποφάσεων στη λήψη κατανομής των κεφαλαίων. Με την έκθεση ο ΟΟΣΑ επιβεβαιώνει ότι το έργο λαμβάνει υπόψη τους προβληματισμούς των χωρών εντός και εκτός του οργανισμού οι οποίες ζημιώνονται εξαιτίας του επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού. Η έκθεση του 2000 αντανάκλα μια αλλαγή της έμφασης από τον «επιβλαβή φορολογικό ανταγωνισμό» όπως αναφερόταν στην έκθεση του 1998 σε «επιζήμιες φορολογικές πρακτικές». Η αλλαγή των όρων προκάλεσε κριτική καθώς ο ΟΟΣΑ δεν έκανε διάκριση μεταξύ των εννοιών. Ο οργανισμός ορίζει τον «επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμό» ώστε να περιλαμβάνει τις «επιζήμιες φορολογικές πρακτικές» και τα «σχήματα φορολογικής προτίμησης».

Στην προηγούμενη έκθεση, ο ΟΟΣΑ παραδέχτηκε ότι η οικονομική πολιτική της χαμηλής ή μηδενικής φορολογίας εισοδήματος δεν ήταν αίτιο του επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού και ότι η συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και ο διαχωρισμός εγχώριων και ξένων επιχειρήσεων θα βοηθούσε για την αντιμετώπιση του.

Παρόλα αυτά απέτυχε να καθορίσει τους παράγοντες και τα μετρά που πρέπει να ληφθεί υπόψη καθώς και τη βαρύτητα που πρέπει να δοθεί στο κάθε ένα. Όμως κατάφερε να αποδείξει ότι οι επιζήμιες φορολογικές πρακτικές επηρεάζουν αρνητικά τη θέση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ότι οι φορολογικές βάσεις άλλων χωρών διαβρώνονται, ότι διαστρεβλώνουν τα πρότυπα εμπορίου και επενδύσεων, ότι υπονομεύουν γενικά την αμεροληψία, την ουδετερότητα και την ευρεία κοινωνική αποδοχή των φορολογικών συστημάτων.

Όπως με την έκθεση του 1998. Έτσι και στην έκθεση του 2000 υπήρξαν αντιπαραθέσεις και κριτική κυρίως από φορολογικούς παραδείσους. Οι χώρες αυτές παραπονέθηκαν για

έλλειψη διαφάνειας καθώς η έκθεση αρνείται ότι έχει σκοπό τη συλλογή φορολογίας, αλλά πολλές χώρες υποστηρίζουν το αντίθετο αλλά και ότι πρόκειται για αναδιαμόρφωση των φορολογικών συστημάτων των χωρών. Επίσης, δέχτηκε κριτική για ανεπαρκή ερευνά και για διακρίσεις όσον αφορά τη λίστα των φορολογικών παραδείσων. Για παράδειγμα, ότι ο Παναμάς συμπεριλήφθηκε στη λίστα ενώ άλλες χώρες όπως η Κόστα Ρίκα δεν συμπεριλήφθηκε. Επιπλέον δέχτηκε κριτική για δικτατορική προσέγγιση ως προς χώρες που αποτελούν ανεξάρτητα εδάφη ή πρώην εξαρτημένα εδάφη άλλων χωρών που δεν έχουν πολιτική και οικονομική αυτονομία.

Ως απάντηση στην εκ νέου κριτική της έκθεσης, ο ΟΟΣΑ κάλεσε τις αναφερόμενες στη λίστα των φορολογικών παραδείσων χώρες να δεσμευτούν για τις αρχές της διαφάνειας και της ανταλλαγής πληροφοριών. Σε περίπτωση άρνησης, ο ΟΟΣΑ θα θεωρήσει τις χώρες αυτές μη συνεργάσιμες και απειλή για τα φορολογικά συστήματα και για την ακεραιότητα των διεθνών φορολογικών συστημάτων. Από τους φορολογικούς παραδείσους, τριάντα μια χώρες συμφώνησαν να βοηθήσουν για την αντιμετώπιση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών. Από τις 18 Απριλίου του 2002, επτά χώρες δήλωσαν ότι δεν θα αποτελούν πλέον μέλη του ΟΟΣΑ, επειδή ο οργανισμός δεν δημιούργησε ένα επίπεδο όπου όλες οι χώρες θα έκαναν ίδιες δεσμεύσεις. Οι χώρες αυτές ισχυρίστηκαν ότι πρόκειται για μια ακόμη προσπάθεια του οργανισμού για εφαρμογή μη δασμολογικών φραγμών στο εμπόριο και την επιβάρυνση της θέσης των φορολογικών παραδείσων. Δήλωσαν ότι μέχρις ότου, ο ΟΟΣΑ λάβει σίγουρες δεσμεύσεις από τις χώρες μέλη, δεν μπορεί να απαιτεί δεσμεύσεις από χώρες εκτός ΟΟΣΑ, για συνεργασία στη διαδικασία ορισμού ρυθμιστικών προτύπων.

Στις 24 Νοεμβρίου του 2000, ο ΟΟΣΑ είχε δημιουργήσει ένα έγγραφο με τίτλο «Πλαίσιο για ένα συλλογικό μνημόνιο για την εξάλειψη των Επιζήμιων Φορολογικών Πρακτικών», όπου αναφέρονται οι χώρες που τηρούν τα κριτήρια ενός φορολογικού παραδείσου και παρέχει οδηγίες και συστάσεις για να αποδείξουν ότι είναι πρόθυμες να συνεργαστούν. Για να αποτελέσει μια χώρα μέλος του μνημονίου Συνεννόησης πρέπει να δημοσιεύσουν μέσω ενός δελτίου τύπου ένα τα στοιχεία της δέσμευσης τους. Με αυτή την κίνηση δεσμεύονται μέσω διατάξεων να αποφύγουν την άσκηση νέων επιζήμιων φορολογικών πρακτικών.

Το 2004, ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε μια νέα έκθεση που έδινε στοιχεία για την έως τότε πρόοδο για την αντιμετώπιση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών. Συμφώνα με την έκθεση 33 χώρες, που δεν είναι μέλη του οργανισμού, δεσμεύτηκαν στις αρχές της αποτελεσματικής ανταλλαγής πληροφοριών και διαφάνειας.

Το 2006, ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε μια ακόμη έκθεση για την πρόοδο. Επίσης επισήμανε ότι ο στόχος του έργου είναι όλες οι χώρες, ανεξάρτητα από φορολογικούς συντελεστές και ανεξάρτητα από το αν αποτελούσαν μέλη του οργανισμού ή όχι, να μπορούν να ανταγωνιστούν ελεύθερα και δίκαια. Η έκθεση εξέφρασε κάποιες παρατηρήσεις. Το έργο του ΟΟΣΑ έτυχε του στόχους του και στο μέλλον, οι εργασίες του οργανισμού θα σε αυτό τον τομέα έχουν να κάνουν με την μελέτη και παρακολούθηση νέων ευνοϊκών φορολογικών συστημάτων από τα μέλη του ΟΟΣΑ. Έτσι, οι χώρες-μέλη θα μπορούν να ζητήσουν την αναθεώρηση παρόντων και μελλοντικών συστημάτων προνομιακής φορολόγησης. Επιπλέον, έχουν παρατηρηθεί κάποιοι παράγοντες που περιορίζουν την αποτελεσματικότητα του έργου.

Ο οργανισμός δεν κατάφερε να αποτρέψει τα μελή του από το να πραγματοποιούν συναλλαγές με τους φορολογικούς παραδείσους. Επίσης, δεν έχει αναγνωριστεί ότι οι χώρες αυτές επωφελούνται από αυτές τις συναλλαγές με τους φορολογικούς παραδείσους.

3.11 Τα Μέτρα του ΟΟΣΑ απέναντι στους Φορολογικούς Παραδείσους

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα μετρά δεν αφορούν τους φορολογικούς παραδείσους ως σύνολο αλλά έχει ως στόχο τις χώρες που δεν είναι πρόθυμες να συνεργαστούν με τον οργανισμό και συνεχίζουν να ασκούν επίσημες φορολογικές πρακτικές. Χώρες που συνεργάστηκαν με τον ΟΟΣΑ, μαζί και με μελή του οργανισμού ανέπτυξαν το «Μοντέλο Συμφωνίας για την ανταλλαγή πληροφοριών σε φορολογικά θέματα». Πρόκειται για ένα μοντέλο που προωθεί τη συνεργασία για φορολογικά θέματα μέσω διαπραγματεύσεων μεταξύ χωρών για διμερές και τριμερές συμφωνίες.

Ο ΟΟΣΑ παραδέχτηκε ότι η ανταλλαγή πληροφοριών δεν είναι αρκετή και ότι απαιτούνται αμυντικά μετρά για τον επίσημο φορολογικό ανταγωνισμό. Ανάμεσα στα μέτρα που προσδιοριστήκαν στην έκθεση του 2004 ήταν:

1. Η χρήση διατάξεων που αποτρέπουν μειώσεις, απαλλαγές ή την πίστωση σε σχέση με όλες τις σημαντικές πληρωμές που γίνονται σε πρόσωπα που βρίσκονται σε χώρες που ασκούν επίσημες φορολογικές πρακτικές.
2. Η χρήση της νομοθεσίας, όπως διατάξεις "χαμηλής κεφαλαιοποίησης" που περιορίζουν τη έκπτωση των τόκων για άτομα που βρίσκονται σε χώρες που ασκούν επίσημες φορολογικές πρακτικές.
3. Η χρήση νομοθετικών και διοικητικών διατάξεων που προβλέπουν ότι κάθε κάτοικος που κάνει πληρωμή σε ένα άτομο που βρίσκεται σε μια τέτοια χώρα πρέπει να αναφέρει τη πληρωμή αλλιώς θα υπάρξει πρόστιμο.
4. Τη φορολογία κατοίκων οι οποίοι στις χώρες αυτές θα πλήρωναν λιγότερους ή καθόλου φόρους.
5. Την άρνηση ανταλλαγών ή πιστώσεων για ξένους καταβεβλημένους φόρους.
6. Την χρήση νομοθετικών μέτρων για να εξασφαλιστεί ότι οι παρακρατούμενοι φόροι σε ένα ελάχιστο ποσοστό εφαρμόζονται σε όλα τα μερίσματα, τόκους και δικαιώματα που καταβάλλονται σε δικαιούχους που επωφελούνται από τις επίσημες φορολογικές πρακτικές.
7. Χρήση ειδικών προγραμμάτων έλεγχου και επιβολής για το συντονισμό των ανεργιών εκτέλεσης που αφορούν οντότητες και συναλλαγές σε χώρες με επίσημες φορολογικές πρακτικές.
8. Την παύση και άρνηση σύναψης νέων συμβάσεων με αυτές τις χώρες.

3.12 Η αίτηση για τη Διαφάνεια από τις τράπεζες

Στην αναφορά CbCr για τις τράπεζες από την ΕΕ, η οποία είναι μέρος της οδηγίας που αφορά τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, για την καταπολέμηση απόκρυψης κερδών με σκοπό τη φοροδιαφυγή. Το CbCr ζητά λοιπόν από τις τράπεζες να είναι πιο συνεργάσιμες και να δίνουν πληροφορίες για τις δραστηριότητες τους, ώστε να υπάρχει με ακρίβεια μια εικόνα για την οικονομική τους κατάσταση. Σκοπός της αίτησης αυτής από την ΕΕ είναι η αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά τα κέρδη, τις δαπάνες και κυρίως τους φόρους πληρώνουν οι τράπεζες. Αυτό θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό στον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Ένα επιπλέον βήμα στο θέμα της διαφάνεια αποφασιστικέ στον απόηχο των φορολογικών αποφάσεων που εκδίδουν οι φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών, σε μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, δίνοντας τις «έδαφος» για να φοροδιαφύγουν. Η Κομισιόν τόνισε ότι θα υποβάλει πρόταση για την προστασία και διασφάλιση της διαφωνίας των φορολογικών αποφάσεων, με την εφαρμογή ανταλλαγής πληροφοριών.

Σε διεθνές επίπεδο, η συνεργασία γίνεται μέσω διμερών ή πολυμερών ρυθμίσεων. Η ανταλλαγή πληροφοριών δεν περιορίζεται από τις εθνικές διατάξεις, οι οποίες εν μέρει προστατεύουν τα κεφάλαια που προκύπτουν από τη φοροδιαφυγή ή την φοροαποφυγή. Προτεραιότητα έχει δοθεί στη μείωση του τραπεζικού απορρήτου και στη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών. Σε διεθνές επίπεδο, η ανταλλαγή πληροφοριών έχει ξεκινήσει να εφαρμόζεται. Αυτή είναι η περίπτωση όσον αφορά τη διεθνή πτυχή των αποταμιεύσεων με την οδηγία για τη φορολογία των εισοδημάτων από αποταμιεύσεις υπό τη μορφή τόκων που εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 2003.

Στην οδηγία υπάρχουν μεταβατικές περίοδοι που συνδέονται με συμφωνίες με πέντε ευρωπαϊκές χώρες, την Ελβετία, το Λιχτενστάιν, τον Άγιο Μαρίνο, το Μονακό και την Ανδόρα για ανταλλαγή πληροφοριών μετά από αίτηση, όπως ορίζεται από το μοντέλο του ΟΟΣΑ. Η συμφωνία μεταξύ των χωρών και της ΕΕ υπογράφηκαν το 2004 και εφαρμόστηκαν τον Ιούλιο του 2006.

Τον Οκτώβριο του 2014 εφαρμόστηκε το νέο παγκόσμιο πρότυπο του ΟΟΣΑ για την «αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών». Τη συμφωνία για το νέο πρότυπο υπόγραψαν 50 χώρες εκ των οποίων οι 28 είναι ευρωπαϊκές. Η συμφωνία προβλέπει ότι οι χώρες που την υπέγραψαν πρέπει να ξεκινήσουν να ανταλλάσσουν πληροφορίες από το 2017.

Συμφώνα με το άρθρο 89 «Τα κράτη-μέλη πρέπει να απαιτούν από κάθε ίδρυμα να δημοσιοποιεί ετησίως, διευκρινίζοντάς ανά κράτος-μέλος και ανά τρίτη χώρα στην οποία έχει εγκατάσταση, τις ακόλουθες πληροφορίες σε ενοποιημένη βάση για το οικονομικό έτος: όνομα, φύση των δραστηριοτήτων, τον κύκλο εργασιών, των αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης, τα κέρδη και τις ζημίες προ φόρων, το φόρο στο κέρδος, δημόσιες επιδοτήσεις που έλαβε και τη γεωγραφική θέση».

Όσον αφορά την κάλυψη της συμφωνίας δεν έχουν υπογράψει ακόμα σημαντικοί οικονομικά εταίροι τρίτων χωρών. Όμως αρκετές χώρες δήλωσαν ότι πρόκειται να εφαρμόσουν το πρότυπο ΑΕΟΙ. Η «Πράξη Συμμόρφωσης Λογαριασμών Φορολογούμενων του Εξωτερικού» των ΗΠΑ έχει παρόμοια στοιχεία με εκείνα που περιλαμβάνει το πρότυπο του ΟΟΣΑ. Τα κράτη μέλη της ΕΕ θα εφαρμόσουν το ΑΕΟΙ το 2017 βάσει της αναθεωρημένης οδηγίας σχετικά με την διοικητική συνεργασία, που έχει στόχο να μεταφέρει το παγκόσμιο πρότυπο του ΟΟΣΑ για Την ΑΟΕΙ στην νομοθεσία της ΕΕ.

4 Η περίπτωση της Ελλάδας

4.1 Αντιμετώπιση των Υπεράκτιων Εταιρειών στην Ελλάδα

Η ελληνική νομοθεσία αντιμετώπισε το θέμα των εξωχώριων εταιρειών πρώτη φορά με τον Ν.3092/2002, όποιος με τα χρόνια τροποποιήθηκε ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούσαν στην παγκόσμια αγορά. Ο νόμος αυτός δεν αντιμετώπισε όλα τα θέματα που δημιουργούνται με την ύπαρξη των εξωχώριων εταιρειών αλλά ήταν το πρώτο έναυσμα για να υπάρξει περιορισμός των συγκεκριμένων εταιρειών.

Ποιο συγκεκριμένα οι Ν.3091/2002 και Ν.3052/2002 περιελάμβαναν την φορολογική αντιμετώπιση των εξωχώριων εταιρειών :

- Φορολόγηση των ακινήτων που της ανήκουν.
- Τήρηση βιβλίων και στοιχείων της εξωχώριας που έχουν στην κατοχή τους ακίνητα.
- Δεν αναγνωρίζονται δαπάνες από και προς τις εξωχώριες εταιρείες.
- Δεν αναγνωρίζονται αποσβέσεις παγίων όταν αγοράζονται από εξωχώριες εταιρείες.
- Δεν χορηγούνται ενισχύσεις στις αγορές από εξωχώριες.

Με τον Ν.3091/2002 υπήρξε τροποποίηση της φορολογικής αντιμετώπισης για την ελληνικά δεδομένα για τις εξωχώριες εταιρείες. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφο 7 του νόμου ότι ως εξωχώρια εταιρεία θεωρείται στην Ελλάδα, η εταιρεία που η έδρα της βρίσκεται σε αλλοδαπή χώρα και οι φορολογικοί συντελεστές αλλά και οι μεταχείριση της είναι εξαιρετικά ευνοϊκή.

- Σύμφωνα με τις αποσβέσεις παγίων τα οποία έχουν αποκτηθεί από την εξωχώρια εταιρεία, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.
- Επίσης οι δαπάνες των επιχειρήσεων για αγορά αγαθών ή τη λήψη υπηρεσιών από μια εξωχώρια αλλά και τα δικαιώματα και τις αποζημιώσεις που καταβάλει μια επιχείρηση στην εξωχώρια προκειμένου να χρησιμοποιήσει στη Ελλάδα δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα.
- Οι εξωχώριες που έχουν δικαιώματα επικαρπίας ή ψιλής κυριότητας ή πλήρους κυριότητας σε ακίνητα που βρίσκονται εντός των ελληνικών συνόρων είναι υποχρεωμένα τα μέλη της εξωχώριας να καταβάλουν τον ειδικό ετήσιο φόρο της

τάξης του 3% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Βέβαια στην συνέχεια ο φόρος αυτός σύμφωνα με εγκύκλιο του Υπουργείου οικονομικών μετατράπηκε σε 15%.

- Σύμφωνα με το Άρθρο 6, παράγραφο 35 του Νόμου.2061/1998 μια εξωχώρια εταιρεία δεν μπορεί να έχει οποιαδήποτε ενίσχυση για την αγορά καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού. Έτσι έπειτα από την εφαρμογή του νόμου από την 1/1/2003 παρατηρήθηκε μεγάλη πτώση των υπερτιμολογήσεων που πραγματοποιούνταν μέσω των τριγωνικών συναλλαγών. Στις συγκεκριμένες συναλλαγές η εξωχώρια εταιρεία λειτουργούσε ως διαμεσολαβητής ή διάυλος επικοινωνίας διαφορετικά μεταξύ του αγοραστή (ελληνική εταιρεία) και του πωλητή (που μπορεί να ήταν μια εταιρεία της ΕΕ ή τρίτης χώρας). Μέσω αυτής της λειτουργίας παρατηρήθηκαν μεγάλες υπερτιμολογήσεις εισαγόμενων προϊόντων. Με την εφαρμογή του νόμου αυτόματα σταμάτησαν και οι εικονικές δαπάνες.

Οι τροποποιήσεις των νομών που επακολούθησαν έπειτα από τη ευνοϊκή μεταχείριση των εξωχώριων εταιρειών επέφεραν και αλλαγές στα ιδιοκτησιακά καθεστάτα των ακινήτων αφού με την ετήσια φορολογική επιβάρυνση του 15% σύμφωνα με την αξία του ακινήτου. Υπήρξαν εικονικές μεταβιβάσεις στους "πραγματικούς" ιδιοκτήτες.

4.2 Η Ελλάδα ως φορολογικός παράδεισος

Στην Ελλάδα ξεκίνησαν να εγκαθίστανται από την 1/1/2006 όπως όρισε ο Α.Ν. 89/1967 (ΦΕΚ Α 132) όπως ισχύει και με τον Ν.3227. /2005, με αποτέλεσμα να προσφέρουν καθοδήγηση για τις υπηρεσίες στα κεντρικά τους ή σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις οι οποίες δεν βρίσκονται στην Ελλάδα.

Γενικότερα στην Ελλάδα μεγάλο ποσοστό ύπαρξης εξωχώριων εταιρειών αντιπροσωπεύει η ιδιοκτησία των ακινήτων να βρίσκεται σε μια offshore εταιρεία. Αυτές οι εταιρείες σύμφωνα με τον Ν.3842 και το άρθρο 57 υποχρεούνται να καταβάλλουν ειδικό φόρο επί των ακινήτων που τις ανήκουν, ο φόρος ξεκίνησε από 3% και έπειτα αυξήθηκε σε 5%.

4.3 Κρανίδι, το Λιχτενστάιν της Ελλάδας

Το Κρανίδι είναι πόλη περίπου 5.000 κατοίκων στον νόμο Αργολίδας. Κατόπιν ερευνών του ΣΔΟΕ φανερώθηκαν offshore εταιρείες ξένων συμφερόντων να φοροδιαφεύγουν, να πραγματοποιούν κρυφές αγοροπωλησίες γης και μισθώσεις ακινήτων. Η εμφάνιση τους ξεκίνησε λίγο αργότερα από την διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων και αποκορυφώθηκε το 2007-09. Αποτελούσε έδρα για πάνω από 200 υπεράκτιες εταιρείες που λειτουργούσαν διότι οι τοπικοί έλεγχοι ήταν ανεπαρκής. Ο έλεγχος του ΣΔΟΕ βασίστηκε σε καχύποπτα γεγονότα, που ανάγκασαν τον οργανισμό να προβεί σε ελέγχους στην περιοχή. Συγκεκριμένα, ενώ το 2003 ήταν λίγες οι υπεράκτιες που πλήρωναν φόρους με τα ποσά να είναι περίπου 50.000 ευρώ ετησίως. Σε κάποιο διάστημα 25 ημερών όμως καταβλήθηκαν

φόρου ύψους 280.000 ευρώ. Το Σ.Δ.Ο.Ε εκτιμά πως τα ποσά προς είσπραξη θα φτάσουν τα εκατομμύρια από την φοροδιαφυγή στην περιοχή.

Ενεργές μέχρι σήμερα είναι ακόμη 104 υπεράκτιες εταιρείες και εκπροσωπούνται από ντόπιους επαγγελματίες δικηγόρους, συμβολαιογράφους, ελευθέρους επαγγελματίες. Ιδιοκτήτες των εταιρειών ήταν Έλληνες και ξένοι μεταξύ αυτών και γνωστοί επιχειρηματίες από την Αθήνα που είναι και δικαιούχοι μεγάλων και παραλιακών εκτάσεων – 50 έως 400 στρεμμάτων γύρω από το Κρανίδι και απέναντι από τις Σπέτσες – ιδιοκτήτες ξενοδοχείων, πολυτελών εξοχικών κατοικιών και αλλά.

Συμφώνα με άρθρο της εφημερίδας «το ΒΗΜΑ» το Σ.Δ.Ο.Ε έκανε ερευνά στον ιδιοκτήτη δυο υπεράκτιων εταιρειών για αγοροπωλησίες ακινήτων στο Πόρτο Χέλι. 103 υπεράκτιες εταιρείες βρίσκονται σε συνεχή παρακολούθηση με σταδιακούς ελέγχους και έχουν επιβληθεί πρόστιμα που φτάνουν τα 35 εκ ευρώ. Οι ρυθμοί ελέγχων όμως είναι πολύ αργοί λόγω έλλειψης προσωπικού στις αρμόδιες υπηρεσίες. Ο πιο πρόσφατος στόχος του ΣΔΟΕ Πελοποννήσου είναι ένα μεσίτης που φέρεται να είναι μεσολαβητής και σύνδεσμος με επιχειρηματίες που έχουν υπεράκτιες εταιρείες και οι όποιοι πουλούν ακίνητα σε αυτούς. Επιβλήθηκε πρόστιμο διότι δεν είχε καταβάλει τους φόρους για τις ενέργειες του.

4.4 Ίδρυση Υπεράκτιων εταιρειών στην Ελλάδα

Παρακάτω θα δούμε ποια είναι τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ίδρυση μια υπεράκτιης εταιρείας στη Ελλάδα, τα οποία πρέπει να υποβληθούν στο Υπουργείο Οικονομικών συμφώνα με το Ν. 89/1967. Τα δικαιολογήθηκαν διαφέρουν ανάλογα με το αν πρόκειται για αλλοδαπές επιχειρήσεις όντος ελλαδικού χώρου ή για ημεδαπής εταιρείες στην Ελλάδα.

Για αλλοδαπές εταιρείες στην Ελλάδα

1. Αίτηση, όπου αναφέρονται στοιχεία που αφορούν την εταιρεία, όπως η πλήρη επωνυμία, έδρα, η ιθαγένεια, ο τύπος συμφώνα με τον οποίο λειτουργεί, η σύνθεση του Δ.Σ. και τα άτομα που δεσμεύουν την εταιρεία με την υπογραφή τους. Επιπλέον, πρέπει να καθοριστεί ποιες θα είναι οι δραστηριότητες της εταιρείας στο εξωτερικό, τι προϊόντα και υπηρεσίες θα παρέχει από την Ελλάδα, το προσωπικό της εταιρείας και ο καθορισμός των ειδικοτήτων και καθηκόντων απέναντι σε αυτή, τα στοιχεία του εκπροσώπου της εταιρείας και οι επιχειρήσεις με τις οποίες συνδέεται η εταιρεία.
2. Επικυρωμένο αντίγραφο καταστατικού με τις οποίες τροποποιήσεις, αν υπάρχουν.
3. Πρόσφατο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγείται από το επιμελητήριο ή από άλλον δημόσιο φορέα που θα αποδεικνύει ότι η σύσταση και λειτουργία της εταιρείας είναι νόμιμη καθώς τη σύνθεση του Δ.Σ. με τα άτομα που δεσμεύουν με την υπογραφή τους την εταιρεία. Σε περίπτωση που η σύνθεση του Δ.Σ. και η δέσμευση της εταιρείας δεν πιστοποιείται από τα παραπάνω δικαιολογητικά τότε πρέπει να προσκομίσει αντίστοιχη βεβαίωση των αξιωματούχων της εταιρείας.

4. Ενοποιημένος ισολογισμός και αποτελέσματα χρήσης των δυο τελευταίων ετών της μητρικής ή των ομίλων.
5. Μελέτη που θα τεκμηριώνει το προτεινόμενο περιθώριο κέρδους της εταιρείας στην Ελλάδα από τις υπηρεσίες που παρέχει προς τον όμιλο ή τη μητρική εταιρεία.
6. Αναλυτική περιγραφή των υπηρεσιών που θα παρέχει η εταιρεία και επίσης στοιχεία από τις εταιρείες που δέχονται τις υπηρεσίες.
7. Απόφαση του Δ.Σ. για την υπαγωγή της εταιρείας και τον διορισμό του νομικού εκπροσώπου.
8. Πληρεξούσιο από το συμβολαιογράφο προς τον νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας στην Ελλάδα.

Για ημεδαπής εταιρείες στην Ελλάδα

1. Αίτηση στην οποία υπάρχουν όλα τα απαραίτητα στοιχεία της εταιρείας, όπως η πλήρης επωνυμία, η έδρα, ο τύπος λειτουργίας, η σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και τα πρόσωπα που δεσμεύουν την εταιρεία με την υπογραφή τους. Επίσης, στην αίτηση πρέπει να καθορίζεται και το αντικείμενο των εργασιών, ο τύπος των υπηρεσιών που θα προσφέρει στις επιχειρήσεις με τις οποίες συνδέεται, το ποσοστό κέρδους που προτείνει με βάση τη μελέτη τεκμηρίωσης, τα στοιχεία του νόμιμου προσώπου που θα εκπροσωπεί την εταιρεία αλλά και τα άτομα που θα απασχοληθούν και οι ειδικότητες τους.
2. Επικυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού της εταιρείας συνοδευόμενο από τις αντίστοιχες τροποποιήσεις εφόσον αυτές υπάρχουν. Από το καταστατικό αυτό θα πρέπει να προκύπτει ότι το αντικείμενο της εταιρείας περιορίζεται στα ακόλουθα: συμβουλευτικές υπηρεσίες, κεντρικής λογιστικής υποστήριξης, έλεγχος ποιότητας παραγωγής προϊόντων, διαδικασιών και υπηρεσιών, κατάρτιση μελετών, σχεδίων και συμβάσεων διαφήμισης και μάρκετινγκ, επεξεργασίας στοιχείων, λήψης και παροχής πληροφοριών και έρευνας και ανάπτυξης.
3. Πρόσφατη βεβαίωση για την Α.Ε. από την οικεία νομαρχία που θα βεβαιώνει ότι η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στην νομαρχία και η άδεια της βρίσκεται εν ισχύ. Για τις Ε.Π.Ε είναι απαραίτητη η βεβαίωση από το οικείο πρωτοδικείο.
4. Απόφαση του Δ.Σ. της εταιρείας ή της γενικής συνέλευσης των εταιρειών της που αναφέρει την υπαγωγή της εταιρείας στις διατάξεις του Ν. 89/1967.
5. Το Φ.Ε.Κ (τεύχος για τις ΑΕ ΚΑΙ ΕΠΕ) στο οποίο για τις ΑΕ δημοσιεύεται η σύνθεση του Δ.Σ. της εταιρείας ή για τις Ε.Π.Ε η περίληψη.
6. Ενοποιημένος ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσης των δυο τελευταίων ετών της μητρικής ή του ομίλου.
7. Μελέτη με βάση το υπόδειγμα της εταιρείας που θα τεκμηριώνει το περιθώριο κέρδους της εταιρείας των υπηρεσιών που παρέχει στον όμιλο.

8. Αναλυτική περιγραφή των υπηρεσιών που παρέχονται καθώς και τα στοιχεία της λήπτριας εταιρείας ή των ληπτριών εταιρειών.

4.5 Κίνδυνοι για της Υπεράκτιες Εταιρείες στην Ελλάδα

Όπως έχει προαναφερθεί, η επιλογή σύστασης μιας επιχώριας εταιρείας σε μια αλλοδαπή χώρα εξαρτάται από τις συνθήκες της. Ανεξάρτητα από τη χώρα, μπορεί να είναι είτε ο κλασσικός φορολογικός παράδεισος όπως ο Παναμάς, είτε μια οποιαδήποτε χώρα που έχει ευνοϊκές συνθήκες για την σύσταση συγκεκριμένου τύπου εταιρείας χωρίς να είναι ο κλασσικός φορολογικός παράδεισος. Για παράδειγμα, είναι ευνοϊκές οι συνθήκες για την απόκτηση ακινήτων λόγω των εξαιρέσεων από τον ειδικό φόρο. Επόμενος, μια επιχώρια εταιρεία μπορεί να επιλέξει την Ελλάδα λόγω του ευνοϊκού αυτού νόμου ακόμα και αν οι φορολογικοί συντελεστές της χώρας είναι υψηλότεροι σε σχέση μια μία άλλη.

Υπάρχουν όμως και αρκετοί κίνδυνοι για τις υπεράκτιες χώρες που επιλέγουν την Ελλάδα ως έδρα. Οι εξωχώριες εταιρείες που έχουν έδρα την Ελλάδα μπορεί να έχουν προβλήματα με την ίδρυση της τους. Στην περίπτωση «ανώμαλης» ίδρυσης δημιουργείται ζήτημα για τον καθορισμό και εξυγίανσης για το αν η Ελλάδα είναι η καταστατική ή η πραγματική έδρα της εταιρείας. Πραγματική έδρα είναι ο τόπος για την εταιρεία, στον οποίο λαμβάνονται οι σοβαρότερες αποφάσεις για την υπόσταση του. Σύμφωνα με το δίκαιο της έδρας προβλέπεται αν τηρήθηκε ο τύπος και η διαδικασία ίδρυσης, οι προϋποθέσεις κτήσεως της νομικής προσωπικότητας και καθορίζεται η αρχή της ύπαρξης της εταιρείας. Το ελληνικό ιδιωτικό δίκαιο υιοθετεί την εφαρμογή της πραγματικής έδρας και απαιτείται από όλες τις προς ίδρυση εταιρείες να ακολουθούσουν τον ορισμένο τύπο για την ίδρυση τους. Σε περίπτωση που, ιδρύθηκαν σύμφωνα με τύπους και διαδικασίες από απορρέει από το αντίστοιχο δίκαιο άλλης χώρας, μπορεί να έχουν την Ελλάδα ως πραγματική έδρα, αλλά η ίδρυση τους θεωρείται «ανώμαλη».

Παρόμοιο κίνδυνο διατρέχουν και οι ναυτιλιακές εταιρείες ως προς την έκταση εφαρμογής του δικαίου της καταστατικής έδρας. Σε αυτή τη περίπτωση δεν κινδυνεύουν όπως οι άλλες μορφές υπεράκτιων εταιρειών για το αν η ίδρυση τους θεωρείται. Κινδυνεύουν από την αβεβαιότητα προσδιορισμού της έκτασης της εξαιρέσεως της ιδρυτικής έδρας, έναντι της πραγματικής του Ν. 791/1978.

Επιπλέον, ένα μεγάλο πρόβλημα που μπορεί να αντιμετωπίσουν οι υπεράκτιες εταιρείες είναι και η άρση της νομικής τους αυτοτέλειας, που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ατομική περιουσία των μετόχων.

4.6 Ελληνικές Επιχειρήσεις στην Βουλγαρία και σε άλλες χώρες των Βαλκανίων

Λόγω των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι Έλληνες επιχειρηματίες από την οικονομική κρίση των τελευταίων χρόνων, αρκετοί επιλέγουν να κλείσουν την επιχείρησή τους και να

μεταφερθούν στο εξωτερικό. Πέρα από την Κύπρο που είναι από τους κυριότερους προορισμούς, οι επιχειρηματίες επιλέγουν να ιδρύσουν τις εταιρείες τους στην Βουλγαρία. Αξίζει να σημειωθεί πως το ίδιο συμβαίνει και με το ανθρώπινο δυναμικό κυρίως με εκπαίδευση, που επιλέγουν την φύγουν ως οικονομικοί μετανάστες. Με ερευνά που πραγματοποιήθηκε από την ICAP People Solutions, για την ανάλυση του φαινομένου brain drain έδειξε ότι το 42% των Ελλήνων που ζουν και εργάζονται στο εξωτερικό δεν πιστεύουν πως θα γυρίσουν πίσω.

Αυτό που θέλουν να αποφύγουν περά από την υψηλή φορολογία είναι και η αποφυγή της γραφειοκρατίας που από μόνη της καθιστά την κατάσταση δύσκολη για τις διεργασίες των εταιρειών. Μαζί και τα Capital Control που έχουν δημιουργήσει και προβλήματα ρευστότητας.

Πριν το 2011 στην Βουλγαρία υπήρχαν συνολικά 2.199 ελληνικές εταιρείες. Από το 2014 και έπειτα ιδρύθηκαν ακόμη 2500 από Έλληνες επιχειρηματίες, σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Υπηρεσίας Εσόδων της Βουλγαρίας. Συνολικά υπάρχουν τουλάχιστον 17.000 ελληνικές εταιρείες εκ των οποίων πάνω από 6.000 από αυτές φαίνεται να μην προβαίνουν σε καμία επιχειρηματική δραστηριότητα.

Γενικότερα, δεν υπάρχει μεγάλο πρόβλημα γραφειοκρατίας στην Βουλγαρία, κυρίως για την σύσταση μιας Ε.Π.Ε, όπου το απαιτούμενο κεφάλαιο επένδυσης είναι 1 ευρώ. Πέρα από την ευκολία ιδρύσεις, οι Έλληνες επιλέγουν την Βουλγαρία και για τον χαμηλό φορολογικό συντελεστή της, που είναι 10% και είναι, μαζί με το Φ.Π.Α της Κύπρου, ο χαμηλότερος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η φορολογία των εταιρικών κερδών είναι 10%, ενώ η πληρωμή μερισμάτων και η διανομή άλλων εισοδημάτων είναι στο 5%.

Μιας και η Βουλγαρία είναι μέλος της Ε.Ε., οι εταιρείες αυτές δεν θεωρούνται υπεράκτιες. Επιπλέον, η χώρα αυτή έχει υπογράψει και συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας και τα τιμολόγια που εκδίδουν αναγνωρίζονται από την ΕΕ. Ένα επιπλέον κίνητρο για την ίδρυση εταιρείας στην Βουλγαρία είναι και το φθινό εργατικό δυναμικό, όπου ο μέσος μηνιαίος μισθός είναι 350 ευρώ.

Τριγωνικές Συναλλαγές

Αφού οι δυνατότητες μεταφοράς κεφαλαίου είχαν περιοριστεί μέσω Capital Control, οι επιχειρήσεις επέλεξαν την διέξοδο μέσω τριγωνικών συναλλαγών, ώστε να μεταφέρουν κεφάλαια σε τραπεζικούς λογαριασμούς άλλων χωρών. Έτσι μπορούν, περά από το να συνεχίσουν ανενόχλητοι τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του, να αποκτήσουν από ακίνητα μέχρι και αυτοκίνητα με χαμηλότερους φόρους. Χάρη τις τριγωνικές συναλλαγές, οι ελληνικές επιχειρήσεις μπορούν να εισάγουν προϊόντα από τρίτες χώρες, να τα τιμολογούν π.χ. στη Βουλγαρία και στη συνέχεια μέσω βουλγάρικης εταιρείας να τα εξάγουν στην Ελλάδα και έτσι να επιβαρύνουν τα κέρδη τους με φορολογικό συντελεστή 10%.

Συνοψίζοντας τα πλεονεκτήματα ίδρυσης ελληνικών εταιρειών με έδρα τη Βουλγαρία, ισχύουν τα εξής οφέλη:

- Μείωση φόρου βάσει τεκμηρίων διαβίωσης ως φυσικό πρόσωπο στην Ελλάδα
- Μείωση των φορολογικών συντελεστών από τα κέρδη της εταιρείας
- Αποφυγή της ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας
- Μείωση κόστους λογιστικής παρακολούθησης της εταιρείας
- Απόκτηση διεθνούς επιχειρηματικού προφίλ

Οι υποχρεώσεις των εταιρειών στο κρατικό μηχανισμό

1. Οι αλλοδαπές εταιρείες είναι υποχρεωμένες να δαπανούν κάθε έτος 100.000€ για την κάλυψη της μισθοδοσίας των εργαζομένων αλλά και για τη λειτουργία του προσωπικού. Αλλά η εκάστοτε εταιρία υποχρεούνται να δημιουργήσουν για κάθε έτος τα απαραίτητα παραστατικά σύμφωνα με τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.
2. Ακόμα είναι υποχρεωμένες να εκδίδουν τιμολόγια σύμφωνα με τις δαπάνες που μπορεί να προκύψουν εντός κάθε έτους αλλά τον προσδιοριζόμενο κέρδος που μπορεί να έχουν με την συνδεδεμένη εταιρεία.
3. Οι 100.000€ που προαναφέρθηκαν πρέπει να εισπράττονται μέσω τραπεζικού εμβάσματος το οποίο θα βεβαιώνει αναγνωρισμένη τράπεζα που ανήκει στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Σημαντική παρατήρηση του εμβάσματος είναι να γράφετε πάνω στο έγγραφο το όνομα του νομικού προσώπου που το πραγματοποιεί.
4. Οι αλλοδαπές εταιρείες είναι υποχρεωμένες να διαθέτουν προσωπικό άνω των 4 ατόμων με δυνατότητα να υπάρξει 1 υπάλληλος μερικής απασχόλησης.
5. Σημαντική προϋπόθεση για την εξωχωρία εταιρεία είναι αν υπάρξει οποιαδήποτε αλλαγή στοιχείων ως προς την νομικής της μορφή, την επωνυμία, το αντικείμενο ή τη σύνθεση του ΔΣ κλπ. Είναι υποχρεωμένη να ενημερώσει το υπουργείο οικονομικών εντός 50 ημερών υποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
6. Τέλος αν συμβεί μια πρόσληψη ή απόλυση ενός ατόμου που άνηκε ή θα προστεθεί στο παρόν προσωπικό πρέπει εντός 15 ημερών να ενημερωθούν το Υπουργείο οικονομικών, το Υπουργείο εσωτερικών, Δημόσιας διοίκησης και αποκέντρωσης. Ακόμα η αλλαγή διεύθυνσης ή τηλεφώνου πρέπει να γίνει η αντίστοιχη ενημέρωση όπως και για το προσωπικό.

4.7 Συμμετοχή Αλλοδαπής επιχείρησης σε Ελληνική Κοινοπραξία

Υπάρχει η δυνατότητα σε ένα αλλοδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί επιχείρηση εκτός ελληνικής επικράτεια να συμμετέχει σε κοινοπραξία μόνο με τη λήψη Α.Φ.Μ., χωρίς να χρειάζεται η επιχείρηση του να βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια πριν να μπορέσουν να συμμετάσχουν σε κοινοπραξία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 27 του Ν.3522/2002. Προϋπόθεση για την εφαρμογή της διάταξης αυτής αποτελεί η εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για ημεδαπό φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Συμφώνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ 1286/23-12-2002, η αλλοδαπή επιχείρηση που συμμετέχει σε ημεδαπή κοινοπραξία δεν αποκτά την ιδιότητα του επιτηδευματία εκ του λόγου και μόνο

της συμμετοχής της στην κοινοπραξία και ως εκ τούτου δεν τηρεί βιβλία και στοιχεία για την συμμετοχή της.

4.8 Νομική και Φορολογική Αντιμετώπιση των Υπεράκτιων Εταιρειών

4.8.1 Φορολόγηση τόκων από εισοδήματα σε Offshore Εταιρείες

Όταν μια εταιρεία εισπράττει τόκους από εισοδήματα η νομοθεσία έχει ορίσει σύμφωνα με το Άρθρο 114 του Ν.2238/1994 είναι υποχρεωμένη να πληρώσει στο κράτος το 29% των τόκων από την 1/1/2006 μέχρι τις 31/12/2006 αφού πρώτα ολοκλήρωση τη δήλωση εισοδήματος του συγκεκριμένου έτους. Έπειτα υπήρξε αύξηση του ποσοστού παρακράτησης του συγκεκριμένου εισοδήματος από 29% σε 40% το οποίο ξεκίνησε να ισχύει από την 1/1/2013. Όμως υπάρχουν και οι περιπτώσεις όπου έχει ύπαρξη μείωση του συντελεστή εφόσον υπάρχει συμφωνία μεταξύ υπεράκτιος εταιρεία και κράτους για την αποφυγή της διπλή φορολόγησης των εισοδημάτων, αυτό συνέβη διότι το ποσοστό του συντελεστή είναι αρκετά υψηλό. Η παραπάνω διάταξη ισχύει για της αλλοδαπές εταιρείες οι οποίες δεν είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα.

4.8.2 Φορολόγηση Εισοδημάτων και Μετοχών

Όταν μια ΑΕ που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και επιθυμεί να μεταβιβάσει μετοχές σε άλλη εταιρεία επιβαρύνεται με φόρο της τάξης του 5% αλλά με την τεκμαρτή αξία των μετοχών και όχι την καθαρή δηλαδή μετά του φόρου σύμφωνα με το Άρθρο 13 του Ν.2238/1994. Αν η συναλλαγή πραγματοποιηθεί από ένα αλλοδαπό αγοραστή και μεταξύ ενός αγοραστή (φυσικό πρόσωπο) ή αντίστοιχα σε μια εταιρεία με τον αντίστοιχο εκπρόσωπο (νομικό πρόσωπο) τότε το κράτος δεν φορολογεί τη συγκεκριμένη συναλλαγή.

Συμφώνα με την ΠΟΛ.1032/26/1/2015 όποια παρέχει κατευθύνσεις ως προς το τρόπο φορολόγησης της μεταβίβασης μετοχικών τίτλων και το εισόδημα που προσφέρει στο φυσικό, αφού ο συντελεστής φορολογίας του είναι 15% χωρίς να χρειάζεται κάποια περαιτέρω κίνηση διότι το ποσό θα συμπεριληφθεί στην ετήσια φορολογική δήλωση του φυσικού προσώπου. Ρολό επίσης παίζει και η χρονική περίοδος που έχουν αποκτηθεί οι μετοχές, αφού αν οι μετοχές βρεθήκαν στη κατοχή του φυσικού προσώπου πριν την 1/1/2009 τότε απαλλάσσεται από την φορολογία.

Ακόμα ισχύουν οι παρακάτω περιπτώσεις οι οποίες αποφεύγουν τη φορολογία:

- Αν οι μετοχές έχουν αποκτηθεί μετά την 1/1/2009 και ο μεταβιβάζων συμμετέχει στην εταιρεία με μικρότερο ποσοστό του 5% του συνολικού κεφαλαίου.
- Επίσης αλλοδαπά νομικά πρόσωπα οι όποια δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλά ούτε και ακίνητο το όποιο να φορολογείται ανάλογα δεν καταβάλει το φόρο.
- Το ίδιο συμβαίνει και μετά φυσικά πρόσωπα όπου έχουν μόνιμη κατοικία χωρά με την όποια η Ελλάδα έχει έρθει σε συμφωνία για την αποφυγή διπλής φορολογίας. Με αυτό το τρόπο το φυσικό πρόσωπο δεν είναι υποχρεωμένο να δημιουργήσει ΑΦΜ

στην Ελλάδα, αλλά πρέπει να κατατεθεί πιστοποιητικό φορολογική κατοικίας για να πραγματοποιηθεί η απαλλαγή την όποια πρέπει να αποφασίσουν οι αρμόδιες αρχές.

4.8.3 Υποχρεωτική ύπαρξη Βιβλίων των Υπεράκτιων Εταιρειών & υποβολή δήλωσης Φόρου Εισοδήματος

Κάθε νομικό πρόσωπο σύμφωνα με το Άρθρο 1, παράγραφο 1 του Ν.3052/2002 αναφέρει ότι θεωρούνται επιτηδευματίες και υποχρεούνται να τηρήσουν βιβλία και στοιχεία. Επιπλέον επιτηδευματίας θεωρείτε και κάθε αλλοδαπό νομικό πρόσωπο οποιουδήποτε τύπου και το όποιο δεν είναι εγκατεστημένο μόνιμα στην Ελλάδα αλλά αγοράζει έναν ακίνητο εξ'ολοκλήρου ή ένα μέρος του και υπάρχει ο τρόπος της ενεργήσας ενός ακίνητου. Όμως αυτό σταμάτησε να υφίσταται σύμφωνα με την ΠΟΛ 1024/15/02/2007 που ισχύει από τη 1/1/2007 δηλαδή ότι σταματούν να θεωρούνται επιτηδευματίας τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που αποκτούν κυριότητα ή κάποιο άλλο δικαίωμα επί του ακίνητου. Ουσιαστικά με αυτή την απόφαση απαλλάσσει τις offshore εταιρείες από το να Κρατίνε βιβλία αν δεν υπάρχει κάποια άλλη δραστηριότητα με την όποια να απασχολείται η εταιρεία εκτός της κατοχής ακίνητου. Στη συνέχεια σύμφωνα με το ΚΦΑΣ του 2012 του Ν.4093/2012 απαλλάσσονται από την υποχρέωση απεικόνισης συναλλαγών εκτός αν πραγματοποιούν αλλαγές σε κάποιο ακίνητο που τους ανήκει ήδη ή δημιουργούν ένα νέο ακίνητο.

Ακόμα και αν μια εταιρεία έχει απελαθεί από κάθε φόρο και να μην χρειάζεται να καταβάλει κάποιο ποσό στην αντίστοιχη αρμόδια αρχή πρέπει να πραγματοποιεί κάθε έτος την υποβολή της φορολογικής δήλωσης για όλα τα εισοδήματα ακόμα και αν φορολογούνται αυτοτελώς, Κάτι που ρυθμίζεται από το Άρθρο 68 του Ν.4172/2013 που ορίζει για να τα νομικά πρόσωπα.

4.8.4 Νομολογία Αρείου Πάγου

Η σχετική νομολογία του (2/2003) οι όποια αναφέρει πως οι offshore εταιρείες που η έδρα τους δεν βρίσκεται στη Ελλάδα αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες σύστασης τους στην Ελλάδα όπου πραγματοποιούν διαφορές επιχειρηματικές ενεργείες τότε κρίνονται ως άκυρες από τον Άρειο Πάγο. Αν αποδειχτεί ότι η πραγματική της έδρα βρίσκεται στην Ελλάδα δεν έχουν πραγματοποιηθεί οι απαραίτητες ενέργειες σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο τότε παύει να εθεωρείτο υπεράκτια εταιρεία και δεν απολαμβάνει τους χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές αλλά αντιμετωπίζεται ως μια απλή εταιρείας. Η σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την εφαρμογή του Κώδικα φορολογίας εισοδημάτων (ΚΦΕ) είναι η διεθνής σύμβαση που επιτρέπει την ανταλλαγή όλων των πληροφοριών που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας.

Όμως υπάρχουν και κράτη τα όποια δεν συνεργάζονται και δεν ανταλλάσσουν φορολογικά στοιχεία αλλά και προσωπικά στοιχεία ατόμων που ανήκουν σε υπεράκτιες εταιρείες συνήθως με παράνομες δραστηριότητες. Τα συγκεκριμένα κράτη δεν ανήκουν στην Ε.Ε. και

έχουν εξεταστεί επανειλημμένως για τα φορολογικά θέματα από τον ΟΟΣΑ και δεν έχουν συνάψει ούτε εφαρμόζουν τη σύμβαση διοικητικής συνδρομής στο φορολογικό τομέα με την Ελλάδα αλλά και το ίδιο ισχύει και για αρκετά ακόμα κράτη.

Τα χρήματα τα όποια το φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο δεν καταβάλει λογά των χαμηλών συντελεστών φορολογίας στο κράτος το όποιο υπάγεται ένιαι αρκετά. Έτσι κατανοούμει ότι αν η φορολογική κατοικία ενός ατόμου βρίσκεται ακόμα και σε κράτος μέλος της Ε.Ε. μπορεί να μην φορολογείται με τον αναμενόμενο συντελεστή ενός κράτους μέλους της Ε.Ε. ή επί των κερδών που μπορεί να έχει. Παρατηρείται ότι η σύγκριση γίνεται μεταξύ του πόσου φόρου και του φορολογικού συντελεστή. Η σύγκριση θα πρέπει να γίνεται μεταξύ των φορολογικών συντελεστών όπως αυτή ορίζονται έπο τη φορολογική νομοθεσία ενός άλλου κράτους και όχι με βάση τους πραγματικούς φορολογικούς συντελεστές κάθε χώρας.

Το άρθρο 65, παράγραφο 6 και 7 του Ν.4172/2013 ορίζει τα κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς και περιλαμβάνονται σε έναν κατάλογο που δημοσιεύεται τον Ιανουάριο κάθε έτους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Το Άρθρο 22 του ΚΦΕ ορίζει για τον προσδιορισμό του κέρδους έπο επιχειρηματική δραστηριότητα, εκπίπτουν έπο οι δαπάνες των επιτηδευμάτων όπως ορίζεται από το άρθρο.

Το Άρθρο 23, περ.γ του ΚΦΕ ορίζει ότι δεν εκπίπτει το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται από το φυσικό ή το νομικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος μη συνεργάσιμου κράτους ή κράτος προνομιακού φορολογικού καθεστώτος εκτός αν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές σχετίζονται με φοροδιαφυγή ή φοροαποφυγή αλλά αφορούν πραγματικές συναλλαγές. Αυτό είναι απαραίτητο έτσι ώστε να αναγνωριστούν οι πραγματικές δαπάνες τους. Συμφώνα με το Άρθρο 66 του ΚΦΕ (Ν.4172/2013) έγινε προσαρμογή της εσωτερικής φορολογικής νομοθεσίας στις οδηγίες του Ψηφίσματος του Συμβούλιου της 8/6/2010 για το συντονισμό των κανόνων περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιρειών και περί κεφαλαιοποίησης όντος της Ε.Ε. (2010/C156/01), αλλά και τις Ανακοίνωσης της Επιτροπής (COM (2007) 785), συμφώνα με την όποια συστήνεται η εφαρμογή των κανόνων και καταχρήσεων στον τομέα της άμεσης φορολογίας όντος της Ε.Ε.

Συμφώνα με το Άρθρο 66 του Ν.4172/2013 ορίζεται ότι στο φορολογητέο εισόδημα ενός φορολογούμενου περιλαμβάνονται και τα μη διανεμηθέντα κέρδη ενός νομικού προσώπου που είναι φορολογικός κάτοικος άλλης χώρας στο όποιος ο φορολογούμενος είτε μαζί με αλλά πρόσωπα συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου αλλά και στα κέρδη εφόσον ισχύουν τα παρακάτω:

- Η συμμετοχή να είναι μεγαλύτερη του 50%.
- Η νομική οντότητα να είναι φορολογικός κάτοικος σε μη συνεργάσιμο κράτος ή σε κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς.
- Ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 30% του καθαρού εισοδήματος προ φόρων που πραγματοποιεί η νομική οντότητα προέρχεται από ένα ή περισσότερα από τα εισοδήματα της παραγράφου 3 του Άρθρου 66.

Συμφώνα με την ΠΟΛ.1076/17.3.2014, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1/1/2014 δηλαδή για μη διανεμηθέντα κέρδη αλλοδαπών εταιρειών που προκύπτουν από την ημερομηνία αυτή και μετά και συνεπώς δεν περιλαμβάνουν τα μη διανεμηθέντα κέρδη παρελθουσών χρήσεων των εταιρειών αυτών.

4.8.5 Κατηγορίες φορολόγησης των offshore στην Ελλάδα

4.8.5.1 Μερίσματα των offshore

Αν μια υπεράκτια εταιρεία έχει στη κατοχή της διανεμόμενα μερίσματα είναι υποχρεωμένη να καταβάλει το 10% των εσόδων που προελθών στο κράτος (Ν.3697/2008).

4.8.5.2 ‘Παράνομες’ διακινήσεις από offshore

Από την εμφάνιση των offshore και έπειτα αρκετοί εκμεταλλεύτηκαν την έδρα τη μητρικής εταιρείας με η οποία πρόσφερε πολύ χαμηλούς έως και μηδενικούς φόρους για να μπορέσουν να αγοράζουν προϊόντα προς εισαγωγή σε χώρα με υψηλότερο φορολογικό συντελεστή και με μεγάλο εύρος κέρδους με την πώληση τους. Ουσιαστικά οι θυγατρικές εταιρείες της κεντρικής εταιρείας δημιουργούσαν στα μεγάλα αστικά κέντρα έναν αθέμιτο ανταγωνισμό με πολύ προσιτές τιμές προς την αγορά αλλά και χαμηλό κόστος συντήρησης και πώλησης για τις ίδιες.

Έτσι αυτή η δραστηριότητα έπρεπε να περιοριστεί, κάτι που γίνεται με την ακολουθία του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος στον οποίο το αναφέρεται το ζήτημα στο Άρθρο 23 Ν.4172/2013. Δηλαδή η εκάστοτε εταιρεία πρέπει να αιτιολογήσει το πώς η αγορά των εισαγόμενων προϊόντων είναι πραγματική. Κάτι παρόμοιο εμφανίζεται και σε ακόμα δυο ήρθα του προαναφερόμενου νομού που αφορά τις ενδοομιλικές συναλλαγές και την ύπαρξη στοιχείων από την εταιρεία για να μπορεί να υπάρξει «προέγκριση της μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης» από την αντίστοιχη φορολογική αρχή.

4.9 Αντιμετώπιση των Τριγωνικών Συναλλαγών με τις Υπεράκτιες Εταιρείες

Προσπαθώντας να περιορίσει τις τριγωνικές συναλλαγές, η κυβέρνηση εξέτασε τους εξής νομούς που αφορούν το φαινόμενο (3842/2010, 3942/2011, 4110/2013, 4171/2013 και 4250/2014), οι όποιοι έχουν να κάνουν με ρυθμίσεις χρεών από επιχειρήσεις, που πραγματοποιούν συναλλαγές με υπεράκτιες εταιρείες, προς το δημόσιο. Για την πάταξη της λοιπόν, έχει επιβληθεί ο «προληπτικός» φόρος ΦΠΑ 26% για αγορές και άλλες δαπάνες που

πραγματοποιούν οι ελληνικές εταιρείες από άλλες offshore εταιρείες που ανήκουν σε φορολογικούς παραδείσους που δεν συνεργάζονται με την Ελλάδα σε θέματα φορολογίας και που βρίσκονται στην «μαύρη» λίστα που δημοσιευτεί σε διαφορές εκθέσεις από τον ΟΟΣΑ. Συμπεριλαμβάνονται και άλλες χώρες που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, δηλαδή με φορολογικό συντελεστή κάτω από 13%. Εάν όμως, μέσα σε διάστημα 12 μηνών από την στιγμή της συναλλαγής αποδειχτεί ότι νομική και σε κανονικές τιμές συναλλαγής, τότε ο φόρος που πλήρωσε η ελληνική εταιρεία επιστρέφεται.

Πρέπει να τονιστεί ότι η εφαρμογή αυτή στοχεύει τις εμπορικές συναλλαγές. Σύμφωνα με την Καθημερινή, η παρακράτηση φόρου του 26% θα γίνεται για συναλλαγές με συνολικά 57 χώρες, στις οποίες βρίσκεται και η Κύπρος. Παρακάτω δίνεται μια λίστα με τις πέντε κυριότερες χώρες οι οποίες δεν συνεργάζονται με την Ελλάδα και αποτελούν και χωρά με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς. Επίσης θα δίνονται και το ύψος των εισαγωγών από τις εκάστου χώρες σε ευρώ αλλά και ο φορολογικός συντελεστής τους. Τα στοιχεία είναι του έτους 2014.

Χώρα	Εισαγωγές (Ευρώ)	ΦΠΑ
Βουλγαρία	1,5 δισ ευρώ	10%
Σαουδική Αραβία	1,3 δισ ευρώ	20%
Κύπρος	392 εκατ. ευρώ	19%
Ιρλανδία	301 εκατ. ευρώ	12,5%
Σκόπια	192 εκατ. ευρώ	

Ενώ η διατάξεις αυτές προσπαθούν να αποθαρρύνουν τις επιχειρήσεις από τις τριγωνικές συναλλαγές, υπάρχει μεγάλη δυσαρέσκεια από αυτές. Η ένσταση αυτή προέρχεται κυρίως από εταιρείες που συναλλάσσονται νόμιμα με επιχειρήσεις από αυτές τις χώρες και αναγκάζονται παρόλα αυτά να καταβάλουν τον παρακρατούμενο φόρο του 26%. Αυτό δημιουργεί και πρόβλημα ρευστότητας σε αυτές τις επιχειρήσεις που πρέπει να περιμένουν 12 μήνες για την επιστροφή των φόρων αυτών. Η αδυναμία αυτή που δημιουργείται στις συναλλαγές πλήττει τις ελληνικές επιχειρήσεις και τις εξαναγκάζει είτε να κλείνουν, είτε να αλλάζουν έδρα και να μεταφέρονται σε άλλες χωράς. Το πρόβλημα αυτό δεν πέρασε απαρατήρητο από το Υπουργείο Οικονομικών και έτσι υπήρξαν μερικές αλλαγές στην αρχική διάταξη. Πρώτον, εάν οι επιχειρήσεις αποδείξουν έγκαιρα ότι η συναλλαγή είναι νόμιμη, τότε δεν απαιτείται να πληρώσουν τον φόρο και δεύτερον, εφόσον αποδιώχθηκε «καθαρή» η συναλλαγή, τότε ο παρακρατούμενος φόρος επιστρέφεται σε 3 μήνες και όχι σε 12.

4.10 Η Περίπτωση των Ακινήτων στην Ελλάδα

4.10.1 Πλεονεκτήματα και Μειονεκτήματα απόκτησης ακινήτων από Εξωχώριες Εταιρείες

Πλεονεκτήματα

- Αποτελεί σχεδόν αδύνατο να αποδειχθεί ποιος είναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης ενός ακινήτου, εφόσον το όνομα του δεν φαίνεται πουθενά.
- Δεν υπάρχει τεκμήριο απόκτησης (πόθεν έσχες) του ακινήτου ούτε φορολογείται το κεφάλαιο της αγοράς του ακινήτου.
- Οι ιδιοκτήτες του ακινήτου δεν χρειάζεται να δεσμεύσουν την ατομική τους περιουσία σε δανειστές για την απόκτηση του ακινήτου.
- Αποφυγή διεκδικήσεων συζύγων σε περίπτωση διαζυγίων.
- Σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής δωρεάς, γονικής παροχής ή μεταβίβασης του ακινήτου ο νέος ιδιοκτήτης του ακινήτου θα λάβει το σύνολο των μετοχών και δεν θα καταβληθεί ουδέποτε φόρος μεταβίβασης, κληρονομίας, γονικής παροχής ή δωρεάς.

Μειονεκτήματα

- Η ετήσια καταβολή φόρου 15% επί της αντικειμενικής αξίας τους κινήτου. Υπολογίζεται ότι σε 30 χρόνια, ο ιδιοκτήτης χάνει υπό τη μορφή φόρου μεγάλο μέρος της αξίας του ακινήτου.
- Στη περίπτωση αγοράς ενός ακινήτου από μια επιχώρια εταιρεία, ο αγοραστής είναι πολύ επιφυλακτικός στην αγορά των μετοχών, γιατί είναι αδύνατον να γνωρίζει τυχόν άλλες υποχρεώσεις της εξωχώριας εταιρείας.
- Η εξωχώρια εταιρεία πρέπει να πληρώνει φόρους και για τα εικονικά ενοίκια που εισπράττει από αυτόν που κατοικεί στο ακίνητο.
- Η εξωχώρια εταιρεία πρέπει να πληρώνει φόρο κατοχής ακινήτου.

Συμφώνα με την ιστοσελίδα www.naftemporiki.gr, οι απαλλαγές από τον ειδικό φόρο 15% επί των ακινήτων στερούν από τον κρατικό προϋπολογισμό 3,5 δις ευρώ κάθε χρόνο. Πρόκειται για 6770 εταιρείες και αλλά νομικά πρόσωπα τα όποια έχουν στην ιδιοκτησία τους ακίνητα μεγάλης αξίας στην Ελλάδα. Μαζί με τον κρατικό προϋπολογισμό, η ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών στη Βουλή κατάθεσε και τον αναλυτικό τόμο καταγραφής των φοροαπαλλαγών, συμφώνα με τον όποιο οι προαναφερθέντες εταιρείες εξαιρέθηκαν από τον ειδικό νόμο και γλύτωσαν ακριβώς 3.483.863.013 ευρώ. Εκτιμάται ότι η αξία αυτή ξεπερνά κατά 300 εκατομμύρια ευρώ τον ΕΝΦΙΑ που καλούνται να πληρώσουν 50.000 εταιρείες.

Από την 1^η Ιανουαρίου του 2003 εφαρμόστηκε ο ειδικός νόμος για τα ακίνητα που επιβάλλεται από τις διατάξεις 15 ως και 18. Ο ειδικός νομός δημιουργήθηκε για την πάταξη της φοροδιαφυγής από εταιρείες που έχουν στην ιδιοκτησία τους ακίνητα εντός της χώρας.

Άρθρο 15 – Ειδικός φόρος επί των Ακινήτων

1. Οι εταιρείες που έχουν στην ιδιοκτησία τους ή αν έχουν δικαιώματα επικαρπίας σε ακίνητα, δεσμεύονται να καταβάλλουν ετησίως ειδικό φόρο 3% επί της αξίας του ακινήτου.
2. Από τον ειδικό νόμο υπάρξουν οι εξής εξαιρέσεις
 - Εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι διαθέσιμες στη χρηματιστηριακή αγορά.
 - Εταιρείες που έχουν και άλλες πηγές ακαθάριστων εσόδων στην Ελλάδα, τα οποία είναι μεγαλύτερα των ακαθάριστων εσόδων από το ακίνητο. Στα ακαθάριστα έσοδα δεν υπολογίζονται τα έσοδα από ακίνητα, τα οποία η εταιρεία που τα κατέχει τα χρησιμοποιεί για να ασκήσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.
 - Εταιρείες, οι οποίες ανεγείρουν κτήρια και άλλες εγκαταστάσεις για να τις χρησιμοποιήσουν για τους κερδοσκοπικούς σκοπούς της επιχείρησης. Η εξαίρεση αυτή γενικά ισχύει για εταιρείες που ασκούν βιομηχανικές, τουριστικές ή εμπορικές δραστηριότητες. Η εξαίρεση παύει να ισχύει αν η εταιρεία δεν ξεκινήσει να ασκεί τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της μέσα σε επτά χρόνια από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας, ή αν τα ακίνητα δεν μεταβιβαστούν, εκμισθωθούν, εισφέρουν, κατά χρήση, παραχωρηθούν δωρεάν ή χρησιμοποιηθούν προς εκμετάλλευση από την εταιρεία ή τρίτο κατά οποιονδήποτε άλλο τρόπο, πριν τη συμπλήρωση δέκα χρόνων από την έκδοση της αρχικής οικοδομικής άδειας.
 - Ναυτιλιακές εταιρείες που έχουν γραφεία στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις Α.Ν.89/1967 (ΦΕΚ132/Α/) όπως τροποποιήθηκε συμπληρώθηκε με τον Α.Ν.378/1968 (ΦΕΚ82/Α/), το Ν.27/1975 (ΦΕΚ 77/Α/), το Ν.814/1978 (ΦΕΚ144/Α/) και το Ν.2234/1994 (ΦΕΚ 142/Α/) και πλοιοκτήτριες εταιρείες εμπορικών πλοίων για τα ακίνητα που χρησιμοποιούν μόνο για γραφεία ή αποθήκη για τις ανάγκες της εταιρείας. Επίσης, εταιρείες για τα ακίνητα που εκμισθώνουν σε ναυτιλιακές εταιρείες του α.ν 89/1967 όπως ισχύει, αποκλειστικά για την εγκατάσταση των γραφείων ή των αποθηκών τους. Επίσης εταιρείες που μέχρι την έναρξη της ισχύος του νομού αυτού ανήκουν σε ναυτιλιακά συμφέροντα για τα ακίνητα που αποκτήθηκαν μέχρι τη 1^η Ιανουαρίου 2003, εφόσον τα χρήματα που έχουν εισαχθεί στην Ελλάδα για την απόκτηση των ακινήτων αυτών προέρχονται από ναυτιλιακή δραστηριότητα.
 - Εταιρείες που ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε οργανισμούς του δημοσίου δικαίου, όπως αυτοί νοούνται σύμφωνα με την παράγραφο του άρθρου 2 του Π.Δ. 346/1998 (ΦΕΚ 230/Α/), όπως ισχύει.
 - Εταιρείες που εκμισθώνουν ακίνητα σε εταιρείες που θα τα χρησιμοποιήσουν μονό ως γραφεία.

3. Από τις διατάξεις της παραγράφου 1 εξαιρούνται και άλλες κατηγορίες εταιρειών, οι οποίες έχουν έδρα είτε στην Ελλάδα ή σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα. Οι κατηγορίες εταιρειών:
 - **Ανώνυμες Εταιρείες** που έχουν ονομαστικές μετοχές μέχρι φυσικού προσώπου ή που δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα που τις κατέχουν
 - **Ε.Π.Ε.**, εφόσον τα εταιρικά μερίδια ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα όποια ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν.
 - **Προσωπικές εταιρείες**, εφόσον οι εταιρικές μερίδες ανήκουν σε φυσικά πρόσωπα ή εφόσον δηλώνουν τα φυσικά πρόσωπα στα όποια ανήκουν οι εταιρείες οι οποίες συμμετέχουν.
 - Εταιρείες, των οποίων το σύνολο των ονομαστικών μετοχών ή μεριδίων ανήκουν σε ίδρυμα ημεδαπό ή αλλοδαπό, εφόσον κοινωφελείς σκοπούς στην Ελλάδα.
4. Εξαιρούνται επίσης και οι εταιρείες που βρίσκονται σε τρίτες χώρες, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι μια από τις περιπτώσεις εταιρείας της παραγράφου 3, εφόσον υπάρχει σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής με τη χώρα της έδρας τους.
5. Η απόδειξη των νόμιμων προϋποθέσεων για την υπαγωγή του στις εξαιρέσεις των παραγράφων 2,3 και 4 βαρύνει το πρόσωπο που τις επικαλείται.
6. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θεωρούνται κύριοι ή επικαρπωτές από το χρόνο της σύνταξης των οριστικών συμβολαίων ανεξάρτητα από τη μεταγραφή τους.
7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Παραδείγματα εταιρειών που εξαιρούνται από ειδικό φόρο

Παράδειγμα 1 - (Σαμέλης 2009 σελ.35)

Η εταιρεία DOM L.T.D με έδρα την Αργεντινή έχει ένα ακίνητο στη Ελλάδα, από το οποίο εισέπραξε από ενοίκια 5000 ευρώ το έτος 2003 (χρήση 2002).

Η εταιρεία ασκεί επίσης άλλη εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα. Εμπορεύεται κατεψυγμένο κρέας. Η δραστηριότητα γίνεται σε άλλο κτήριο και το τεκμαρτό μίσθωμα της ιδιοχρησιμοποίησης ήταν 15.000 ευρώ για την χρήση του 2002 (δεν συνυπολογίζονται με το

ανώτερο μισθώματα).

Τα ακαθάριστα έσοδα από την εμπορική δραστηριότητα για την χρήση του 2002 ήταν 35000 ευρώ.

Η εταιρεία δεν υπόκειται στον ειδικό φόρο διότι κατά τη χρήση του 2002 τα έσοδα της από τα ακίνητα ήταν λιγότερα από αυτά της εμπορικής δραστηριότητας. Το ποσό των 15000 ευρώ από το ίδιο χρησιμοποιούμενο ακίνητο της δεν συμπεριλαμβάνεται στα έσοδα από τα μισθώματα της εταιρείας.

Παράδειγμα 2- (Σαμέλης 2009 σελ.36)

Η εταιρεία JUPITER, με έδρα την Ιταλία, που έχει αγροτεμάχια στη Σαντορίνη και δεν ασκεί άλλη δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Το 50% των μετοχών της ανήκουν στην εταιρεία ΗΛΙΟΣ Α.Ε., με έδρα την Ελλάδα και η οποία δηλώνει τα 5 φυσικά πρόσωπα που κατέχουν το σύνολο των μετοχών της. Το υπόλοιπο 50% ανήκει σε δυο φυσικά πρόσωπα, που τα δηλώνει.

Η εταιρεία απαλλάσσεται του ειδικού φόρου γιατί δηλώνει τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν το σύνολο των μετοχών της αλλά και επειδή για την Ιταλία ως χώρα της Ε.Ε. δεν απαιτείται σύμβαση διοικητικής συνδρομής για την καταπολέμηση της απάτης και της φοροδιαφυγής.

Άρθρο 16 – Ευθύνη των παρένθετων προσώπων

1. Για την καταβολή του ειδικού φόρου ευθύνονται σε ολόκληρο με τον υπόχρεο παρένθετα πρόσωπα. Τα παρένθετα πρόσωπα πρέπει να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που συμμετέχει με οποιαδήποτε μορφή ή ποσοστό σε νομικό πρόσωπο, που έχει επικαρπία σε ακίνητο ή συμμετέχει σε τρίτο νομικό πρόσωπο που έχει πλήρη κυριότητα ή αλλά εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητα ή παρεμβάλλεται με οποιονδήποτε τρόπο στη σειρά των συμμετοχών στο κεφάλαιο ενός νομικού προσώπου.
2. Σε περίπτωση που η κυριότητα ή επικαρπία σε ακίνητο μεταβιβαστεί σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, όπως προβλέπεται στη προηγούμενη παράγραφο, τότε η ευθύνη για την καταβολή του ειδικού φόρου στον υπόχρεο μεταβιβάζεται στον νέο κύριο ή επικαρπωτή.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 ορίζεται σε ολόκληρο και η ευθηνή των παρένθετων προσώπων (φυσικών ή νομικών) για την αναβολή του ειδικού φόρου εφόσον συμμετέχουν με οποιαδήποτε μορφή ή παρεμβάλλονται με οποιονδήποτε τρόπο στη σειρά μετοχών, στο κεφάλαιο ενός νομικού προσώπου. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παραγράφου 2 προβλέπεται ευθηνή για την καταβολή του φόρου, εκτός του υπόχρεου, και του νέου κύριου

ή επικαρπωτή, αν η κυριότητα ή επικαρπία μεταβιβάσθει. Διευκρινίζεται ότι η ευθνή σε ολόκληρο μαζί με τους υπόχρεους έχουν και οι τελευταίοι κάτοχοι ακινήτων από σύμβαση. Για να θεμελιώνεται η ευθνή απαιτείται:

- Να υπάρχει τίτλος με βάση την οποία βεβαιώθηκε σε βάρος του υπόχρεου ο φόρος, ο οποίος θα αποτελέσει και τον τίτλο για την είσπραξη του φόρου από τον τρίτο και
- Το ακίνητο μεταβιβάστηκε από τον κυρίως υπόχρεο σε φόρο με σύμβαση, η οποία καταρτίστηκε μεταξύ αυτού και του τρίτου.

Ως εκ τούτου, ο κάτοχος του ακινήτου που το απόκτησε με αναγκαστικό πλειστηριασμό και οι καθολικοί ή ειδικοί διάδοχοι του, δεν ευθύνονται για το φόρο που βεβαιώθηκε σε βάρος του υπόχρεου γιατί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, όπως ισχύει αυτός που επισπεύδει τον πλειστηριασμό είναι υποχρεωμένος, με ποινή να ακυρωθεί ο πλειστηριασμός, να κοινοποιήσει με δικαστικό επιμελητή, στους προϊστάμενους των Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας της κατοικίας και της άσκησης του επαγγέλματος τους υπόχρεο σε φόρο, αντίγραφο του προγράμματος πλειστηριασμού, ώστε να μπορεί το δημόσιο να αναγγελθεί, για την κατάταξη του στο εκπλειστηρίασμα.

Τονίζεται ότι ο τελευταίος κάτοχος δεν ευθύνεται για ολόκληρο το φόρο που οφείλεται από τον υπόχρεο, αλλά μόνο για τον φορο που επιμεριστικά αναλογεί στο ακίνητο που κατεχει.

Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω, δίνεται το εξής παράδειγμα.

Έστω ότι η εταιρεία AXION L.T.D , η οποία είναι υπόχρεη σε καταβολή σε καταβολή του ειδικού φόρου επί των ακινήτων, είναι κυρία την 1^η Ιανουαρίου ενός αγροτεμάχιου αξίας, κατά δήλωση 200.000 ευρώ και ενός διαμερίσματος αξίας, κατά δήλωση 100.000 ευρώ, το οποίο μεταβίβασε λόγω πώλησης.

Υπέβαλε εμπρόθεσμη δήλωση για το σύνολο της αξίας των ακινήτων της (300.000 ευρώ) και κατέβαλε φόρο βάσει δήλωσης 9.000 ευρώ.

Κατά τον έλεγχο που γίνεται μετά από 12 μήνες από την υποβολή της δήλωσης, η συνολική αξία της περιουσίας προσδιορίστηκε οριστικά στο ποσό των 700.000 ευρώ και η αξία του διαμερίσματος που μεταβιβάστηκε σε 200.000 ευρώ.

Εφόσον η συνολική αξία της περιουσίας είναι 700.000 ευρώ, ο φόρος που αναλογεί είναι 21.000 ευρώ. Αφαιρώντας τον φορο της δήλωσης (9.000) μένει 12.000 ευρώ υπόλοιπο. Προσθέτοντας και φόρο ανακρίβειας ($3 \cdot 12 = 36\%$). Αρά 4.320 ευρώ, και σύνολο φόρου 16.320 ευρώ.

Το ποσό του φόρου που αναλογεί επιμεριστικά στην αξία του ακινήτου που μεταβιβάστηκε, είναι $(16.320 \cdot 200.000) / 700.000 = 4.662,86$. Γι αυτό το ποσό του φόρου ευθύνεται και ο τελευταίος κάτοχος του ακινήτου.

Άρθρο 17 - Διαδικασία Επιβολής του Ειδικού Φόρου

Η υποχρέωση της καταβολής του ειδικού φόρου ξεκινά από τη 1^η Ιανουαρίου κάθε χρόνο.

1. Για τον υπολογισμό του ύψους του προς καταβολή ειδικού φόρου, λαμβάνεται υπόψη η αξία του ακίνητου και τα εμπράγματα σε αυτά τα δικαιώματα κατά την 1^η Ιανουαρίου του έτους φορολογίας για τον προσδιορισμό της οποίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 2961/2001.
2. Αρμόδιος για την παραλαβή των δηλώσεων και τη βεβαίωση του φόρου αρμόδια είναι ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, που είναι αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος.

Κάθε εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταθέτει τη φορολογική της δήλωση για τα εισοδήματα που παραλαμβάνει από χρήση των ακινήτων της. Όπως προαναφέραμε σε όλες τις εταιρείες υπάρχει ένας εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος που πρέπει να υποβάλει την φορολογική δήλωση μέχρι της 20 Μαΐου. Σε αυτή τη περίπτωση φορολόγησης των υπεράκτιων εταιρειών ξεχωρίζουν 2 κατηγορίες:

- Αν στην εταιρεία ανήκει εξ ολοκλήρου ένα ακίνητο που εκμεταλλεύεται (επικαρπία ή υψηλή κυριότητα) ο φόρος που πρέπει να καταβάλει συμφωνάμε τον Ν.3842/2010 3%-15% ανάλογα την αντικειμενική αξία που έχει το ακίνητο.
- Αυτή η κατηγορία αφορά εταιρείες που έχουν θυγατρικές εταιρείες στην Ελλάδα αλλά δεν πραγματοποιούν επιχειρηματικές ενέργειες οφείλουν να καταβάλλουν φόρο από 3.5% και πάνω από την αξία που έχει το ακίνητο το οποίο μπορεί να κατοικείται από άτομο που δεν έχει σχέση με την εταιρεία αλλά νοικιάζει το οίκημα. Το ποσό που θα μπει στα ταμεία της εταιρείας θα υπολογιστεί τεκμαρτά και όχι από τα καθαρά έσοδα.

Τα τελευταία χρόνια της κρίσης παρατηρήθηκε έντονα το φαινόμενο της μεταβίβασης των ακινήτων λόγω της υψηλής φορολογίας που έχει επιβληθεί, όμως οι offshore δεν αντιμετωπίζουν τέτοιο πρόβλημα ιδιαίτερα τα ακίνητα που χτυστίκαν ή αγοραστήκαν πριν της 31/12/2005 είδαν του φορολογικούς συντελεστές να μειώνονται από 9%-11% σε 8%-10% (Άρθρο 22, Ν.3842/2010).

Όταν ένα ακίνητο πρόκειται να μεταβιβαστεί σε νομικό ή φυσικό πρόσωπο η εταιρεία δεν καταβάλει το φόρος ως προς την αξία του ακίνητου, κάτι που ισχύει με την ψήφιση του Ν.3091/2002 Άρθρο 18. Ουσιαστικά είναι και από τους κύριους λόγους ένα ακίνητο να βρίσκεται στην κατοχή μιας offshore.

3. Η δήλωση υποβάλλεται μέχρι την 20^η Μαΐου του έτους φορολογίας, για τον τρόπο υποβολής της δήλωσης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 2961/2001. Ο φόρος που αναλογεί καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της δήλωσης. Εάν η δήλωση καταβληθεί χωρίς τον φόρο θεωρείται απαράδεκτη και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

4. Για την επιβολή άλλων φόρων ή πρόστιμων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1,4,5,6,7, και 8 του άρθρου 1 αλλά και των άρθρων 2,4,9,15,22,23 και 24 του Ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179/Α/), όπως ισχύουν.
5. Με την απόφαση του υπέργειου Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης της δήλωσης, καθώς και κάθε άλλο θέμα που αφορά την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

4.11 Η περίπτωση των Ναυτιλιακών Εταιρειών στην Ελλάδα

Είναι γνωστό ότι η Ελληνική ναυτιλία είναι η μεγαλύτερη στον κόσμο. Η αξία του εγχώριου ιδιωτικού στόλου φτάνει σχεδόν τα 100 δις δολάρια. Με δραστηριότητες όπως οι μεταφορές υγροποιημένων αερίων και την δράση των βυτιοφόρων. Η ελληνική ναυτιλία έχει το 19% του μεριδίου αυτής της αγοράς. Ακολουθεί ο παρακάτω πίνακας με τις χώρες με τους μεγαλύτερους στόλους. Μέτρηση σε εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ.

Πηγή VesselsValue

ΧΩΡΑ	TOTAL
GREECE	\$99.589
JAPAN	\$89.122
CHINA	\$83.544
USA	\$46.961
SINGAPORE	\$44.911
NORWAY	\$42.851
GERMANY	\$33.287
UK	\$28.122
SOUTH KOREA	\$24.464
DENMARK	\$23.725

Οι ναυτιλιακές εταιρείες υπάγονται στον Ν. 25/1967. Οι πλοιοκτήτες γενικότερα επιλέγουν να ιδρύουν εταιρείες για κάθε πλοίο που έχουν χωρίς να έχουν σχέση μεταξύ τους, ώστε σε περίπτωση που προκύψει πρόβλημα με ένα πλοίο να μην επηρεάσει τα άλλα. Υπάρχει μια

ξεχωριστή Δ.Ο.Υ πλοίων που βρίσκεται στον Πειραιά. Όσον αφορά την φορολογία παίζουν ρολό τρεις παράγοντες, το μέγεθος, η χωρητικότητα και η παλαιότητα του πλοίου.

Ο λόγος που επιλέγεται η Ελλάδα ως έδρα αρκετών υπεράκτιων ναυτιλιακών εταιρειών είναι οι αλλαγές φόρων που προκύπτουν από το άρθρο 7 του ν. 27/1975:

1. Πλοία που ναυπηγούνται όντος της χώρας έχοντας ελληνική σημαία δεν φορολογούνται μέχρι να συμπληρώσουν 6 χρόνια από την κατασκευή τους.
2. Πλοία που πραγματοποιούν τακτικά δρομολόγια από την Ελλάδα στο εξωτερικό ή μόνο σε χώρες εξωτερικού και τα κρουαζιερόπλοια καταβάλλουν μειωμένο φόρο κατά 50%.
3. Πλοία που είναι κάτω των 20 ετών από τη κατασκευή τους, τα όποια υφίστανται επισκευές που γίνονται στην Ελλάδα, απαλλάσσονται από φόρο των διεργασιών αυτών και επιπλέον απαλλαγή φόρων για δαπάνες ύψους 100.000 στο επόμενο έτος από αυτό που πραγματοποιήθηκαν οι επισκευές.

4.11.1 Ίδρυση Ναυτιλιακής Εταιρείας στην Ελλάδα

Ο λόγος που αρκετές εξωχώριες ναυτιλιακές εταιρείες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα είναι κυρίως οι φοροαπαλλαγές που υφίστανται. Παρακάτω αναγράφονται τα δικαιολογητικά για την ίδρυση αλλοδαπών και ημεδαπών εταιρειών στην Ελλάδα.

Για Αλλοδαπές Ναυτιλιακές Εταιρείες

1. Αίτηση όπου περιλαμβάνεται η ακριβή επωνυμία, έδρα και ιθαγένεια της εταιρείας, ο τύπος υπό τον οποίο λειτουργεί καθώς και η δραστηριότητα αυτής στη χώρα της έδρας της, το αντικείμενο των εργασιών του γραφείου της στην Ελλάδα καθώς και ο εκπρόσωπος της. Επίσης στην αίτηση αναγράφονται επίσης:
 - I. Η εταιρεία αναλαμβάνει την υποχρέωση εισαγωγής στην Ελλάδα ετησίου συναλλάγματος μη υποχρεωτικώς εκχωρητέου ή ισόποσο σε ευρώ για τουλάχιστον 50.000 δολαρίων ΗΠΑ, για τα λειτουργικά έξοδα του γραφείου της καθώς και άλλου πόσου που για την κάλυψη των εν γενεί πληρωμών της εταιρείας στην Ελλάδα για λογαριασμό της ή για λογαριασμό τρίτων.
 - II. Η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταθέτει το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, εντός της προθεσμίας, που τίθεται στην εγκριτική απόφαση εγκατάστασης, αρχόμενης από τη δημοσίευση αυτής, εγγυητική επιστολή τραπεζίτης εσωτερικού ή εξωτερικού η οποία είναι σύμφωνη με το υπόδειγμα της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και η οποία θα καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Α.Ν. 378/68 (ΦΕΚ Α' 82) και του άρθρου 25 του Ν.27/75 (ΦΕΚ Α' 77), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει κάθε φορά και των όρων της εγκριτικής άδειας.
 - III. Η εταιρεία είναι υπόχρεη να καταστήσει το γραφείο ή υποκατάστημα εντός της προθεσμίας, που τίθεται στη εγκριτική απόφαση εγκατάστασης, αρχόμενης από

τη δημοσίευση αυτής και να γνωστοποιήσει, εντός της παραπάνω προθεσμίας, την έναρξη εργασιών και λοιπά στοιχεία εγκατάστασης στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου (Διεύθυνση Ναυτιλιακής Πολιτικής και Ανάπτυξης) και στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού).

2. Καταστατικό της επιχειρήσεως ή επικυρωμένο αντιγράφο αυτού καθώς και επίσημη μετάφραση του στην Ελληνική από το οποίο να προκύπτει το ναυτιλιακό αντικείμενο της επιχείρησης.
3. Πρακτικό του Δ.Σ της εταιρείας, δεόντως θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής, στο αναφέρεται ότι έχει ληφθεί απόφαση εγκατάστασης γραφείου της εταιρείας στην Ελλάδα και να ορίζεται ο εκπρόσωπός της.
4. Επικυρωμένο αντίγραφο πρόσφατης επιβεβαίωσης (ημερομηνία όχι πέραν του δίμηνου αυτής της καταθέσεως) του οικείου προξενείου στην Ελλάδα ή της αρμόδια αρχής της έδρας της από την οποία προκύπτει ότι η αιτούσα εταιρεία υφίσταται και λειτουργεί νομίμως στη χώρα της.
5. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 του εκπροσώπου της εταιρείας στην Ελλάδα, δεόντως θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, από την οποία προκύπτουν:
 - I. Η υποδοχή του διορισμού του ως εκπροσώπου του γραφείου ή υποκαταστήματος της εταιρείας στην Ελλάδα.
 - II. Ότι το αντικείμενο των εργασιών του γραφείου ή υποκαταστήματος της εταιρείας περιορίζεται αποκλειστικά και μόνο σε πλοία με Ελληνική ή ξένη σημαία ολικής χωρητικότητας ανώτερα των πεντακοσίων (500) κόνων, εξαιρουμένων των επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων και των εμπορικών πλοίων που εκτελούν εσωτερικούς πλόες.
 - III. Προκειμένου περί γραφείων ή υποκαταστημάτων εταιρειών ασχολουμένων με διαχείριση ή εκμετάλλευση πλοίων θα πρέπει να αναφέρονται το όνομα, η σημαία, το Διεθνές Διακριτικό Σήμα (Δ.Δ.Σ.), ο αριθμός IMO και η χωρητικότητα των πλοίων τα οποία διαχειρίζεται ή εκμεταλλεύεται καθώς και να επισυνάπτονται φωτοαντίγραφα των εγγράφων εθνικότητας των πλοίων.
6. Σε περίπτωση που η υπό εγκατάσταση εταιρεία είναι απλώς διαχειρίστρια τότε απαιτείται και έγγραφο της πλοιοκτήτριας εταιρείας, δεόντως θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής, με τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο ε(γγ) στοιχεία από το οποίο να προκύπτει η ανάθεση της διαχειρίσεως στο υπό εγκατάσταση γραφείο ή υποκατάστημα της εταιρείας. Σε περίπτωση όμως που είναι πλοιοκτήτρια απαιτείται προσκόμιση επικυρωμένου φωτοαντιγράφου του εγγράφου εθνικότητας του πλοίου.

Για τις Ημεδαπές Ναυτιλιακές εταιρείες

1. Αίτηση όπου αναγράφονται στοιχεία όπως η επωνυμία, η έδρα, τύπος λειτουργίας, το αντικείμενο εργασιών και ο εκπρόσωπος της. Επίσης πρέπει να περιλαμβάνει και τα εξής:
 - I. Υποχρέωση εισαγωγής ετήσιου συναλλάγματος για λειτουργικά κόστη και για λογαριασμό για την κάλυψη των πληρωμών(όπως και στις Αλλοδαπές).

- II. Η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταθέτει το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, εντός της προθεσμίας, που τίθεται στην εγκριτική απόφαση εγκατάστασης, αρχόμενης από τη δημοσίευση αυτής, εγγυητική επιστολή τραπέζης εσωτερικού ή εξωτερικού η οποία είναι σύμφωνη με το υπόδειγμα της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και η οποία θα καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Α.Ν. 378/68 (ΦΕΚ Α' 82) και του άρθρου 25 του Ν.27/75 (ΦΕΚ Α' 77), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει κάθε φορά και των όρων της εγκριτικής άδειας.
2. Καταστατικό της επιχείρησης ή επικυρωμένο αντίγραφο, από το οποίο προκύπτει το αντικείμενο της επιχείρησης.
 3. Βεβαίωση του οικείου Μητρώου Εταιρειών, από την τηρούσα αρχή, ότι η εταιρεία είναι εγγραμμένη σε αυτό και εξακολουθεί να ισχύει.
 4. Πρακτικό του Δ.Σ. ή της Συνέλευσης των εταίρων της εταιρείας, δεόντως θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής, όπου αναφέρεται η απόφαση υπαγωγής της εταιρείας στους ανώτερο νόμους και να ορίζεται ο εκπρόσωπος της ή ο διαχειριστής προκειμένου περί Ε.Π.Ε. Για εταιρικό τύπο που δεν είναι δυνατή η κατάθεση πρακτικού Δ.Σ. ή της Συνέλευσης η υπαγωγή της εταιρείας δύναται να πραγματοποιηθεί με σχετική αίτηση του νόμιμου εκπροσώπου αυτής.
 5. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 από τον εκπρόσωπο της εταιρείας δεόντως θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, από την οποία να προκύπτουν:
 - I. Η εταιρεία θα εργάζεται αποκλειστικά και μόνο σε πλοία με Ελληνική ή ξένη σημαία ολικής χωρητικότητας ακτοπλοϊκών πλοίων και των εμπορικών πλοίων που εκτελούν εσωτερικούς πλόες
 - II. Προκειμένου περί εταιρειών ασχολουμένων με διαχείριση ή εκμετάλλευση πλοίων θα πρέπει να αναφέρονται το όνομα, η σημαία, το Διεθνές Διακριτικό Σήμα (Δ.Δ.Σ.) ο αριθμός IMO και η χωρητικότητα των πλοίων τα οποία διαχειρίζεται ή εκμεταλλεύεται καθώς και να επισυνάπτονται φωτοαντίγραφα των εγγράφων εθνικότητας των πλοίων
 6. Αν η εταιρεία είναι απλώς διαχειρίστρια, τότε απαιτείται και έγγραφο της πλοιοκτήτρια εταιρείας δεόντως θεωρημένο για το γνήσιο της υπογραφής, με τα αναφερόμενα στην (5. II.) στοιχεία από το οποίο να προκύπτει η ανάθεση της διαχείρισης του πλοίου στην εταιρεία, Σε περίπτωση όμως που είναι πλοιοκτήτρια, απαιτείται προσκόμιση επικυρωμένου φωτοαντιγράφου του έγγραφου εθνικότητας του πλοίου.
 7. Αν η εταιρεία ασχολείται και με την πρακτόρευση πλοίων, απαιτείται και βεβαίωση της αρμόδιας Οικονομίας Εφορίας από την οποία να προκύπτει ότι προ της 13/9/1978 είχε δηλωθεί το ανωτέρω αντικείμενο εργασιών.

Το 2013 θεσμοθετηθήκαν δυο νέοι φόροι που πρέπει να καταβάλλουν οι Ναυτιλιακές Εταιρείες σύμφωνα με τους νόμους 4110 (ΦΕΚ Α' 17/23-01-2013) και 4223 (ΦΕΚ Α' 287/31-12-2013).

Ο 1^{ος} είναι φόρος που καταβάλλουν πλοία με ξένη σημαία, τα οποία ανήκουν σε ημεδαπές ή αλλοδαπές εταιρείες με έδρα την Ελλάδα δυνάμει του άρθρου 25 του Ν.27/1975.

Αυτό που ίσχυε για πολλά χρόνια με το άρθρο 26 του Ν.27/1975 είναι ότι οι αλλοδαπές ναυτιλιακές εταιρείες πλοίων με ξένη σημαία απαλλάσσονται από φόρους και τέλη. Αυτό βεβαία όταν εκμεταλλεύονταν και διαχειρίζονταν τα πλοία εντός του πλαισίου του Ν.27/1975 για προσέλκυση ξένων ναυτιλιακών εταιρειών για εγκατάσταση γραφείων στην Ελλάδα ή για ανάθεση ως κέντρο διαχείρισης των διεθνών δραστηριοτήτων τους ή για την ανάθεση διαχείρισης των πλοίων από ελληνικές επιχειρήσεις. Με τον νέο νόμο, τα πλοία με ξένη σημαία καλούνται να καταβάλουν φόρους (Tonnage tax) ανάλογους με αυτές των Ελληνικών. Παρόλο που επιβαρύνονται οι πλοιοκτήτριες εταιρείες, υπεύθυνες για την καταβολή του φόρου είναι οι διαχειρίστριες εταιρείες στην Ελλάδα.

Με τις αναλογίες φορών, έρχονται και οι ανάλογες μιώσεις. Συγκεκριμένα:

1. Μείωση φόρου για πλοία που είναι ανενεργά λόγω επισκευών για πάνω από δυο μήνες.
2. Μείωση φόρου 50% αν τα πλοία ακλουθούν δρομολόγια σε τακτικές γραμμές, με την προσκόμιση των δικαιολογητικών. Από το ποσό εκπίπτει ο φόρος χωρητικότητας και άλλες παρόμοιες επιβαρύνσεις που καταβλήθηκαν για πλοία υπό ξένη σημαία.

Ο 2^{ος} φόρος είναι ο φόρος πλοίων νηολογημένων με Ελληνική σημαία.

Επίσης, πρέπει να καταβληθεί και οικονομική παροχή της Ναυτιλιακής Κοινότητας για την αντιμετώπιση της κρίσης.

4.12 Αντιμετώπιση του Ξεπλύματος Μαύρου Χρήματος

Συμφώνα με τον Ν. 3691/2008, οι αρμόδιες αρχές που έχουν σχέση με συναλλαγές που είναι ύποπτες για ξέπλυμα «μαύρου χρήματος», λαμβάνουν δράση όταν πρόκειται για ποσά που ξεκινούν από 15.000 ευρώ. Παρόλο που σε αρκετές περιπτώσεις για ξέπλυμα τα ποσά ξεφεύγουν, το κατώτατο όριο για ελέγχους από τις αρχές παραμένει μικρό. Αν σκεφτεί κανείς ότι από το παράνομο στοίχημα και το εμπόριο ναρκωτικών, τα ποσά μαύρου χρήματος μετριούνται σε δις. Ευρώ, δεν πρέπει να περνά απαρατήρητη η περίπτωση μικρών ποσών που διακινούνται ως «μίζες» μεταξύ επιχειρήσεων και υπηρεσιακών ή πολιτικών παραγόντων, όπως αποδείχθηκε στην περίπτωση της Siemens.

Οι ποινές για αυτή τη περίπτωση διαφέρουν. Μπορεί κάποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο να τιμωρηθεί με χρηματικά πρόστιμα από 30.000 έως και 1,5-3 εκατ. ευρώ, κατασχέσεις περιουσίας και φυλακή.

Με τον τρέχον νόμο που ισχύει, ανεξάρτητα από το ρολό που έχουν σε μια τέτοια συναλλαγή που γίνεται με μαύρο χρήμα, είτε συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα, είτε γνωρίζουν για αυτή και υποκρύπτουν πληροφορίες για τη διεξαγωγή της, όλοι οι εμπλεκόμενοι μπορούν να θεωρηθούν ένοχοι. Σύμφωνα με στοιχεία διεθνών οργανισμών το ποσοστό «μαύρης οικονομίας» είναι μεταξύ 25-35% του ΕΠ της Ελλάδας, δηλαδή γύρω στα 50-55 δις ευρώ και ετησίως είναι 5-6 δις ευρώ.

Με τον Ν. 3691/2008, η ανεξάρτητη αρμόδια αρχή για την καταπολέμηση του φαινομένου είναι η «Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας» και εποπτεύεται από τον υπουργό Οικονομίας. Η αρχή αποτελείται από τον πρόεδρο και έξι μελή, οι οποίοι πραγματοποιούσαν τριετή θητεία που ήταν ανανεώσιμη. Επίσης τα μελή ορίζονται όπως ορίζει το άρθρο 7 του Ν. 3691/2008.

Οι αρμοδιότητες της Αρχής είναι να διερευνά και να αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται σε αυτήν από «υπόχρεα πρόσωπα» και άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και αφορούν «υπόπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες, ή επιχειρηματικές, επαγγελματικές ή συναλλακτικές σχέσεις που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» και ζητεί κάθε επιπρόσθετη πληροφορία για την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Επίσης, μπορεί να διενεργεί ειδικούς επιτόπιους ελέγχους με έρευνα κατ' οίκον ή σε επαγγελματικούς χώρους, σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σε οποιονδήποτε δημόσια υπηρεσία ή σε οργανισμούς και επιχειρήσεις του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα. Επίσης, έχει δικαίωμα να προβεί σε άμεση δέσμευση περιουσιακών στοιχείων. Η ολομέλεια της Αρχής εκτιμά αν το τελικό πόρισμα θα αποσταλεί στον εισαγγελέα ή αν θα τεθεί στο αρχείο ή αν θα συνεχισθεί ή έρευνα υπό την εποπτεία του ίδιου ή άλλου μέλους της Αρχής.

Κατά τις αρμοδιότητες της Αρχής δεν ισχύει κατά τη διάρκεια των ελέγχων της οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο. Στους ελέγχους και στις έρευνες συμμετέχει και συνεργάζεται και η Τράπεζα της Ελλάδος, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης, η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και η Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Ελέγχων του υπέργειου Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίες συγκροτούν αντίστοιχες ειδικές υπηρεσιακές μονάδες για εξυπηρετήσουν το έργο της κεντρικής Αρχής. Εδώ αναλαμβάνει το Υπουργείο Οικονομίας, το οποίο λειτουργεί ως Κεντρική Συντονιστική αρχή που επιβλέπει και ενεργεί ώστε να διασφαλίσει την τήρηση των διατάξεων του αφού με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας ορίζονται οι διαδικασίες και μέτρα για την εφαρμογή του και για την ανταλλαγή πληροφοριών.

Με βάση τον νέο νόμο για την αντιμετώπιση για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος ισχύουν τα εξής:

- Οι τράπεζες δεν θα επιτρέπεται να τηρούν μυστικούς λογαριασμούς, ανώνυμους ή μόνον αριθμημένους λογαριασμούς ή ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων ή λογαριασμούς με εικονικά ονόματα ή που δεν έχουν πλήρες όνομα του δικαιούχου τους.

- Τα καζίνα πρέπει να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους κατά την είσοδο τους στις εγκαταστάσεις τους και να λαμβάνουν τα μέτρα για τον εντοπισμό ύποπτων περιπτώσεων.
- Διαχειριστές των αγορών μετοχών ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος υποχρεούνται να ελέγχουν και να αναφέρουν στην Αρχή, τις περιπτώσεις για τις οποίες έχουν ενδείξεις για απόπειρα ή διάπραξη αδικήματος.
- Στις περιπτώσεις αυτές περιλαμβάνεται και η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (ΗΔΑΤ), τα Συστήματα Διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μεσών και οι αγορές που λειτουργούν εντός τραπεζών ή εταιρειών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

Σε περιπτώσεις παραβάσεων των νομών και μέτρων ισχύουν οι παρακάτω ποινές. Αυτές αφορούν όλα τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εμπλέκονται στα αδικήματα είτε άμεσα είτε επειδή δεν τις κατήγγειλαν στις αρμόδιες Αρχές.

- Κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή από 20.000 ως 1.000.000 ευρώ για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.
- Χρηματική ποινή 30.000 ως 1.500.000 ευρώ αν ο υπαίτιος δράστης είναι μέλος Δ.Σ ή υπάλληλος εταιρείας ή φυσικό πρόσωπο, επιπρόσθετα των ποινών φυλάκισης.
- Κάθειρξη τουλάχιστον 10 χρόνια και χρηματική ποινή από 50.000 ως 3.000.000 ευρώ αν ο υπότροπος ή χρησιμοποίησε ιδιαίτερα τεχνάσματα ή αν έδρασε για λογαριασμό, προς όφελος ή εντός των πλαισίων εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης.
- Φυλάκιση μέχρι 2 έτη για υπάλληλο νομικού προσώπου ή για υπόχρεο φυσικού προσώπου που παραλείπει από πρόθεση να αναφέρει ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές.
- Δήμευση περιουσιακών στοιχείων. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ανήκουν σε άλλον, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος.

Για την περίπτωση νομικών προσώπων ή εισηγμένη εταιρεία επιβάλλονται:

- Διοικητικό πρόστιμο 30.000 ως 3.000.000 ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται από το τυχόν προκύψαν παράνομο όφελος.
- Οριστική ή προσωρινή για χρονικό διάστημα ως 2 έτη ανάκληση της αδειας λειτουργίας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ο ισχύον νομός 3691/2008 'Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις έχει ως ακολούθως:

4.13 Υπερτιμολογήσεις του Ελληνικού Δημοσίου από Offshore

Αρκετά αγαθά εισάγονται στην Ελλάδα με χαμηλή αξία. Η αξία εισαγωγής όμως είναι μεγαλύτερη από την αξία μεταπώλησης, καθώς η τιμολόγηση γίνεται από συνήθως από

υπεράκτιες εταιρίες εντός της E.E., (συνήθως από Κύπρο ή Βουλγαρία), ώστε να εμφανίζεται μικρότερο κέδρος. Για παράδειγμα, αν αγοράσουμε αγαθά αξίας 1000 ευρώ από την Κύπρο, στην Ελλάδα το τιμολογούμε 4000 ευρώ. Άρα πωλούνταν συνολικά 5000 ευρώ, άλλα φορολογούμαστε για την τιμή που αγοραστήκαν από τη Κύπρο δηλαδή για τα 1000 ευρώ και όχι για την αξία της μεταπώλησης.

Αυτό είναι ένα πολύ συχνό φαινόμενο στην Κύπρο. Αξίζει να σημειωθεί πως η Κύπρος παρά τις ρυθμίσεις που έπρεπε να κάνει για να γίνει μέλος της E.E., με τις συβάσεις που έχει υπογράψει περί αποφυγής διπλής φορολογίας, έγινε ελκυστική για πολλούς έλληνες επιχειρηματίες που επιδίωκαν τη μείωση των προς πληρωμή φόρων τους. Ακολουθεί ένα παράδειγμα Κυπριακής Εταιρείας Προμηθείας (Nominee).

Σε αυτή τη διάρθρωση ο κύριος συμβαλλόμενος, συνήθως μια υπεράκτια εταιρεία από τρίτες χώρες ζητά από μια Κυπριακή εταιρεία αντιπροσώπευσης (εκτός Κύπρου) να την εκπροσωπήσει σε διαφορές συναλλαγές (αγορές, πωλήσεις, πληρωμές, εισπράξεις). Δηλαδή ζητά από την Κυπριακή εταιρεία να κάνει η ίδια τις συναλλαγές εκ μέρους της, έναντι προμήθειας ενός ποσοστού επί του τζίρου, η οποία φορολογείται μόνο στη Κύπρο.

Παρακάτω ακολουθούν τρία παραδείγματα περιπτώσεων υπερτιμολόγησης από εξωχώριες εταιρείες σε ελληνικό δημόσιο. Αυτούσιο από Μπεζαντάκος, Α.(2014) "Offshore εταιρίες, Νομικές οντότητες και σχηματικά παραδείγματα απεικόνισης των δραστηριοτήτων τους στην ελληνική οικονομία", Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος, Υπουργείο Οικονομικών.

Παράδειγμα 1. Κρατικό Νοσοκομείο αγοράζει ιατρικά είδη από εταιρεία εντός της ΕΕ

Ελληνική εταιρεία προμηθεύει ιατρικά είδη σε κρατικά νοσοκομεία. Μέσω τριγωνικού σχήματος, όπου με τριγωνικές πωλήσεις μέσω εταιρείας εκπροσώπησης και υπεράκτιης εταιρείας υπερτιμολογεί τα ιατρικά είδη, με αποτέλεσμα να χρεώνεται περισσότερο το ελληνικό δημόσιο. Έχουμε λοιπόν:

1. Εταιρία Α Χώρας της E.E. (ο Αρχικός Προμηθευτής των ιατρικών ειδών).
2. Εταιρία Εκπροσώπησης(Ενδιάμεσος) Β που ιδρύθηκε σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς δημιουργία της Ελληνικής Εταιρίας.
3. Εταιρία Offshore Γ με έδρα τον Παναμά δημιουργία της Ελληνικής.
4. Ελληνική Εταιρία Δ (είναι ο Τελικός Προμηθευτής των ιατρικών ειδών στο ελληνικό δημόσιο (νοσοκομεία) και ο πραγματικός ιδιοκτήτης των εταιριών Β και Γ).
5. Ελληνικό Δημόσιο Νοσοκομείο Ε.

Διαδικασία Υπερτιμολόγησης

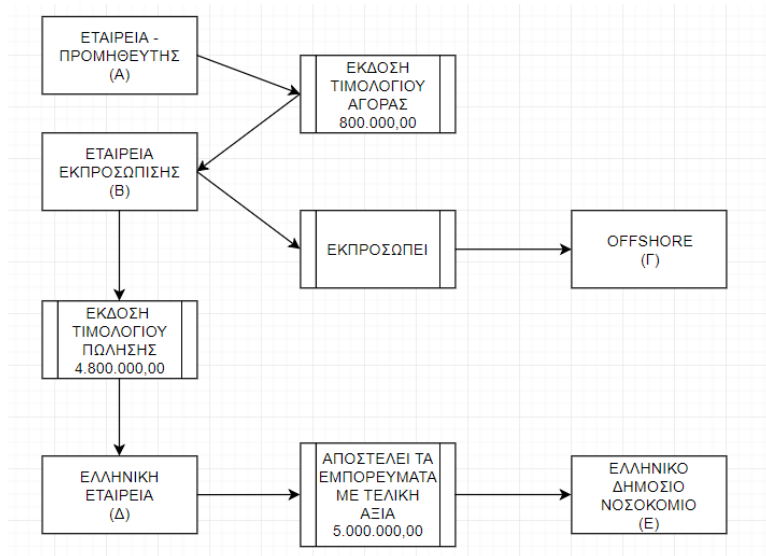
- 1) Ο αρχικός προμηθευτή (Α) στέλνει ιατρικά είδη στο Ελληνικό νοσοκομείο (Ε) με τριγωνική πώληση, εκδίδοντας της δελτίο αποστολής.

Από το 2010, τα τιμολόγια των Offshore εταιριών δεν γίνονται δεκτά από τους ελληνικούς φορολογικούς νόμους. Έτσι, σε αυτή τη περίπτωση η Offshore εταιρεία (Γ) χρειάζεται τη παρέμβαση της (Β), ώστε η δεύτερη να λαμβάνει και να εκδίδει τα τιμολόγια εκ μέρους της

πρώτης. Η εταιρεία εκπροσώπησης λαμβάνει συνήθως προμήθεια (2-5%) της αξίας της υπερτιμολόγησης, τα όποια φορολογούνται σύμφωνα με τον συντελεστή στη χώρα- έδρα της.

- 2) Η (Α) εκδίδει τα τιμολόγια αγορών τα εκδίδει προς την εταιρεία εκπροσώπησης (Β) στην πραγματική τους αξία 800.000,00€.
- 3) Η εταιρεία εκπροσώπησης (Β?) που εκπροσωπεί την (Γ) εκδίδει τιμολόγια πώλησης 4.800.000,00€ των ιατρικών ειδών του αρχικού προμηθευτή (Α) προς την Ελλάδα σε πολλαπλάσια αξία, μειώνοντας τα φορολογητέα κέρδη της ελληνικής επιχείρησης.
- 4) Η Ελληνική Εταιρία (Δ) λαμβάνει τιμολόγια για τα εμπορεύματα του αρχικού προμηθευτή Α από την Εταιρεία Εκπροσώπησης (Β?) της χώρας με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, υπερφορολογημένα. Ακολούθως αποστέλλει τα εμπορεύματα, στο Ελληνικό Δημόσιο σε αξία 5.000.000,00€ , που είναι πολλαπλάσια σε σχέση με την αρχική τιμολόγηση του αρχικού προμηθευτή.
- 5) Το Ν.Π.Δ.Δ. (Ε) λαμβάνει τα εμπορεύματα από την Ελληνική Επιχείρηση (Δ) η οποία μέσω του παραπάνω κυκλώματος τα έχει υπερτιμολογήσει, υπερχρεώνοντας το Ελληνικό Δημόσιο με ποσό 4.200.000,00€ (υπερτιμολόγηση 5.000.000,00€ - πραγματικό κόστος εμπορευμάτων 800.000,00€ = ποσό υπερτιμολόγησης 4.200.000,00€).

Ακολουθεί η απεικόνιση της διαδικασίας:

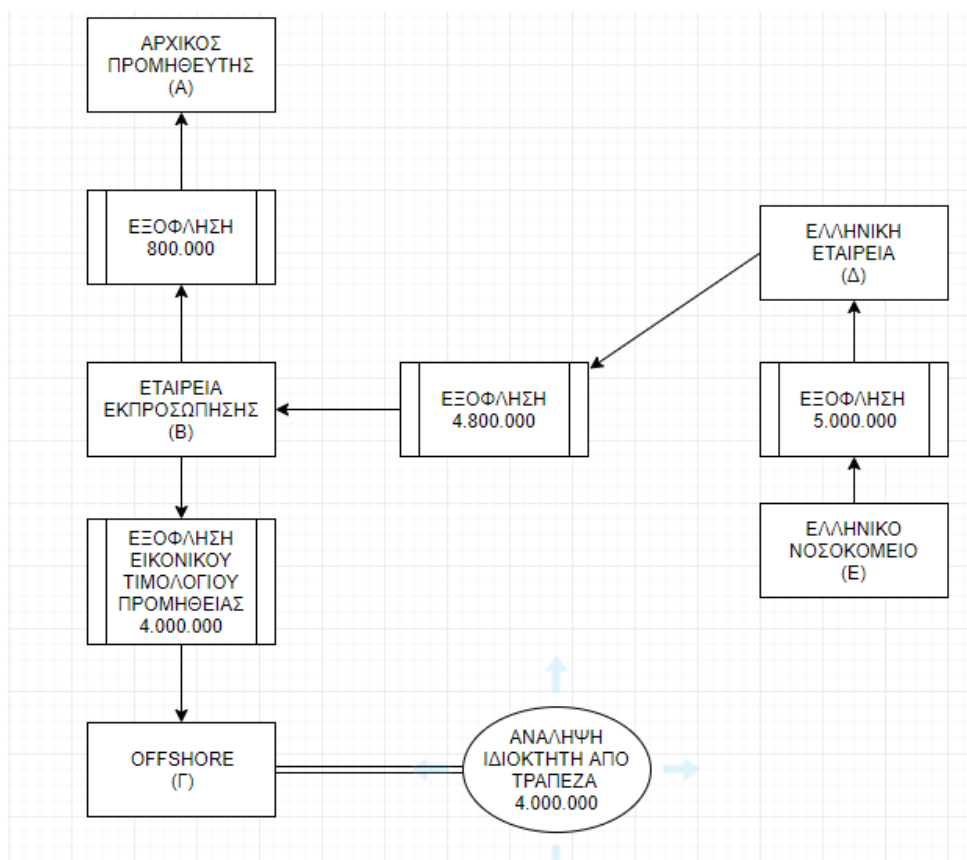

Το ποσό της υπερτιμολόγησης φτάνει τα 5.000.000,00€. Από αυτά 200.000,00€ φορολογήθηκε ως κέρδος του Έλληνα προμηθευτή στην Ελλάδα, 4.800.000,00€ εμβάστηκαν από τον Έλληνα προμηθευτή στην εταιρία εκπροσώπησης, από την εταιρία εκπροσώπησης εμβάστηκαν 800.000,00€ στον αρχικό προμηθευτή και 4.000.000,00€ στην Offshore εταιρία ιδιοκτησίας του Έλληνα προμηθευτή.

Η ροή του χρήματος

Το δημόσιο νοσοκομείο (Ε) εξοφλεί την Ελληνική Εταιρεία (Δ), από την οποία προμηθεύτηκε τα ιατρικά είδη, πληρώνοντας 5.000.000,00€, τα οποία μεταφέρονται στον τραπεζικό λογαριασμό του Έλληνα προμηθευτή.

- 1) Ο Έλληνας Προμηθευτής (Α) αποστέλλει έμβασμα 4.800.000,00€ στην Εταιρία Εκπροσώπησης (Β), ώστε να εξοφλήσει τα τιμολόγια της τριγωνικής πώλησης, που παρέλαβε από την επιχείρηση της χώρας με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς.
- 2) Η Εταιρία Εκπροσώπησης (Β) αποστέλλει έμβασμα στον Αρχικό Προμηθευτή (Α) για να του εξοφλήσει το τιμολόγιο της τριγωνικής πώλησης με την πραγματική αξία των 800.000,00€.
- 3) Η Εταιρία Εκπροσώπησης (Β) αποστέλλει έμβασμα στην Offshore εταιρία για να της εξοφλήσει το εικονικό τιμολόγιο προμήθειας με αξία των 4.000.000,00€ .
- 4) Ο Έλληνας ιδιοκτήτης (Δ) της Offshore εταιρίας (Γ), κάνει ανάληψη του αφορολογήτου ποσού από τους τραπεζικούς λογαριασμούς της εταιρίας του συνολικής αξίας 4.000.000,00€.

Παράδειγμα 2^ο: Αγορά τηλεπικοινωνιακού Υλικού με λογισμικό, από χώρα της Ε.Ε.

Ύστερα από διαγωνισμό δυο Ν.Π.Δ.Δ. αγόρασαν τηλεπικοινωνιακό υλικό μαζί με το λογισμικό του. Επιλέχτηκε μια ελληνική επιχείρηση για να αντιπροσωπεύσει την εταιρεία της Ε.Ε. Η Ελληνική επιχείρηση όμως μέσω συστήματος υπερτιμολόγησης, ανέβασε την αξία των εμπορευμάτων ώστε να έχει όφελος.

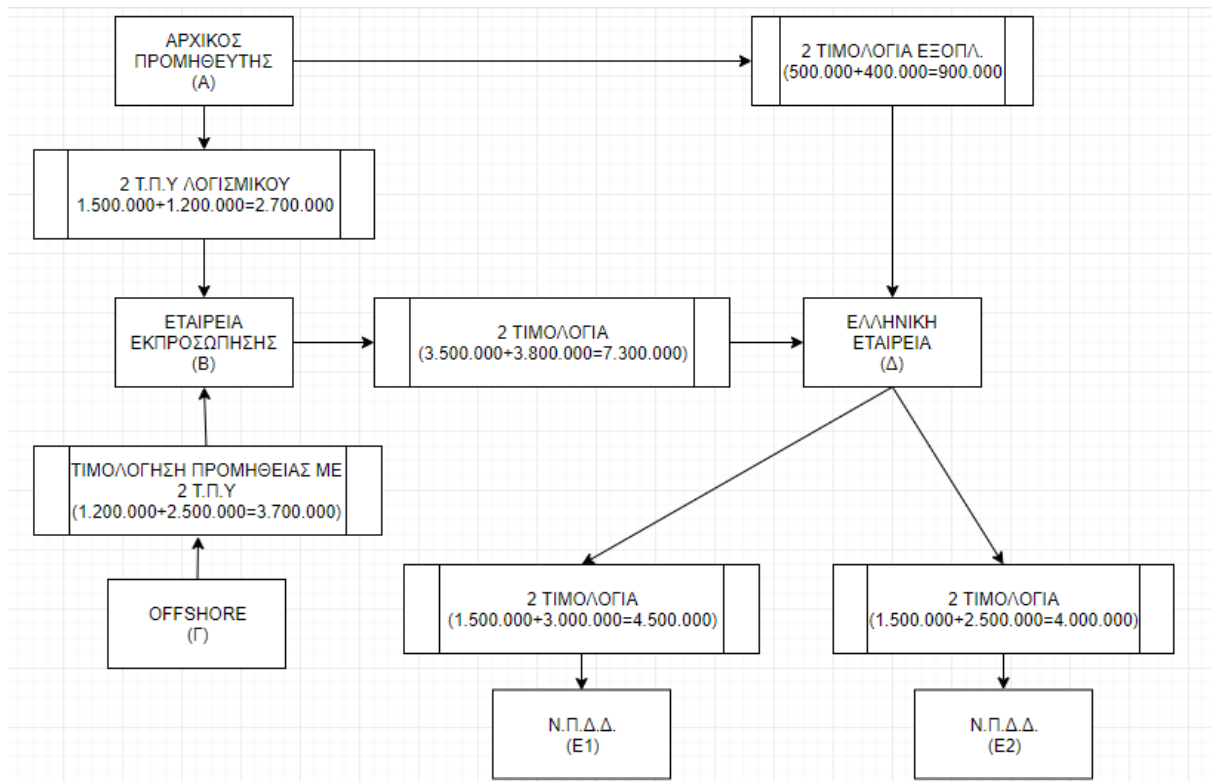
Οι εμπλεκόμενοι στην περίπτωση είναι οι εξής:

1. Εταιρεία (Α), ο αρχικός προμηθευτής από την Ε.Ε.
2. Εταιρεία εκπροσώπησης (nominee) (Β) δημιούργημα της ελληνικής επιχείρησης σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς.
3. Offshore Εταιρεία (Γ), δημιούργημα της Ελληνικής επιχείρησης με έδρα στον Παναμά.
4. Ελληνική Εταιρεία (Δ), ο ιδιοκτήτης των (Β),(Γ) και ο τελικός Προμηθευτής των τηλεπικοινωνιακού μηχανολογικού εξοπλισμού στο ελληνικό δημόσιο (Ν.Π.Δ.Δ.).
5. Ελληνικό Δημόσιο - δύο Ν.Π.Δ.Δ..

Η διαδικασία Υπερτιμολόγησης:

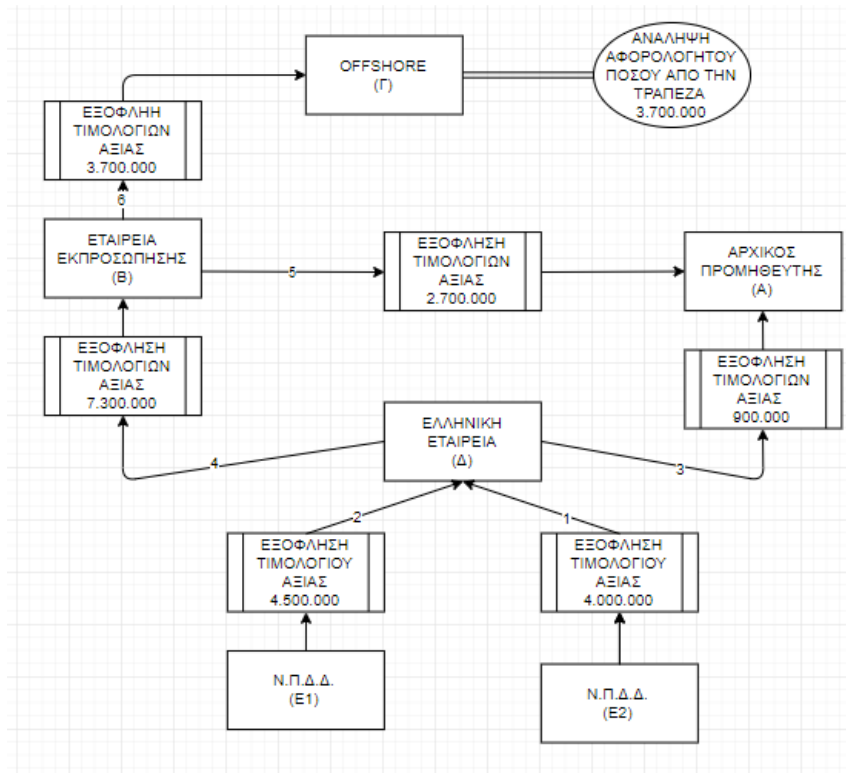
1. Ο αρχικός προμηθευτής (Α) εκδίδει δύο τιμολόγια στην Ελληνική Εταιρεία (Δ) : $500.000,00 + 400.000,00 = 900.000,00$ για τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό.
2. Η Ελληνική Εταιρεία (Δ) ζητά από την (Α) να τιμολογήσει την Εταιρεία Εκπροσώπησης (Β) για το λογισμικό, με δυο Τ.Π.Υ: $1.500.000,00 + 1.200.000,00 = 2.700.000,00$. Συνολικά μαζί και με τον εξοπλισμό έχουμε: $2.700.000 + 900.000 = 3.600.000,00$.
3. Η (Β) τιμολογεί την (Δ) για το λογισμικό με δύο τιμολόγια: $3.500.000$ (υπερτιμολόγηση 1^ο λογισμικού) + $3.800.000$ (υπερτιμολόγηση 2^ο λογισμικού) = $7.300.000,00$.
4. Η Offshore εταιρεία (Γ) τιμολογεί την (Β) με προμήθεια ώστε να της δημιουργεί έξοδα παρόλο που βρίσκεται σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς με δύο Τ.Π.Υ, αξίας : $1.200.000 + 2.500.000 = 3.700.000$.
5. Η (Δ) τιμολογεί την Ν.Π.Δ.Δ. (Ε1) με δύο τιμολόγια: $1.500.000$ (τεχνικός εξοπλισμός) + $3.000.000$ (λογισμικό) = $4.500.000$. Επίσης τιμολογεί και την Ν.Π.Δ.Δ. (Ε2) με δύο τιμολόγια: $1.500.000$ (τεχνικός εξοπλισμός) + $2.500.000$ (λογισμικό) = $4.000.000$. Σύνολο $4.500.000 + 4.000.000 = 8.500.000$ με συνολική καθαρή υπερτιμολόγηση $4.900.000$.

Από το 5^ο στάδιο προκύπτει ότι η (Δ) εκδίδει στην (Ε1) για τον εξοπλισμό τιμολόγιο αξίας 1.500.000 υπετιμολογημένο κατά 1.000.000 και για το λογισμικό τιμολόγιο αξίας 3.000.000 υπετιμολογημένο κατά 1.500.000. Για το (Ε2) εκδίδει για τον εξοπλισμό τιμολόγιο αξίας 1.500.000 υπετιμολογημένο κατά 1.100.000 και για το λογισμικό τιμολόγιο αξίας 2.500.000 υπετιμολογημένο κατά 1.300.000.

Η συνολική υπερτιμολόγηση είναι 4.900.000,00. Το ποσό κατανεμήθηκε ως εξής:

1. 300.000 ήταν το καθαρό κέρδος της ελληνικής εταιρείας (Δ) που φορολογούνται στην Ελλάδα (Έσοδα: 8.500.000 - Έξοδα: 8.300.000 = 300.000).
2. 900.000 ήταν το καθαρό κέρδος της εταιρείας εκπροσώπησης (Β) που ανήκει στην (Δ) που φορολογήθηκε στην χώρα με ευνοϊκού φορολογικό καθεστώς (Έσοδα: 7.300.000 – Έξοδα: 6.400.000 = 900.000).
3. 3.700.000 που μεταφερθήκαν στην Offshore Εταιρεία (Γ) με έδρα τον Παναμά, που ανήκει στην εταιρεία (Δ) ώστε να μην φορολογηθεί.

Παράδειγμα 3^ο: Αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού από εταιρεία της Ε.Ε., με επιδότηση 50% από το Ελληνικό Δημόσιο

Μια ελληνική βιομηχανία αγοράζει μηχανολογικό εξοπλισμό από εταιρεία από χώρα εντός της Ε.Ε. Το ελληνικό δημόσιο επιδοτεί την ελληνική βιομηχανία με το 50% της αξίας της αγοράς. Παρακάτω αναλύεται το πώς ο μεγαλομέτοχος της ελληνικής βιομηχανίας έστησε ένα κύκλωμα για να λάβει μεγαλύτερη επιδότηση αυξάνοντας την του εξοπλισμού. Το γεγονός αυτό συναινεί πριν τον νόμο του 2010.

Εμπλεκόμενοι:

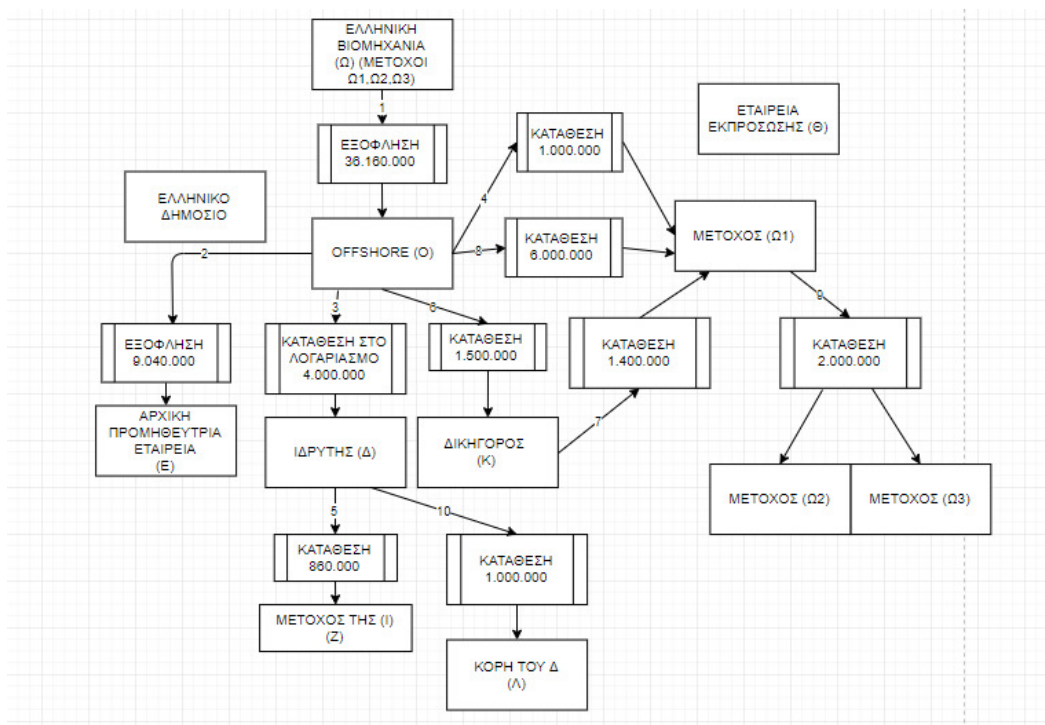
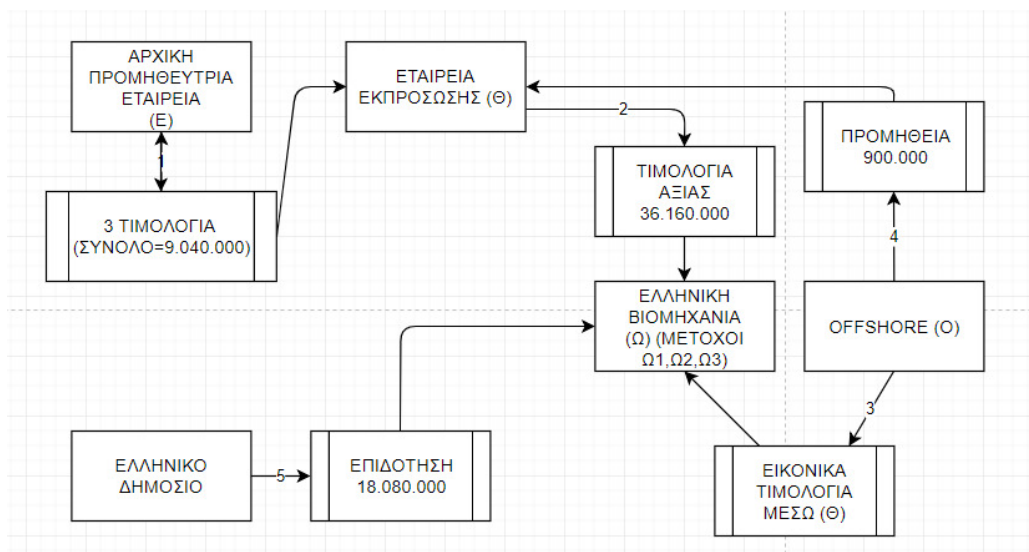
1. Η αρχική προμηθεύτρια εταιρεία (E) που πούλησε τον εξοπλισμό στην (Ω).
2. Η Ελληνική βιομηχανία (Ω) που παίρνει την επιδοτήσει και εξαγοράζει την ομοειδή επιχείρηση (I) και έχει ως μετόχους (Ω1)(Ω2)(Ω3).
3. Ο (Δ) που σε συνεργασία με τον (Ω1) ιδρύουν την (O) και την (Θ).
4. Η (O) είναι Offshore εταιρεία σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς.
5. Η (Θ) είναι εταιρεία εκπροσώπησης σε χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς.
6. Η (Λ) είναι κόρη του (Δ) και πηρέ μέρος της επιδότησης για να αγοράσει ακινητο.

7. Η (Ζ) μέτοχος της ομοειδής (Ι) την πούλησε στην (Ω) λαμβάνει μέρος της επιδότησης.
8. Ο (Κ) είναι δικηγόρος που παρείχε νομικές υπηρεσίες στον (Ω1) και (Δ) για την σύσταση των (Ο) και (Θ), καθώς και τις εκπροσωπεί έναντι αμοιβής.

Διαδικασία Υπερτιμολόγησης:

1. Ο αρχικός προμηθευτής (Ε) εκδίδει τρία τιμολόγια προς την Offshore (Ο) συνολικής αξίας 9.040.000 που αφορούσε μηχανολογικό εξοπλισμό ως εξής: 3.100.000, 2.700.000 και 3.240.000.
2. Η Offshore (Ο) εκπροσωπείται από την εταιρεία εκπροσώπησης (Θ), η οποία εκδίδει υπερτιμολογημένα τιμολόγια αξίας 36.160.000 προς την ελληνική εταιρεία (Ω). Η Offshore (Ο) κατέθεσε στην (Θ) 900.000 ως προμήθεια.
3. Ο (Δ), μαζί με την Ελληνική εταιρεία (Ω), έλαβε από την Offshore (Ο) μέσω της εταιρείας εκπροσώπησης (Θ) μερικώς εικονικά τιμολόγια σε πολλαπλάσια αξία από την πραγματική, ώστε οι μέτοχοι (Ω1),(Ω2),(Ω3) να καρπωθούν μέρος της διαφοράς πόσου 13.560.000.
4. Το ελληνικό δημόσιο έδωσε την επιδότηση ύψους 18,080,000 στην ελληνική επιχείρηση (Ω).
5. Μέσω της Offshore (Ο) του (Δ) υπερτιμολογήθηκε η ελληνική επιχείρηση (Ω) για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού από τον αρχικό προμηθευτή (Ε). Η (Ω) εξόφλησε την Offshore (Ο) με συνολικό ποσό 36.160.000, (πήρε την επιδότηση από το ελληνικό δημόσιο το 50% της υπερτιμολόγησης). Στη συνέχεια η Offshore (Ο) μετέφερε το ως άνω ποσό ως εξής: δίνονται 9.040.000 στον αρχικό προμηθευτή (Ε) για την εξοφλήσει του εξοπλισμού, 13.560.000 στο κύκλωμα που καρπώθηκε την διάφορα μεταξύ πραγματικής επιδότησης και της υπερτιμολογημένης.
6. Η Offshore (Ο) κατέθεσε στους τραπεζικούς λογαριασμούς 1,2 και 3 του (Δ) 4.000.000 που αποτελούν μέρος της διαφοράς (13.560.000) μεταξύ πραγματικής και υπερτιμολογημένης αξίας του εξοπλισμού.
7. Η Offshore (Ο) κατέθεσε για λογαριασμό του μετόχου (Ω1) της (Ω) συνολικά 1.000.000 για εξαγορά της εταιρείας (Ι) μέσω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.
8. Ο (Δ) κατέθεσε στη (Ζ) 860.000 για τη συμμετοχή της στο κύκλωμα, αφού πούλησε την εταιρεία (Ι), στην (Ω) με διαδοχικές αυξήσεις κεφαλαίου.
9. Η Offshore (Ο) κατέθεσε στον δικηγόρο (Κ) 1.500.000, από τα όποια τα 100.000 ήταν αμοιβή του και τα υπόλοιπα 1.400.000 τα κατέθεσε ο (Κ) σε λογαριασμό του μετόχου (Ω1).
10. Η Offshore (Ο) κατέθεσε στον (Ω1) 6.000.000, τα όποια τα διένειμε ισόποσα σε δικό του λογαριασμό και σε λογαριασμό των μετοχών (Ω2) και (Ω3) της (Ω).
11. Ο (Δ) κατέθεσε στον λογαριασμό της κόρης του (Λ) 1.000.000, η οποία στην συνέχεια έκανε ανάληψη του πόσου για αγορά ακίνητου.

Παρακάτω οι απεικονίσεις της ροής υπερτιμολόγησης και διανομής κερδών.

5 Η Περίπτωση της Κύπρου

Τα τελευταία 40 χρόνια οι οικονομίες πολλών μικρών νησιών (Small Islands Economies-SIE), συνήθως περιοχές που έχουν κάτω από 1,5 εκατομμύρια πληθυσμούς έχουν γίνει τόπος φιλοξενίας κέντρων χρηματοδότησης. Συστοιχίες τέτοιου είδους τοποθεσιών εκτείνονται στην ευρωπαϊκή περιφέρεια όπως (για παράδειγμα τα Νησιά Γκουερνσεϊ και Τζέρσεϊ, η Νήσος Μαν, η Μάλτα), γύρω από την Καραϊβική (Μπαχάμες, Βερμούδες) και στον Ειρηνικό

(Βανουάτου, Νήσους Κουκ) αλλά και Ινδικό ωκεανό (Μαυρίκιος, Σεϋχέλλες). Τέτοιου είδους οικονομίες έχουν εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από εξωχώριες εταιρείες με ακραία παραδείγματα όπως το βρετανικό νησί της Μάγχης, το Jersey όπου το 90% των κυβερνητικών εσόδων προέρχεται από τέτοιου είδους επιχειρηματική δραστηριότητα (Hampton, M. P. & Christensen, J., 2002).

Σε αυτού του είδους τα νησιά με τις μικρές οικονομίες ανήκει και η Κύπρος, ένα νησί με σημαντική εμπορική σημασία παγκοσμίως βεληνεκούς τόσο για την στρατηγική γεωγραφική της τοποθεσία όσο και για το υφιστάμενο φορολογικό καθεστώς. Κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις η Κύπρος απαλλαγμένη από χρονοβόρες διαδικασίες γραφειοκρατίας εντάσσει γρήγορα και απλά στην οικονομία της οποιασδήποτε μορφής διεθνούς συνεργασία. Η βασική διαφοροποίηση του συγκεκριμένου νησιού στις εξωχώριες επιχειρηματικές δραστηριότητες έγκειται στο γεγονός του χαμηλού ποσοστού φορολογίας επί των κερδών που άγγιζε μόλις το 10% αλλά και της απαλλαγής της διπλής φορολογίας με μια σειρά από πολλά και διαφορετικά κράτη. Με άλλα λόγια, η Κύπρος δεν είναι μέλος της ομάδας των γεωγραφικών περιοχών που χαρακτηρίζονται «φορολογικοί παράδεισοι», ωστόσο θεωρείται από τα πιο συνεργάσιμα χρηματοοικονομικά κέντρα, σύμφωνα με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. Χαρακτηριστικό του συγκεκριμένου νησιού είναι το κύρος υψηλού επιπέδου σε συνδυασμό με χαμηλούς φορολογικούς συντελεστές, αποφυγή διπλής φορολογίας με πολλές χώρες μεταξύ αυτών και η Ελλάδα.

Χιλιάδες επιχειρήσεις από ολόκληρο τον πλανήτη εδρεύουν στο εν λόγω νησί, αρκετές εκ των οποίων κατάγονται από την Ελλάδα. Πρόκειται για καλά οργανωμένα γραφεία που λειτουργούν κάτω από το πέπλο του Κυπριακού απόρρητου αναφορικά με το μετοχικό εταιρικό κεφάλαιο αλλά και τα λοιπά εταιρικά περιουσιακά στοιχεία. Γνώστης όλων των παραπάνω εταιρικών δεδομένων είναι η Κυπριακή Κεντρική Τράπεζα η οποία και δεσμεύεται για την διατήρηση και διασφάλισή των. Σημείο αναφοράς το έτος 2003 πριν και μετά, η χρονολογία που η Κύπρος επίσημα γίνεται μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης γεγονός που επηρεάζει ποικιλοτρόπως την τον τρόπο που αντιμετωπίζονται μέχρι εκείνη την εποχή το επίπεδο φορολογίας εξωχώριων κέντρων χρηματοδότησης. Πιο συγκεκριμένα, τα τιμολόγια που εξέδιδαν οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν εκπίπτανε από τα ακαθάριστα έσοδα στην Ελλάδα. Όμως, από την είσοδο της στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μετά το τοπίο άρχισε σταδιακά να αλλάζει με την ένταξη των εξωχώριων εταιρειών στην ευρωπαϊκή φορολογική νομοθεσία και την επίσημη καταχώρησή τους στο Ευρωπαϊκό Σύστημα VIES, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαδικασία του ελέγχου από όλες τις πλευρές. Όσον αφορά, την απαλλαγή διπλής φορολογίας με αρκετά κράτη αυτό αποδίδεται καθαρά στην δραστηριότητα των Κυπρίων στο εξωτερικό. Αυτή η αλλαγή αντικατοπτρίζεται πιο καθαρά στο πλήθος των εταιρειών που δηλώνονται ως κυπριακές το 2004 συγκριτικά με το αυτό του έτους 2005. Οι κλάδοι στους οποίους οι εταιρείες αυτές δραστηριοποιούνται ποικίλλουν και αφορούν είτε τις εισαγωγές-εξαγωγές είτε τις αγοραπωλησίες ακινήτων, μετοχών, αντιπροσωπειών και πολλών άλλων κατηγοριών.

5.1 Κατηγορίες Υπεράκτιων Κέντρων Χρηματοδότησης

Από την είσοδο της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και μετά οι κατηγορίες εξωχώριων κέντρων χρηματοδότησης διακρίνονται στις εξής:

1. Εταιρείες με μόνιμη έδρα την Κύπρο οι επονομαζόμενες resident companies των οποίων ο έλεγχος και η διεύθυνση πραγματοποιούνται στο ίδιο το νησί και ο φόρος ανέρχεται στο 10%.
2. Εταιρείες μη κάτοικοι της Κύπρου στις οποίες ο έλεγχος και η διεύθυνση πραγματοποιείται εκτός του νησιού.

Με τους όρους έλεγχος και διεύθυνση εννοείται το κριτήριο με το οποίο διαμορφώνεται ο μηχανισμός της συνολικής διοίκησης της εκάστοτε εξωχώριας εταιρείας και που διαμορφώνεται από τον τόπο διαμονής της πλειοψηφίας των διευθυντών της. Με άλλα λόγια, οι συνεδριάσεις των διευθυντών πραγματοποιούνται στην γεωγραφική τοποθεσία που διαμένουν η πλειοψηφία εξ αυτών. Τηρουμένων των κριτηρίων και των προϋποθέσεων έναρξης δραστηριότητας των κέντρων χρηματοδοτήσεων η διαδικασία είναι εύκολη και διεκπεραιώνεται σε ελάχιστο χρονικό διάστημα. Οι εταιρείες που έχουν έδρα την Κύπρο έχουν το δικαίωμα να ανοίξουν τραπεζικούς λογαριασμούς στην Ελλάδα, να διατηρούν στο ενεργητικό τους πιστωτικές κάρτες, να αυξήσουν την πάγια περιουσιακή τους κατάσταση ή να συνεργάζονται με εταιρείες εξωτερικής ανάθεσης εργασιών όπως η γραμματειακή υποστήριξη. Η Κύπρος προσελκύει με μεγάλη ευκολία ξένες επενδύσεις λόγω των διευκολύνσεων που παρέχει σε όλα τα επίπεδα στις εταιρείες ξένων συμφερόντων.

5.2 Κριτήριο έγκρισης Υπεράκτιων Κέντρων Χρηματοδότησης στην Κύπρο

Οποιαδήποτε διεθνής εταιρεία επιθυμεί να εγγραφεί στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου μπορεί να προχωρήσει σε πώληση των μετοχών της είτε σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο κάτοικο ή μη του εν λόγω νησιού. Βασική προϋπόθεση στην διαδικασία πώλησης μετοχικού κεφαλαίου είναι η εκχώρηση άδειας απόκτησης μετοχών από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου προς τον ενδιαφερόμενο (ή τους ενδιαφερόμενους). Όσες διεθνείς εταιρείες παρουσιάζονται εγγεγραμμένες στην συγκεκριμένη Τράπεζα δεν στερούνται του δικαιώματος συμμετοχής σε άλλες εταιρείες, ανεξαιρέτως τόπου συστάσεως των.

Προκειμένου μια διεθνής εταιρεία να εγγραφεί στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου απαραίτητη συνθήκη είναι να τηρηθούν κάποια κριτήρια τα οποία είναι:

- Το όνομα της Εταιρείας θα πρέπει να έχει εγκριθεί από τον Έφορο των Εταιρειών. Επικουρικά οι εταιρείες μπορούν να συμβουλευονται ένα κατάλογο διαθέσιμων ονομάτων και να διαλέγουν ένα από τα υπάρχοντα.
- Θα πρέπει να αναφέρονται οι σκοποί και το αντικείμενο εργασιών της Εταιρείας.

- Επιπρόσθετα βασική προϋπόθεση είναι να αναφέρονται τα πλήρη στοιχεία του κάθε μετόχου όπως το ονοματεπώνυμο, το είδος του επαγγέλματος, η διεύθυνση και η υπηκοότητα του κάθε μετόχου, καθώς επίσης και ο αριθμός των μετοχών που θα είναι στην κτήση του μαζί με τα στοιχεία του γραμματέα της εταιρείας. Η ιδιοκτησία των μετοχών ανήκουν αυστηρά και μόνο σε ένα άτομο.
- Όσον αφορά το ενδεχόμενο κατά το οποίο ο δικαιούχος είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο αλλοδαπής χώρας τότε θα πρέπει να υποβληθούν πιστοποιητικά των μετόχων και των διευθυντών μαζί με την αίτηση στην περίπτωση που το ξένο νομικό πρόσωπο έχει έδρα στην Κύπρο. Σε αντίθετη περίπτωση αρκεί το αντίγραφο πιστοποιητικού εγγραφής της εν λόγω εξωχώριας εταιρείας.

Αναφορικά με την υπηκοότητα των στελεχών υπάρχει η πιθανότητα να κατάγονται από την Κύπρο χωρίς αυτό να απαγορεύει το ενδεχόμενο τα στελέχη να είναι γηγενείς. Ομοίως ισχύει και για τους γραμματείς. Απαραίτητη προϋπόθεση για να χορηγηθεί άδεια από την Κεντρική Τράπεζα είναι να αποσταλεί τραπεζική συστατική επιστολή (bank reference) για τον κάθε προτιθέμενο μέτοχο η οποία πρέπει να εκδοθεί από τράπεζα η οποία να εδρεύει στην χώρα προέλευσης της εξωχώριας επιχείρησης αλλά και να φαίνεται ότι ο προτιθέμενος μέτοχος εντάσσεται στο πελατολόγιο αυτής με καλό ιστορικό αλλά και φήμη σε κάθε είδους τραπεζική συναλλαγή και να συνοδεύεται από καλή οικονομική κατάσταση.

Όσο μεγαλύτερη η ισχύς της συστατικής επιστολής τόσο πιο εύκολα παρέχεται και η άδεια, Ο λόγος που διέπεται η διαδικασία αυτή με μεγάλη αυστηρότητα είναι η αποφυγή λαθών όπως η εμπλοκή σε λογαριασμούς που ξεπλένεται μαύρο χρήμα και πολλών ειδών παρανομίες οι οποίες πρέπει να αποφευχθούν. Για το λόγο αυτό, η Κύπρος έχει εναρμονισθεί πλήρως με τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς της οδηγίας της Ένωσης αλλά και του ΟΟΣΑ. Επιπρόσθετα, η Κεντρική Τράπεζα έχει εκδώσει πολλές οδηγίες για τους οικονομικούς συμβούλους επισημαίνοντας την ανάγκη για προστασία παντός είδους απειλής.

Συνοψίζοντας, τόσο οι διεθνείς όσο και οι κυπριακές τράπεζες έχουν εναρμονιστεί με τους παρακάτω κανόνες:

1. Η διαδικασία πιστοποίησης πελατών πραγματοποιείται μέσα από επίσημα έγγραφα από τραπεζικούς λογαριασμούς που αντιστοιχούν σε ονοματεπώνυμο και δεν ανήκουν σε εικονικά ονόματα.
2. Οι Τράπεζες τηρούν κανόνες όσον αφορά την διαδικασία γύρω από το ξέπλυμα χρήματος.
3. Παρουσία ασυνήθιστων και πρωτοφανών συναλλαγών οι Τράπεζες διενεργούν ελέγχους.
4. Αναφορικά με τον εντοπισμό ναρκωτικών ενημερώνουν τις εκάστοτε αρχές.
5. Έχει εδραιωθεί η απαραίτητη διαδικασία ελέγχου.

6. Παρέχεται άρτια καταρτισμένη εκπαίδευση στους εργαζόμενους της Τράπεζας όσον αφορά τον εντοπισμό του ξεπλύματος χρήματος.
7. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ενημερώνεται σε ημερήσια βάση από τράπεζες εγχώριες και μη τράπεζες για την διακίνηση χρηματικών ποσών μεγαλύτερων των 10.000 USD σε κάθε συναλλαγή.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα της Κύπρου έχει λάβει αρκετά μέτρα για την διαφύλαξη των διεθνών εταιρειών με επιχειρηματική δραστηριότητα στην Κύπρο και είναι τα εξής:

1. Η τράπεζα είναι σε θέση να γνωρίζει την πραγματική ταυτότητα της εξωχώριας επιχειρηματικής οντότητας.
2. Όλες οι διεθνείς εταιρείες οφείλουν να συντάσσουν ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις τις οποίες πρέπει να υποβάλλουν στο γραφείο φορολογίας εισοδήματος και η εγγραφή των εταιρειών πρέπει να υπογράφεται από εξουσιοδοτημένα κυπριακά γραφεία.
3. Πραγματοποιείται έλεγχος από το γραφείο των μεταναστών όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό των εξωχώριων κέντρων χρηματοδότησης το οποίο και τους χορηγεί άδεια παραμονής.

5.3 Η Κυπριακή Φορολογία

Οι κυπριακές εταιρείες ήταν συνήθως θύματα προκατάληψης όσον αφορά τη χρήση τους για φορολογικούς και εμπορικούς σκοπούς. Η αμφισβήτηση αυτή έγκειται στην αναγνώριση των τιμολογίων που εκδίδουν οι κυπριακές εταιρείες, η ανωνυμία των μετοχών αλλά και στην εμπλοκή κάποιων κυπριακών εταιρειών σε σκάνδαλα. Στην πραγματικότητα όμως η Κύπρος παρέχει σημαντικά κίνητρα στις επιχειρήσεις που θέλουν να επεκταθούν ή που έχουν πολυεθνική δραστηριότητα και από τη στιγμή που η μόνιμη εγκατάσταση τους δεν αποτελεί θέμα τότε έχουν την ελευθερία επιλογής φορολογικής έδρας. Παραδείγματα τέτοιων εταιρειών είναι οι ναυτιλιακές, οι εταιρείες συμμετόχων, οι εταιρείες διαχείρισης ακίνητης περιουσίας και χαρτοφυλακίου. Υπάρχουν πολλές εταιρείες σύμβουλων που διαθέτουν την απαραίτητη γνώση υποστήριξης αυτών των δραστηριοτήτων.

Οι εξωχώριες εταιρείες με έδρα την Κύπρο φορολογούνται επί των καθαρών κερδών. Οι εταιρείες που ήταν σε λειτουργία πριν από το 2002 είχαν μέχρι την 31/12/2005 φορολογικό συντελεστή 4,25%, ενώ από την 1/1/2006 είχαν φορολογικό συντελεστή 10%.

Ο φορολογικός συντελεστής έχει παραμείνει πλέον 10% επί των καθαρών κερδών της εταιρείας.

Τα παραρτήματα των εξωχώριων εταιρειών που ελέγχονται και διευθύνονται από το εξωτερικό δεν καταβάλλουν εταιρικό φόρο ή φόρο εισοδήματος και δεν καταβάλλεται επίσης φόρος επί των κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από την πώληση ή την μεταβίβαση

μετοχών εξωχώριας εταιρείας. Επιπρόσθετα, δεν καταβάλλεται φόρος κληρονομιάς στην επί της κληρονομικής διάθεσης των μετοχών της εξωχώριας εταιρείας. Η εξωχώρια εταιρεία και το αλλοδαπό προσωπικό που εργάζεται σε αυτήν μπορεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις να αποκτήσει τα παρακάτω χωρίς να καταβληθούν οι εισαγωγικοί δασμοί:

- Εξοπλισμός γραφείου
- Οικιακός εξοπλισμός
- Μηχανοκίνητα οχήματα

Ο ΦΠΑ στην Κύπρο είναι 15% και αποδίδεται στην κυπριακή δημοκρατία από την στιγμή που το προϊόν ή η υπηρεσία δόθηκε εντός των συνόρων.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που παρέχονται από την Κύπρο προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα του εξωτερικού, απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ όπως ορίζει η Ε.Ε. και οι συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας.

Αναφορικά με τις εξωχώριες εταιρείες, εξαιρούνται από τον ΦΠΑ οι οικονομικές συναλλαγές τους και ως εκ τούτου δεν απαιτείται να εγγράφουν στους καταλόγους των νομικών προσώπων που είναι υποχρεωμένα να καταβάλουν ΦΠΑ. Επίσης οι εξωχώριες εταιρείες εξαιρούνται από το φόρο χαρτοσήμανσης για τα έγγραφα που αφορούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που έχουν εκτός Κύπρου. Η Κύπρος, όπως προαναφέρθηκε, έχει υπογράψει με άλλες χώρες πολλές συμβάσεις για την αποφυγή διπλής φορολογίας. Ο αριθμός των συμβάσεων που έχει υπογράψει με άλλες χώρες ανέρχονται σε 42 μεταξύ και αυτών είναι η Διεθνής Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Ελλάδας-Κύπρου. Ο συνδυασμός της ευνοϊκής φορολογίας και των συμφωνιών αυτών δίνουν μεγάλες ευκαιρίες για την πραγματοποίηση διεθνούς φορολογικού προγραμματισμού.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι χώρες που έχουν μηδενικούς συντελεστές είναι και αυτές που δεν έχουν υπογράψει Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. Αντίθετα οι χώρες χαμηλών φορολογικών συντελεστών προσφέρουν οφέλη από διακρατικές συμφωνίες.

Λόγω της Σύμβασης Αποφυγής Διπλής Φορολογίας με την Ελλάδα, οι ελλαδικές εταιρείες δεν καταβάλλουν τους παρακρατούμενους φόρους (20%) στις αμοιβές για δικαιώματα χρήσης και τόκους. Παρέχονται κίνητρα για τη φορολόγηση μερισμάτων, τη μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων, τα κεφαλαιακά κέρδη από μετοχές και τα μερίσματα από το εξωτερικό υπό την προϋπόθεση ότι η κυπριακή εταιρεία κατέχει πάνω από το 1% της ξένης εταιρείας.

Συμφώνα με την ΠΟΛ 1081 της 11/06/2009 ορίζει ότι:

«οι ημεδαπές εταιρείες δεν προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου επί των κερδών που διανέμουν προς εταιρείες άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. των οποίων 72 είναι θυγατρικές, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 11 του Ν.2578/1998 (ΦΕΚ Α 30), όπως ισχύει» ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ «όσες εταιρείες διεξάγουν εργασίες στην Ελλάδα μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης ή παρέχουν ανεξάρτητες προσωπικές υπηρεσίες στην Ελλάδα από καθορισμένη βάση».

Οι παραπάνω διατάξεις ισχύουν για μερίσματα τα όποια εισπράττονται από την 1/1/2009 και μετά. Στις επιχειρήσεις παρέχονται μεγάλα αναπτυξιακά κίνητρα γιατί μπορούν να συμψηφίσουν τις ζημίες με τα μελλοντικά κέρδη χωρίς να τίθεται κάποιος χρονικός

περιορισμός (στην Ελλάδα αυτός ο χρονικός περιορισμός τίθεται στα πέντε έτη) ενώ μπορεί να γίνει συμψηφισμός σε ένα όμιλο επιχειρήσεων στην περίπτωση που υπάρχει εταιρική σχέση σε ποσοστό που υπερβαίνει το 75%. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα θετικό για τις εταιρείες συμμετόχων που οι δραστηριότητες τους είναι εντός ή εκτός Κύπρου.

Η ανωνυμία των μετοχών διαφυλάσσεται με το εμπιστευτώ (trust). Το εμπιστευτώ είναι ένα ιδιωτικό συμφωνητικό που γίνεται μεταξύ του ιδιοκτήτη και αυτού που διαχειρίζεται την εταιρεία για λογαριασμό του ιδιοκτήτη. Το ελληνικό δίκαιο δεν αναγνωρίζει το εμπιστευτώ ενώ στην Κύπρο είναι νόμιμο και διαφυλάσσεται, ως εκ τούτου, η ανωνυμία του μετόχου.

Η ανωνυμία των μετοχών, είναι συχνά μια παρεξηγημένη έννοια γιατί συνδέεται συχνά με το ξέπλυμα μαύρου χρήματος ωστόσο αποτελεί πάγια τακτική η οποία πραγματοποιείται κυρίως για εμπορικούς λόγους και δεν είναι μεμπτή στο σημείο που δεν προκαλούνται παράνομες πράξεις.

5.4 Ανάλυση συμβάσεων για την αποφυγή φορολογίας

Όπως προαναφέρθηκε, η Κύπρος έχει συνάψει 42 συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας μεταξύ αυτών και με την Ελλάδα. Οι χώρες αυτές είναι οι παρακάτω:

1. Αίγυπτος	23. Μαυρίκιος
2. Αρμενία	24. Μολδαβία
3. Αυστρία	25. Ν. Αφρική
4. Αζερμπαϊτζάν	26. Νορβηγία
5. Βέλγιο	27. Ουγγαρία
6. Βουλγαρία	28. Ουζμπεκιστάν
7. Γαλλία	29. Ουκρανία
8. Γερμανία	30. Πολωνία
9. Δανία	31. Ρουμάνια
10. Ελλάδα	32. Ρωσία
11. Ηνωμένο Βασίλειο	33. Σερβία
12. Ηνωμένες Πολιτείες	34. Μαυροβούνιο
13. Ινδία	35. Σεϋχέλλες
14. Ιρλανδία	36. Σλοβακία
15. Ιταλία	37. Σλοβενία
16. Καναδάς	38. Σουηδία
17. Κίνα	39. Σιγκαπούρη
18. Κιργιστάν	40. Σύρια
19. Κουβέιτ	41. Τατζικιστάν
20. Λευκορωσία	42. Ταϊλάνδη
21. Λίβανος	43. Τσεχική Δημοκρατία
22. Μάλτα	

Οι συμβάσεις αυτές ορίζουν ότι ο φόρος που επιβάλλεται σε μια χώρα δίνεται ως πίστωση στον φόρο που επιβάλλεται στη χώρα που είναι η μόνιμη κατοικία του φορολογούμενου και ως εκ τούτου ο φορολογούμενος δεν θα επιβαρύνεται με φορολογικό συντελεστή ο οποίος θα είναι υψηλότερος από τον φορολογικό συντελεστή της χώρας που έχει τον υψηλότερο.

Με τις συμβάσεις αυτές αποφεύγονται επίσης οι παρακρατήσεις επί των εμβασμάτων με κατεύθυνση από και προς την Κύπρο για τα διάφορα εισοδήματα. Η σύμβαση διπλής φορολογίας με την Ελλάδα, ειδικότερα, προβλέπει <<χαριστικές πιστώσεις>> που μπορούν να φτάσουν το 15% για εισοδήματα που προέρχονται από μερίσματα κυπριακών εταιρειών.

5.5 Εξωχώριες Εταιρείες στην Κύπρο – Σημερινή Κατάσταση

Η επεκτατική πολιτική των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα αλλά και η μετατροπή της σε υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο της Μεσόγειου δεν εξελίχτηκε όπως αναμενόταν για την Κύπρο.

Η τουρκική εισβολή του 1974 υπήρξε και το έναυσμα για την ανάπτυξη του χρηματοπιστωτικού τομέα στην Κύπρο. Λόγω της τουρκικής εισβολής η Κύπρος έχασε το 37% του εδάφους, το 55% των ακτών της, το 80% της τουριστικής υποδομής αλλά και υδατίνων και πλουτοπαραγωγικών της πόρων, η ανεργία έφτασε στο 30% και εκτοπίστηκαν 200.000 Ελληνοκύπριοι δηλαδή το 40% του πληθυσμού της.

Μετά από μια τέτοια καταστροφή αυτό που αποτέλεσε διέξοδο για την Κύπρο ήταν η ανάπτυξη του τουρισμού, η επέκταση του δημόσιου τομέα αλλά και η παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Καθοριστικός ήταν και ο εμφύλιος πόλεμος του Λιβάνου στα με του 1970 όπου πολλά κεφάλαια μετακινήθηκαν από τη βηρυττο προς την Κύπρο και έτσι δόθηκε ώθηση στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες της Κύπρου.

Ένας επιπρόσθετος καθοριστικός παράγοντας για τη μεταφορά κεφαλαίων προς την Κύπρο οι πετρελαϊκές κρίσεις της δεκαετίας του 1970, η επανάσταση στο Ιράν αλλά και η κατάρρευση των χώρων του παραπετάσματος στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Ρώσοι ολιγαρχίες έσπευσαν στο νησί αλλά και το καθεστώς Μιλόσεβιτς το οποίο διακινούσε χρήματα μέσω θυγατρικών εταιρειών που είχαν έδρα στην Κύπρο για να αποφευχθεί το εμπάργκο που είχε επιβληθεί από τον Ο.Η.Ε κατά την διάρκεια του Γιουγκοσλαβικού πολέμου.

Ο κυπριακός χρηματοπιστωτικός τομέας ενισχύθηκε και από άλλους παράγοντες όπως ήταν η ένταξη της χώρας στην ΕΕ το 2004 και στην ευρωζώνη το 2008. Τα γεγονότα αυτά μετέφεραν μια αίσθηση ασφάλειας αλλά και μακροοικονομικής σταθερότητας στους διεθνείς επενδυτές. Σε συνδυασμό με τα υψηλότερα επιτόκια που προσφέρει η Κύπρος σε σχέση με της άλλες χώρες της Ε.Ε., ο χαμηλός φορολογικός συντελεστής επί των κερδών (10%), η

σύναψη συμβάσεων διπλής φορολογήσεως και το υψηλό καταρτισμένο προσωπικό διαθέτει, όλα αυτά προσδίδουν ισχυρό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων χωρών.

Παράλληλα, διαθέτει ένα θεσμικό και νομικό πλαίσιο το οποίο είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για την ίδρυση εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων για τους ακόλουθους λόγους:

- Εμπιστευτικότητα για τα κεφάλαια των εταιρειών.
- Κατά τη σύσταση δεν υπάρχει ελάχιστον πληρωτέο κεφάλαιο.
- Η ανωνυμία των επιχειρηματιών μπορεί να διατηρηθεί με τη χρήση εμπιστευματοδόχων.
- Το προσωπικό των διεθνών εταιρειών υπόκειται σε πολύ χαμηλή φορολόγηση.
- Η διεθνής εταιρεία εξαιρείται από την καταβολή ΦΠΑ αλλά και κοινωνικών ασφαλίσεων και ενσήμων.
- Όσον αφορά τις ναυτιλιακές εταιρείες αυτές φορολογούνται με το 4,25% όταν πρόκειται για ναυτιλιακές εταιρείες διαχείρισης πλοίων ενώ οι ναυτιλιακές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από τον φόρο.

Θα πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η Κύπρος έχει έναν από τους χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές προσωπικού εισοδήματος (35%).

Στην Κύπρο υπάρχουν 312.000 εταιρείες όπου τα 2/3 είναι ξένων συμφερόντων ενώ οι 45.000 είναι διεθνείς. Όλοι αυτοί οι παράγοντες συνετέλεσαν για έρθουν πολλά ρωσικά κεφάλαια στην Κύπρο. Άλλοι παράγοντες που συνετέλεσαν στην προσέλκυση των Ρώσων ήταν το καλό κλίμα της Κύπρου, η κοινή θρησκεία, η καλή τουριστική πολιτική (να σημειωθεί ότι πολλές επιγραφές είναι στα ρωσικά) αλλά και η δυνατότητα απόκτησης βίζας ή ακόμη και της υπηκοότητας εάν αγοράσει κάποιος ακριβά ακίνητα. Οι ρώσοι πλέον απαρτίζουν μια ξεχωριστή κοινότητα που απαρτίζεται από 40.000 άτομα. Σημαντικό δε είναι το γεγονός ότι από τα 68,5 δις των καταθέσεων που υπήρχαν στην Κύπρο, τα 20 δις ανήκουν σε Ρώσους. Σύμφωνα με στοιχεία του οίκου Moody's οι ρωσικές τράπεζες έχουν χορηγήσει 30 με 40 δισεκατομμύρια δάνεια σε εταιρείες με έδρα την Κύπρο και 12 δισεκατομμύριο σε κυπριακές τράπεζες.

Πάντως, η γενικότερη έκθεση των Ρώσων στην Κύπρο δεν ήταν εύκολο να εκτιμηθεί γιατί τα κεφάλαια δεν παρέμεναν στην Κύπρο αλλά πολλές φορές είτε επέστρεφαν πίσω στη Ρωσία είτε κατευθύνονταν άλλου επιτυγχάνοντας κατ' αυτό τον τρόπο μια σημαντική φορολογική ελάφρυνση. Αυτό αποδεικνύεται από το ότι η Κύπρος είχε ΑΕΠ μόνο 22,5% δισεκατομμύριο δολάρια αλλά υπήρξε προορισμός του 25% των ρωσικών αμέσων ξένων επενδύσεων. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η Ρωσία είχε ΑΕΠ 1,95 τρισεκατομμύρια δολάρια. Το διάστημα 2007-2011 η Κύπρος υπήρξε ταυτόχρονα πηγή για ξένα δάνεια προς Ρωσία ύψους 203 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Το πιο σημαντικό αποτέλεσμα του κούρεματος των καταθέσεων δεν ήταν το ίδιο το κούρεμα αλλά το <<πάγωμα>> της φυγής κεφαλαίων γεγονός που εμπόδιζε όχι μόνο τη φοροδιαφυγή και φοροαποφυγή αλλά κυρίως τη χρηματοδότηση και συνεπώς την ανάπτυξη των ρωσικών επιχειρήσεων. Πολλοί από τους επιχειρηματίες μετέφεραν τα χρήματά τους από την Κύπρο και τα επένδυσαν στην αγορά ακινήτων στις ΗΠΑ. Αυτοί

που επληγησαν κυρίως από το κούρεμα ήταν οι μεσαίου βεληνεκούς Ρώσοι επενδυτές αλλά και οι μικρότερες επιχειρήσεις.

5.6 Κύπρος – Eurogroup Η Τελική Απόφαση

Η αρχική πρόταση του EUROGROUP αφορούσε «κούρεμα» ύψους 6,75%, για τις τραπεζικές καταθέσεις μέχρι το ποσό των 100.000 Ευρώ και 9,9% για τις καταθέσεις που υπερέβαιναν τις 100.000 ευρώ. Η απόφαση αυτή αφορούσε όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Κύπρου.

Παράλληλα με το κούρεμα θα εισέφερε βοήθεια ύψους 10 δισεκατομμυρίων ευρώ η οποία θα απαιτούσε επιβολή μέτρων που θα αντιστοιχούσαν στο 4,5% του ΑΕΠ, πρόταση την οποία όμως η κυπριακή βουλή απέρριψε.

Η δεύτερη απόφαση του EUROGROUP προέβλεπε επίσης την πρόσφορα βοήθειας ύψους 10 δισεκατομμυρίων Ευρώ βοήθεια. Αυτή συνοδεύεται από το μνημόνιο και από την υποχρέωση μείωσης του τραπεζικού τομέα της Κύπρου στο μέσο ορό της Ε.Ε. μέχρι το 2018. Άλλοι οροί περιλαμβάνουν τον μεγαλύτερο έλεγχο από ανεξαρτήτους φορείς με στόχο της καταπολέμηση του «βρώμικου» χρήματος, την αύξηση των εταιρικών φόρων και την ανακεφαλαιοποίηση της Λαϊκής, Κύπρου και Ελληνικής (υποκαταστήματα στην Ελλάδα) με 1 δισεκατομμύριο Ευρώ από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και 500 εκατομμύρια Ευρώ από το κυπριακό δημόσιο.

Αναφορικά με τις τράπεζες Λαϊκή και Κύπρου αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

- Για τη Λαϊκή άμεση εκκαθάριση με τη συμμετοχή των μετοχών, ομολογιούχων και καταθέτων που είναι ανασφάλιστοι δηλαδή όσων έχουν καταθέσεις σε ένα λογαριασμό άνω των 100.000 Ευρώ
- Σπάσιμο της Λαϊκής σε καλή και κακή τράπεζα όπου η καλή μεταφέρεται στην τράπεζα Κύπρου φέροντας και τις υποχρεώσεις της προς τον ΕΛΑ ύψους 9 δισεκατομμυρίων ευρώ ενώ η κακή παύει τη λειτουργία της.
- Το κούρεμα ήταν 6,7% για καταθέσεις έως 100.000 Ευρώ και 40% για τις καταθέσεις άνω των 100.000 ευρώ.
- Η τράπεζα Κύπρου ανακεφαλαιοποιήθηκε μετατρέποντας τις ανασφάλιστες καταθέσεις σε μετοχικό κεφάλαιο με την πλήρη συνεισφορά των μετοχών και των κατόχων χρεογράφων έτσι ώστε μέχρι το τέλος του όλου προγράμματος να έχει δείκτη βασικών ιδίων κεφαλαίων 9%.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ/ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ/ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι υπεράκτιες εταιρείες είναι οντότητες που απασχολούν πολύ τους οικονομολόγους και πολλές διεθνείς οικονομικές αρχές. Οι περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες, αυτές με υψηλό φορολογικό συντελεστή, μαζί με διεθνείς οργανισμούς όπως ο ΟΟΣΑ στέκονται απέναντι στους φορολογικούς παραδείσους, προσπαθώντας να περιορίσουν την επίδραση τους στην οικονομία. Όμως οι εξωχώριες εταιρείες επιβιώνουν διότι οι αναπτυγμένες χώρες δεν έχουν καταβάλει ακόμα μια συγχρονισμένη προσπάθεια για την πάταξη τους. Επίσης, επιβιώνουν γιατί δίνουν τη ψευδαίσθηση ότι συνεργάζονται και αυτές αλλά και οι ίδιοι οι φορολογικοί παράδεισοι με τους φορολογικούς φορείς, δίνοντας πληροφορίες και παρέχοντας διαφάνεια στις συναλλαγές, κάτι που στη πραγματικότητα πλήττει κυρίως τους ιδιώτες που έχουν περιορισμένες offshore επενδύσεις όπως είναι αυτές σε αμοιβαία κεφάλαια όπου επιβάλλεται η διαφάνεια αναφορικά με την ταυτότητα του επενδυτή.

Πέρα από τις κλασικές φορολογικές ελαφρύνσεις που παρέχουν τα υπεράκτια κέντρα, πλέον παρέχουν και άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες για ειδικές περιπτώσεις εταιρειών. Με τη βοήθεια του διαδικτύου η πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες είναι ευκολότερη σε μεγάλη γκάμα επενδυτών, ανεξάρτητα από το ύψος των κεφαλαίων που θέλουν να μεταφέρουν σε αγορές με μικρότερο κόστος αποφεύγοντας την υψηλή φορολογική επιβάρυνση,

Οι επιχώριες εταιρείες δεν περιορίζονται αλλά προσαρμόζονται μετατρέπόμενες, εκτίνοντας τις δραστηριότητες τους στον χώρο των ψηφιακών επενδύσεων. Έχουν ως σήμα κατατεθέν την παροχή υπηρεσιών για την διακίνηση των κεφαλαίων που γίνεται γρηγορότερα με τη βοήθεια της τεχνολογίας και μάλιστα υπό την επίβλεψη των ίδιων των επενδυτών.

Στην Ελλάδα, οι εξωχώριες εταιρείες ήταν επιχειρήσεις που έχουν ένα ακίνητο μεγάλης αξίας, το οποίο δεν χρησιμοποιούσαν πάντα για επιχειρηματικούς σκοπούς. Στην Κύπρο υπάρχουν παρά πολλά γραφεία συμβούλων επιχειρήσεων που εκπροσωπούν πολλές ελληνικές και ξένες εξωχώριες εταιρείες που δεν έχουν κανένα συγκεκριμένο σκοπό παρά την τη λειτουργία τους ως φορολογικού βοηθήματος εκτός Ελλάδος. Πολλές από αυτές τις εταιρείες ασχολούνται με την ενδοθηλιακή τιμολόγηση με στόχο να μειωθεί το κέρδος η να αυξηθεί το κόστος της μητρικής εταιρείας. Στην Κύπρο πολλές εξωχώριες εταιρείες μετατράπηκαν σε Κυπριακές γιατί ο φορολογικός συντελεστής είναι χαμηλός, σε σχέση με την Ελλάδα. Στην Ελλάδα μετά την εφαρμογή των Ν. 3091/2002 από την 1/1/2003 για τον περιορισμό των εξωχώριων.

Όσον αφορά την κατάσταση με τα ακίνητα, είναι δύσκολο να βρεθεί η ταυτότητα του πραγματικού ιδιοκτήτη. Πολλοί ιδιοκτήτες, που συνήθως είναι άτομα που έχουν πτωχεύσει και η προσωπική τους περιουσία θα αποτελούσε στόχο των δανειστών τους είτε είναι άτομα που εμφανίζουν χαμηλά προσωπικά εισοδήματα γιατί κατέχουν μετοχές σε εταιρείες με ζημιές και έτσι το «πόθεν έσχες» τους έχει πρόβλημα. Η παράγραφος 7 του Άρθρου 5 του

N.3091/2002 (ΦΕΚ 330Α/24.12.2002) είναι η πιο σημαντική για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής γιατί οι αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται στα πάγια που έχει αγοράσει μια εξωχώρια εταιρεία και για τα όποια δεν είναι κατασκευάστρια. Η διάταξη αυτή περιόριζε τις αυξημένες αποσβέσεις και εμφάνιζαν οι επιχειρήσεις και συνεπώς μειωμένα κέρδη. Τα πάγια εμφανίζονταν να αγοράζονται από κάποιες επιχώριες εταιρείες με μοναδικό στόχο την υπερκοστολόγηση τους. Η πρακτική αυτή ακολουθούν ακόμα και όταν η χώρα κατασκευής αλλά και πραγματικής πώλησης των παγίων ήταν χώρα της ΕΕ με συνέπεια να μην υποχρεούνται να καταβάλλει ΦΠΑ κατά την εισαγωγή στην χώρα.

Οι επιχειρήσεις αυτές εμφάνιζαν την πράξη ως εισαγωγή από τρίτη χώρα και εκτελώνιζαν τα αγαθά καταβάλλοντας άμεσα τον ΦΠΑ τον οποίο και συμψηφίζουν την επόμενη φορολογική χρήση με την υποβολή της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ.

Οι επιχειρήσεις αυτές δεν ενδιαφέρονται απλά να εμφανίζουν αυξημένες εικονικές αποσβέσεις αλλά και να επιδοτηθεί η επένδυση τους από τον αναπτυξιακό νόμο ή από κοινοτικούς πόρους. Η ίδια συμμετοχή των επιχειρήσεων καλύπτονταν έτσι μέσω της υπερτιμολόγησης.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που δημιούργησαν οι εξωχώριες εταιρείες ήταν αυτό της ενδοομιλικής τιμολόγησης όπου η αξία εισαγωγής των πρώτων υλών και προϊόντων είναι ελάχιστη σε σχέση με την τιμή πώλησης τους και η τιμολόγηση τους περνά συνήθως από κάποια εξωχώρια εταιρεία έτσι ώστε η επιχείρηση να εμφανίζει μειωμένα κέρδη.

Είναι Δυσκολο για τις ελληνικές φορολογικές αρχές να αντιμετωπίσουν αυτό το φαινόμενο γιατί σύμφωνα με τη νομοθεσία θα πρέπει να αποδειχτεί η σχέση κεφαλαίου ή φορέων μεταξύ της ελληνικής και της εξωχώριας εταιρείας . Όσον αφορά τη σχέση κεφαλαίου δεν αποδεικνύεται γιατί η ελληνική εταιρεία δεν συμμετέχει στο κεφάλαιο της υπεράκτιας γιατί η σχέση συμμετοχής των ιδίων νομικών ή φυσικών προσώπων προστατεύεται , και στις δυο εταιρείες με τη σύσταση εμπιστευμάτων (trusts).

Ο νομός είναι όμως ιδιαίτερα επιτυχής όσον αφορά τη μη αναγνώριση των δαπανών από στοιχεία που προσκομίζουν οι εξωχώριες εταιρείες. Ήταν σύνηθες φαινόμενο, οι κερδοφόρες ελληνικές επιχειρήσεις να ιδρύουν εξωχώριες από τις οποίες μέσω εικονικών παροχών υπηρεσιών να δημιουργούν δαπάνες.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι ορισμένες χώρες που λειτουργούσαν ως έδρα εξωχώριων εταιρειών, ενώ στην αρχή ήταν αδύναμες οικονομίες, στην συνέχεια εξελιχτήκαν σε μεγάλα οικονομικά κέντρα που δημιουργούν μεγάλα έσοδα αλλά εις βάρος των φορολογικών εσόδων των άλλων χωρών. Από την άλλη πλευρά απαγορεύουν σε εξωχώριες εταιρείες να λειτουργούν όντος της χώρας.

Η Κύπρος όταν έγινε μέλος της ΕΕ αποποιήθηκε το όφελος από αποκόμιζε από την εγκατάσταση των εξωχώριων εταιρειών, για να αποτρέψει όμως τη μαζική φυγή των επιχειρήσεων από τη χώρα, **μείωσε το εταιρικό φορολογικό συντελεστή στο 10%**. Τα εισοδήματα όμως που **προέρχονται εκτός Κύπρου** φορολογούνται μόνο εάν η διοίκηση της εταιρείας ασκείται από την Κύπρο, **δηλαδή όταν οι διοικούντες μένουν στη Κύπρο για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών**, διαφορετικά φορολογούνται στη χώρα της μόνιμης

κατοικίας τους. Σε αυτή τη περίπτωση ως τόπος διαμονής των προσώπων της διοίκησης δηλώνεται μια υπεράκτια δικαιοδοσία η οποία δεν φορολογεί τα εισοδήματα των προσώπων όταν τα εισοδήματα αυτά προέρχονται από πηγές εκτός δικαιοδοσίας όπως συμβαίνει με την περίπτωση των Βρετανικών Παρθένων Νήσων.

Η φοροαποφυγή μπορεί να αντιμετωπισθεί με την προσθήκη στη νομοθεσία διατάξεων που δεν θα αναγνωρίζουν τις δαπάνες, τις αποσβήσεις και το κόστος αγορών που προέρχονται από χώρες στις οποίες τα εισοδήματα τους δεν φορολογούνται λόγω ειδικών φορολογικών διατάξεων ή φορολογούνται με εξαιρετικά χαμηλούς συντελεστές όπως είναι οι περιπτώσεις κυπριακών εταιρειών με δραστηριότητες και διοίκηση εκτός Κύπρου καθώς και βρετανικών εταιρειών αντιπροσώπευσης με φορολογία στο ποσοστό προμήθειας. Ο ελληνικός ελεγκτικός μηχανισμός είναι σε θέση να αποκαλύψει τέτοιες περιπτώσεις και να το φορολογήσει αντίστοιχα αλλά οι προσπάθειες θα πρέπει να συνεχισθούν.

Στην εργασία που δημοσίευσε το Σ.Δ.Ο.Ε «OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ΝΟΜΙΚΕΣ ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΕΙΚΟΝΙΝΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ», προτείνονται ενέργειες και μετρά για τον περιορισμό των δραστηριοτήτων των υπεράκτιων εταιρειών και όχι την ύπαρξή τους.

Αναφορικά με τα ακίνητα που ανήκουν σε εξωχώριες εταιρείες, **αύξηση στους φόρους στα ακίνητα, των οποίων δεν εμφανίζεται ο πραγματικός ιδιοκτήτης του.** Αυτό θα φτάνει σε επίπεδο φυσικού προσώπου, δηλαδή μπορεί να συμπεριλήφθη και η προσωπική του περιουσία. Ο λόγος της πρότασης είναι ότι οι πραγματικοί ιδιοκτήτες μπορεί να αναγκαστούν να πληρώσουν αυτούς τους φόρους αν θέλουν να παραμείνουν ανώνυμοι. Πρέπει να δοθεί όμως μεγάλη προσοχή σε ακίνητα που ανήκουν σε κυπριακές υπεράκτιες εταιρείες, οι οποίες εμφανίζονται ως ακίνητα ιδιοκτησίας εταιρειών της Ε.Ε.

Σχετικά με τις δαπάνες των εταιρειών που προέρχονται από δικαιοδοσίες, στις οποίες ο φόρος εισοδήματος είναι μηδενικός ή πολύ χαμηλός, αυτές διέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 5 του Ν. 3091/2002 που αναφέρει ότι «Οι δαπάνες που πραγματοποιεί η επιχείρηση για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρεία, καθώς και τα δικαιώματα ή οι αποζημιώσεις που καταβάλει αυτή σε εξωχώρια εταιρεία για την χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων, **δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της.** Εξαιρούνται όμως οι δαπάνες αγοράς ή μεταφοράς στην Ελλάδα αργού πετρελαίου, πετρελαιοειδών ή άλλων προϊόντων για τα οποία δημοσιεύονται δείκτες τιμών χονδρικής πώλησης και τα όποια αποτελούν αντικείμενα διαπραγματεύσεις σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προϊόντων».

Με την ΠΟΛ. 1041/5.3.2003 οριστήκαν οι προϋποθέσεις έλεγχου των συναλλαγών που αναφέρθηκαν. Οι επιχειρήσεις πρέπει να ερευνούν την ξένη εταιρεία από την όποια έχουν σκοπό να αγοράσουν περιουσιακά στοιχεία, κυρίως να ελέγξουν αν έχουν έδρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς και αν αποτελούν εξωχώρια εταιρεία. Επίσης, αναφέρονται και αλλά κριτήρια για να αναγνωρίσουν αν ο εκδότης του φορολογικού στοιχείου είναι εξωχώρια εταιρεία:

1. Έλεγχος διαπίστωσης για το αν ο εκδότης του φορολογικού στοιχείου δεν είναι ο παραγωγός – κατασκευαστής του προϊόντος, αλλά μεσολαβητής – κατασκευαστής.
2. Έλεγχος στα φορολογικά στοιχεία των εξωχώριων εταιρειών, καθώς συνήθως σε αυτές δεν αναγράφεται το Α.Φ.Μ.
3. Ως διεύθυνση της έδρας της εταιρείας συνήθως αναγράφεται το «B.O.» (Box Office) εταιρεία γραμματοκιβώτιου.

Σε περίπτωση που τα παραπάνω στοιχεία είναι ανεπαρκή, προτείνεται να ζητηθούν περαιτέρω στοιχεία όπως:

1. Ισολογισμός της εταιρείας για τη διαπίστωση ύπαρξης δραστηριότητας, παγίων και προσωπικό.
2. Στοιχεία για το απασχολούμενο προσωπικό και τις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Αναφορικά με τις συναλλαγές επιχειρήσεων με εξωχώριες εταιρείες, αυτές πρέπει να γίνονται αποκλειστικά και μόνο μέσω του τραπεζικού συστήματος. Συγκεκριμένα, οι ενδοομιλικές συναλλαγές θα αποτελούσαν νέα πηγή φορολογικών εσόδων για το κράτος, καθώς δεν έχει να κάνει μόνο με παραβάσεις προηγούμενων χρήσεων, αλλά και για τη διαφοροποίηση των και μεγιστοποίηση της φορολογικής βάσης των επιχειρήσεων σε επόμενες, να στελεχωθούν οι μηχανισμοί των ελεγκτών με πραγματικά εκπαιδευμένους στο αντικείμενο ανθρώπους. Τα οφέλη για το κράτος θα είναι σημαντικά, καθώς θα λυθούν τα ζητήματα τιμολόγησης των δικαιωμάτων και των εξόδων διοικητικής υποστήριξης και θα λυθούν επίσης και τα ζητήματα υπερτιμολόγησης των αγαθών και υπηρεσιών από αλλοδαπούς ομίλους προς τις ελληνικές θυγατρικές τους ή υπερτιμολόγησης από τις ελληνικές επιχειρήσεις προς τις αλλοδαπές συνδεδεμένες με αποτέλεσμα την αύξηση της φορολογικής βάσης στην Ελλάδα χωρίς την επιβολή νέων φόρων και μάλιστα με έναν τρόπο που δεν θα αμφισβητηθεί από τις επιχειρήσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Φωτεινή Μαστρογιάννη «Φορολογικός έλεγχος εξωχώριων/Offshore εταιρειών σε Ελλάδα και Κύπρο» - Εκδόσεις Αρναούτη – Αθήνα 2016
- Βασίλειος Ι. Σαμέλης «OFFSHORE COMPANIES- ΕΞΩΧΩΡΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ(Δραστηριοποίηση αυτών στην Ελλάδα)» - Αθήνα 2009
- Nicholas Shaxson «OFFSHORE – Τα νησιά των Θησαυρών» - Εκδόσεις Παπαδόπουλος
- Κακάρας, Α. (2008) Offshore αγάπη μου, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση
- Δουβής, Π. (2008) Offshore Δραστηριότητες, Εκδόσεις Σταμούλης

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

- Tax Justice Network- Financial Secrecy Index –Results 2018 (<https://www.financialsecrecyindex.com/introduction/fsi-2018-results>)
- ΣΩΜΑ ΔΙΩΞΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ-ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ- Άρθρα Offshore εταιρείες, νομικές οντότητες και σχηματικά παραδείγματα απεικόνισης των δραστηριοτήτων τους στην Ελληνική οικονομία(<https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/18495>)
- OECD-Fighting Offshore Tax Evasion- (<http://www.oecd.org/ctp/fightingoffshoretaxevasion.htm>)
- Τι είναι οι τριγωνικές συναλλαγές; Ανάλυση, επεξηγήσεις και παραδείγματα- (<http://www.bankingnews.gr/bankingnews-questions-and-answers1/τα-στατιστικά-της-ημέρας/item/193241-τι-είναι-οι-τριγωνικές-συναλλαγές-ανάλυση,-επεξηγήσεις-και-παραδείγματα/193241-τι-είναι-οι-τριγωνικές-συναλλαγές-ανάλυση,-επεξηγήσεις-και-παραδείγματα.html>)-(<https://www.euretirio.com/timi-metavivasis-metavivastiki-timologisi/>)
- Δέκα χώρες με μηδενική φορολογία εισοδήματος - (<http://www.fortunegreece.com/photo-gallery/deka-chores-mideniki-forologia-isodimatos/#2>)

<http://www.bankingnews.gr>

- Εφημερίδα της Κυβέρνησης της Ελληνικής δημοκρατίας-Περί φορολογίας πλοίων - <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=1D761EFF91CF2C00.1D031AEA53&version=2017/04/04>
- Offshoring And Outsourcing – Advantages And Disadvantages- (<http://outsourceworkers.com.au/offshoring-and-outsourcing>)
- Κυριακή Ηλ. Καυκά(Οικονομολόγος)-Τριγωνικές Συναλλαγές και Ελληνική Οικονομία-(<http://www.indeepanalysis.gr/analyseis/arthra/trigwnikes-synallages-kai-ellhnikh-oikonomia>)
- Θάνος Τσίρος- Εφημερίδα η Καθημερινή -Πώς επιδρά στις εταιρείες η παρακράτηση φόρου 26% στις συναλλαγές με 57 κράτη- (<http://www.kathimerini.gr/809246/article/oikonomia/epixeirhseis/pws-epidra-stis-etaireies-h-parakrathsh-foroy-26-stis-synallages-me-57-krath>)
- Γιώργος Παλαιτσάκη(Δημοσιογράφος)- Απώλεια εσόδων 3,5 δις τον χρόνο από τα ακίνητα και των Offshores-<https://www.naftemporiki.gr/finance/story/1301095/apoleia-esodon-35-dis-ton-xrono-apo-ta-akinita-kai-ton-offshores>
- Σοφία Εμμανουήλ(δημοσιογράφος)- Φεύγουν για να μείνουν οι ελληνικές εταιρείες που επιλέγουν το εξωτερικό-(<https://www.naftemporiki.gr/finance/story/1324963/feugoun-gia-na-meinoun-oi-ellinikes-etaireies-pou-epilegoun-to-eksoteriko>)
- Ίδρυση εταιρείας στη Βουλγαρία- Τα πλεονεκτήματα και οι παγίδες- (<https://www.fpress.gr/epixeiriseis/story/43872/idrysi-etaireias-sti-voylgaria-ta-pleonektimata-kai-oi-pagides>)

<http://www.forologikanea.gr/news/oi-forologikes-upoxreoseis-ton-nautiliakon-etaireion/>

<https://www.inefan.gr/αποκαλύπτοντας-τις-μεθόδους-ξεπλύμα/>

<https://www.iefimerida.gr/news/21700/ανακαλύφθηκε-το-ελληνικό-λιχτενστάιν-στην-πελοπόννησο>

<https://www.iefimerida.gr/news/130361/o-«φορολογικός-παράδεισος»-του-κρανιδίου-στην-περιοχή-εντοπίστηκαν-187-shore-εταιρείες>

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Κυριάκος Σαχμπαζίδης. Ευθύμιος Βλαχαντώνης [2018]